

અધ્યાત્મ કાવ્ય સરિતા

: સંચોષક :
શ્રી રાજ-સોભાગ સત્સંગ મંડળ
સોભાગ પરા, સાયલા - ૩૬૩૪૩૦

અધ્યાત્મ કાવ્ય સરિતા

❖ સંયોજક ❖

શ્રી રાજ-સોભાગ સત્સંગ મંડળ
સોભાગ પરા, સાયલા - ૩૬૩૪૩૦

❖ અધ્યાત્મ કાવ્ય સરિતા ❖

❖ પ્રકાશક

પ્રકાશન સમિતિ

શ્રી રાજ-સોભાગ સત્સંગ મંડળ

સાયલા-૩૬૩૪૩૦

❖ પ્રાસિસ્થાન

❖ સાયલા ❖

શ્રી રાજ-સોભાગ સત્સંગ મંડળ

શ્રી રાજ-સોભાગ આશ્રમ

સોભાગપદ્રા, સાયલા-૩૬૩ ૪૩૦. (જિ. સુરેન્દ્રનગર)

ફોન : (૦૨૭૫૫) ૨૮૦૪૩૩ ટેલિ-ફેક્સ : ૨૮૦૭૯૧

Website : www.rajsaubhag.org E-mail : rajsaubhag@yahoo.com

❖ અમદાવાદ ❖

જ્યેશ્વરાઈ કે. શાહ

શિવા એન્ટરપ્રાઇઝ

૨૫, એવરેન્ટ ટાવર, નારણપુરા, અમદાવાદ-૧૩.

ફોન : (૦૭૯) ૨૭૪૩૪૧૧૧ ટેલિ-ફેક્સ : ૨૭૪૮૩૪૩૬

shivaenterprise@yahoo.com

❖ મુંબઈ ❖

વિનાયક કે. શાહ

૨૨, શાંતિનિકેતન, ઉજા માણે, લૃપ-એ, મરીન ગ્રાઉન્ડ,

મુંબઈ - ૪૦૦૦૦૨. ફોન : ૨૨૮૧૩૬૧૮/૧૯

આવૃત્તિ : પ્રથમ

પ્રત : ૧૦૦૦

મુદ્રક :

નૈષધ પ્રિન્ટસ

ઘૂનિસિપલ સ્કૂલ પાસે, નારણપુરા ગામ,

અમદાવાદ - ૩૮૦ ૦૧૩. ફોન : ૨૭૪૮૧૬૨૭

પ્રસ્તાવના

ધર્મ ધર્મ પ્રકારથી મનન કરતાં અમારો દઠ નિશ્ચય છે કે ભક્તિ એ સર્વોપરી માર્ગ છે અને તે સત્યરુષના ચરણ સમીપ રહીને થાય તો ક્ષણવારમાં મોક્ષ કરી દે એવો પદાર્થ છે.

ભક્તિ એ સર્વોત્કૃષ્ટ માર્ગ છે. ભક્તિથી અહંકાર મટે, સ્વચ્છંદ ટળે અને સીધા માર્ગ ચાલ્યું જવાય. —શ્રીમદ્ રાજ્યંદ્

છેલ્લાં ૩૧ વર્ષથી, આશ્રમના આરંભકાળથી આશ્રમના દેનિક કમની પૂર્ણાહૃતિ રોજ રાત્રે ૮.૩૦ થી ૯.૦૦ જાની પુરુષોએ રચેલાં ભક્તિપદો ગાઈને કરવામાં આવે છે. સદગુરુદેવ પ.પુ.બાપુજી શ્રી લાડકંદ માણેકંદ વોરાએ સ્વયં ૧૬ વર્ષની વયે પોતાના પુરુષાર્થને પુષ્ટિ આપતાં તત્ત્વસભર પદોનું સંકલન કરેલ હતું.

જુદા જુદા સંપ્રદાયના સંતોની આધ્યાત્મિક રચનાઓમાં પૃથ્ફ પૃથ્ફ ભાવો પ્રગટ થાય છે. કોઈમાં જગતના જીવો પ્રત્યેની કરુણા પ્રગટ થાય છે, તો કોઈમાં અનુભવની મસ્તી, કોઈમાં ઈશ્વર પ્રત્યેની પ્રચુર ભક્તિ છે, તો કોઈમાં ફિકરથી મુક્ત બની અભય બનવાનું સૂચન છે. જેમ દરેક સુગંધી પુષ્પ પોતાની મહેક વડે સૌરભને પ્રસરાવી આ જગતને પ્રભાવિત કરે છે, તેમ આ પદો આપણી ભીતરની ચેતનાને પ્રભાવિત કરી જગાડે છે.

જાની પુરુષોએ રચેલાં પાંચ કરીના પદને સમજાવવા માટે અનેક પાનાંઓ ભરી એનો વિશેષાર્થ કરવામાં આવતો હોય છે. એ પદનાં ભેદ-રહસ્યોને પ્રગટ કરવા વક્તાઓને પાંચ કલાક પણ ઓછા પડે છે. સંક્ષિમ છતાં સંપૂર્ણ રીતે વિષયને આવરી લેતાં પદોને સાંભળીએ, વાંચીએ કે વિચારીએ ત્યારે સિંહુને બિંહુમાં સમાવી દેવાની જાની પુરુષોની આત્મિક શક્તિના ઐશ્વર્યનો ઘ્યાલ આવે છે.

આ પદોમાં જ્યારે આપણું મન સ્થિર થાય છે ત્યારે સંતોના હૃદયમાંથી વહેતા નિષ્કામ પ્રેમનું માધુર્ય વેદાય છે. બહિરાત્મભાવથી અપવિત્ર થયેલો આત્મા અને મેલું થયેલું મન જ્યારે જ્યારે આ અધ્યાત્મ કાવ્ય-સરિતામાં સ્નાન કરે છે ત્યારે ત્યારે તે પવિત્ર બને છે.

જીવનની સમગ્ર સમસ્યાઓનો ઉકેલ આ પદોમાંથી પ્રાપ્ત થાય છે. આ પદોમાં રહેલા આત્માના અમૃતરસનો આસ્વાદ થાય છે ત્યારે સમજાય છે કે સુખ સંપત્તિ કે સત્તામાં નથી. આ પદોમાં પ્રવેશ થતાં જ સંતોની ચૈતન્યસૂચિનો વૈભવ, તેની સોહામણી રમણીયતા ને પળપળના આનંદોત્સવનો ઘ્યાલ આવે છે.

વિવિધ ધર્મોમાં, બિશ્વ-બિશ્વ દર્શનોમાં કે અનેક સંપ્રદાયોમાં થયેલા શાની મહાત્માઓનો અંતરંગ અનુભવ એકસરખો જ હોય છે. સો શાનીઓના એ એક મતને સમજવા આ પદો સહાયક બને છે. આ પદો વડે પૌરુષાલિક આસક્તિ તૂટે છે અને આત્માને અસંગ દર્શાની પ્રાપ્તિ થાય છે.

પરદેશમાં વસતા મુમુક્ષુ આત્માઓ આધ્યાત્મિક સાધનામાં વિકાસ કરે તે અર્થે પ.પૂ.ભાઈશ્રી નલીનભાઈ કોણારી ત્રણ વર્ષે એકવાર ત્યાં જતા હોય છે. ઈ.સ. ૨૦૦૩ની સાલમાં લંડન તેમ જ નેરોબી જતાં પહેલાં ભાઈશ્રીની પ્રેરણાથી આશ્રમમાં ગવાતાં પદોનું સંકલન કરી એક પુસ્તિકા તૈયાર થઈ. ત્યાર બાદ ઘણાં બીજાં પદો તેમાં ઉમેરી આજના આ ઉ નવેમ્બર, ૨૦૦૭ના રોજ ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદના જ્ઞાનસત્રની મંગળવેણાએ તેનું વિમોચન થઈ રહ્યું છે, તેનો આનંદ છે.

આશ્રમ દ્વારા પ્રકાશિત આ ‘અધ્યાત્મ કાવ્ય-સરિતા’ પુસ્તક-પ્રકાશનનો તમામ ખર્ચ પંચાલી પરિવારે આપ્યો છે, તેમ જ તેમાં રહેલી અશુદ્ધિઓ સુધારી આપવામાં સંસ્કૃતનાં પ્રોફેસર આત્માથી ચંદ્રકાબેન પંચાલી તથા નેષ્ઠ પ્રિન્ટર્સવાળા દશરથભાઈએ કાળજીપૂર્વકનો પરિશ્રમ લીધેલો છે. સંસ્થા તેઓની તેમ જ પંચાલી પરિવારની અત્યંત આભારી છે.

ગચ્છમાં કે મતમાં નહીં, પણ આત્માના સત્તમાં નિવાસ કરવા માટે આ ‘અધ્યાત્મ કાવ્ય સરિતા’ પ્રેરક બને, તેવી પ્રભુ પાસે અભ્યર્થના.

લિ.

પ્રકાશન સમિતિ

શ્રી રાજ-સોભાગ સલ્સંગ મંડળ, સાયલા

॥ ॐ ॥

ॐ સહભાત્મક્યરૂપ પરમગુરુ ॐ

સર્વજ્ઞદેવાય નમ:

પરમકૃપાલુદેવાય નમ:

શ્રી સદગુરુદેવાય નમ:

શ. વાલિતાબદેન વીરચંદભાઈ પંચાલી
સમાધિ : ૧૩-૫-૨૦૦૦ (બોટાડ)

શ. વીરચંદભાઈ નેચરદાસ પંચાલી
સમાધિ : ૨૭-૭-૧૯૭૨ (બોટાડ)

આપનો પાર્થિવદેહ આજે વિદ્યમાન નથી. પરંતુ આપનું આધ્યાત્મિક, પ્રમાણિક, નિર્મળ અને પ્રેમાણ વ્યક્તિત્વ અમારી હૃદયભૂમિમાં સદાય જીવંત છે. અમારા માટે આપની સ્વરૂપલક્ષી જીવનદેષ્ટિ સમ્યક્ બોધ પ્રેરક છે; જે અમારા વર્તમાન જીવનને સુગંઘિત બનાવે છે. આપશ્રી પરમજ્ઞાયકદેવની ઉપાસનાથી શીગ્રાતિશીધ શાશ્વત શાંતિને પામો એ જ શુભ ભાવના અને અમારા જીવનમાં સમ્યક્ બોધબીજ બનીને વહો એ અત્યર્थના.

લિ.

પંચાલી પરિવાર વતી
ડૉ. ધીરુભાઈ વીરચંદભાઈ પંચાલી
બોટાડ

અનુકમણિકા

ક્રમ અધ્યાત્મ પદો	પાના નંબર
૧. મન મસ્ત હુઆ.....	૧
૨. યે તો પ્રેમ કી ભાત હે ઉધો.....	૧
૩. અચરિજ દેખા ભારી રે સાથો.....	૨
૪. ઓળખો અંદરવાળો.....	૨
૫. અગર હે પ્રેમ દર્શનકા.....	૩
૬. અબ મેરે સમકિત સાવન આયો.....	૩
૭. અબ સૌપ દિયા ઈસ જીવનકો.....	૪
૮. અબ હમ આનંદકો ઘર પાયો.....	૪
૯. આણં તાણં કાંઈ ન જાણં.....	૪
૧૦. આપને તારા અંતરનો એક તાર.....	૫
૧૧. આ રે અવસરની હું તો જોઉ રે બલિહારી.....	૬
૧૨. ઊંચી મેડી તે મારા સંતની રે.....	૭
૧૩. કાયાનો ઘડનારો ઘટમાય.....	૭
૧૪. જતી હતી હું વાટમાં.....	૮
૧૫. જનમ તેરા બાતો હી બીત ગયો.....	૮
૧૬. જ્યોતસે જ્યોત જગાઓ સદ્ગુરु.....	૯
૧૭. તારા નયણો અમીરસ જરતાં રે.....	૧૦
૧૮. પતિ પરમકૃપાળુ મારા રે.....	૧૧
૧૯. પરકમ્મા કરીને લાગું પાય રે.....	૧૨
૨૦. જાગીને જોઉ તો જગત દીસે નહિ.....	૧૩
૨૧. ઐસી લાગી લગન મીરાં હો ગઈ મગન (હે આંખ વો જો).).	૧૪
૨૨. ચદરિયા જીની રે ભીની.....	૧૪
૨૩. તેરા રાજજી કરેંગે બેડા પાર.....	૧૫

કમ અધ્યાત્મ પદો

પાના નંબર

૨૪. ગુરુ ધેર આવ્યા તે હિવાળી.....	૧૬
૨૫. જાઓ જાઓ મેઘરાજા.....	૧૭
૨૬. મન લાગો મેરો ધાર ફીરીમે.....	૧૭
૨૭. જીવનની આ પળ અણમોલ.....	૧૮
૨૮. સત્સંગનો રસ ચામ.....	૧૮
૨૯. પ્રસૂજી ! તુમ ચંદન હમ પાની.....	૧૮
૩૦. ભજનમે હોત આનંદ આનંદ.....	૧૯
૩૧. પ્રેમી આવો રે.....	૨૦
૩૨. સાધો મનકા માન ત્યાગો.....	૨૦
૩૩. ભોળી રે ભરવાડણ હરિને.....	૨૧
૩૪. નૈયા જુકાવી મેં તો જોજે દૂધી જાય ના.....	૨૧
૩૫. મન ફૂલા ફૂલા કિરે જગતમે.....	૨૨
૩૬. મને કાલા થાઓ શ્રી રાજ એવા.....	૨૩
૩૭. મનો બુદ્ધિ અહંકાર.....	૨૪
૩૮. મહિરે પદ્ધારો સ્વામી સલૂણા.....	૨૫
૩૯. મેરા સત્ત ચિત્ત આનંદરૂપ.....	૨૬
૪૦. ખારે જનમ મરણરા સાથી.....	૨૬
૪૧. રાજ રંગમીના મારે.....	૨૭
૪૨. શું શોધે સજની ?.....	૨૭
૪૩. રોમે રોમે હું તારી થતી જાઉ છું.....	૨૮
૪૪. સાંસ સાંસ મેં સુમરિન કરકે.....	૨૮
૪૫. લાગો છો ઘારા ઘારા કૃપાળુદેવ.....	૨૮
૪૬. વીતરાળી ! તારી માયા લાગી રે.....	૩૦

કુમ અધ્યાત્મ પદ્દો

પાના નંબર

૪૭. સમાધિસાધન રાજ તારું નામ.....	૩૧
૪૮. લિખનેવાલે તૂ હોકે દ્યાલ લિખ દે.....	૩૧
૪૯. ગુરુ બિના, કેસે લાગે પાર.....	૩૨
૫૦. જ્ઞાનમય હો ચેતન, તોહે જગકા.....	૩૩
૫૧. જીબસે ઘારે શ્રીમહદ્ધુ આયે.....	૩૪
૫૨. પાયોજી મૈને રામ રતન ધન.....	૩૪
૫૩. ગુરુદેવ મેરી નૈયા.....	૩૫
૫૪. સફલ હુઆ હે ઉન્હી કા જીવન.....	૩૫
૫૫. હોગા આત્મજ્ઞાન વો દિન.....	૩૬
૫૬. દર્શન દયો ધનશ્યામ નાથ.....	૩૬
૫૭. જરાં તો ઈતના બતા દો પ્રીતમ.....	૩૭
૫૮. હે ! પ્રભુ આનંદદાતા.....	૩૭
૫૯. રે ! મનાજી તું તો કિન ચરણે.....	૩૮
૬૦. ઐસી કરી ગુરુદેવ કૃપા.....	૩૮
૬૧. મારા મરણ વખતે બધી.....	૩૯
૬૨. ઊં મંગલમુ.....	૪૦
૬૩. હરિનામકે હીરે મોતી.....	૪૧
૬૪. જો ભજે ગુરુકો સદા.....	૪૧
૬૫. મૈં તો જ્યું સદા તેરા નામ.....	૪૨
૬૬. અબ હમ અમર ભયે ન મરેંગે.....	૪૨
૬૭. હે ! મારા ઘટમાં બીરાજતાં.....	૪૩
૬૮. આજ જવાની પર ઈતરાનેવાલે (કવ્યાતી).....	૪૪
૬૯. હે ! શારદે માં.....	૪૫

કુમ અધ્યાત્મ પદો	પાના નંબર
૭૦. બેર બેર નહી આવે અવસર.....	૪૭
૭૧. અમી ભરેલાં એ નયન.....	૪૮
૭૨. અલખ દેશ મેં વાસ હમારા.....	૪૯
૭૩. શ્રી અનંત જિનથું કરો.....	૫૦
૭૪. પંથડો નિહાળું રે બીજા જિનતથો.....	૫૦
૭૫. મેરે સદગુરુ દીન દયાળ.....	૫૦
૭૬. સંભવદેવ તે ધૂર સેવો રે.....	૫૧
૭૭. પીવતા નામ જો જુગન જુગ જીવતાં.....	૫૧
૭૮. સમક્ષિત દાતા સમક્ષિત આપો.....	૫૨
૭૯. અભિનંદનજિન ! દરિશણ તરસીએ.....	૫૩
૮૦. મૂલડો થોડો ભાઈ વ્યાજડો ધણો રે.....	૫૩
૮૧. પચ્ચાલુ જિન, તુજ-મુજ આંતરું રે.....	૫૪
૮૨. કચા સોવે ઊઠ જાગ બાઉ રે.....	૫૪
૮૩. દેખણ હે રે સખી, મુને દેખણ હે.....	૫૫
૮૪. ચંદ્રપ્રભ જિન સાહેભા રે.....	૫૬
૮૫. અબ મેરે પતિ ગતિ દેવ નિરંજન.....	૫૬
૮૬. દુઃખ દોહરા દૂરે ટણ્ણાં રે.....	૫૭
૮૭. ધર્મ જિનેસર ગાઉં રંગથું.....	૫૮
૮૮. હાંરે મારે ધર્મજિંદથું લાગી.....	૫૯
૮૯. જિરાઓ રે ગુણ તુમ તણા.....	૬૦
૯૦. મનદું કિમહિ ન બાજે હો કુથુજિન.....	૬૧
૯૧. મુનિસુત્રત જિન વંદતાં.....	૬૨
૯૨. રામ કૃષ્ણ હરિ મુદુંદ મુરારી.....	૬૨

ક્રમ અધ્યાત્મ પદો	પાના નંબર
૬૩. હિલમાં દીવો કરો રે.....	૬૩
૬૪. મન કી તરંગ માર લે.....	૬૪
૬૫. કોન બતાવે બાટ ગુરુ બિના.....	૬૪
૬૬. વ્હાલા લાગો છો વિશ્વાધાર રે.....	૬૫
૬૭. ચેતન એસા જ્યાન વિચારો.....	૬૬
૬૮. સત્ગુરુ તુમ્હારે ઘારને.....	૬૭
૬૯. હરિ વસે હરિના જનમાં.....	૬૮
૭૦. રામ કહો રહેમાન કહો.....	૬૮
૭૧. સંતો સો સત્ગુરુ મોહિ ભાવે.....	૬૯
૭૨. બિના નયન પાવે નહીં.....	૭૦
૭૩. ચેતન શુદ્ધાત્મકું ધ્યાવો.....	૭૦
૭૪. ઓં કારં બિંદુ સંયુક્તં.....	૭૧
૭૫. હે પ્રભુ ! હે પ્રભુ ! શું કહું.....	૭૨
૭૬. યમનિયમ સંજ્ઞમ આપ કિયો.....	૭૪
૭૭. સુષો શાંતિ જિષ્ણંદ સોભાગી.....	૭૫
૭૮. અબ ચલો સંગ હમારે કાયા.....	૭૬
૭૯. અવધૂ ક્યા માર્યું ગુનહીના.....	૭૬
૮૦. અવધૂ નામ હમારા રાખે.....	૭૭
૮૧. પગ મને ધોવા દયોને રહુરાઈ.....	૭૭
૮૨. અવધૂ સો જોગી ગુરુ મેરા.....	૭૮
૮૩. સુહાગણ ! જીગી અનુભવ પ્રીત.....	૭૮
૮૪. જીય જાને મેરી સફલ ધરીરી.....	૭૯
૮૫. મહારો બાલુડો સંચારી.....	૭૯

કુમ અધ્યાત્મ પદો

પાના નંબર

૧૧૬. નીરખને ગગનમાં કોણ ધૂમી રહ્યો.....	૮૦
૧૧૭. નિશદિન જોઉં તારી વાટડી.....	૮૧
૧૧૮. અવધૂ અનુભવકલિકા જાગી.....	૮૧
૧૧૯. દેખો એક અપૂરવ ખેલા.....	૮૨
૧૨૦. કિત જ્ઞાનમતે હો પ્રાણનાથ.....	૮૨
૧૨૧. અબ જાગો પરમગુરુ પરમદેવ ઘારે.....	૮૩
૧૨૨. અવધૂ પિયો અનુભવ રસ ઘાલા.....	૮૩
૧૨૩. પૂરવ પુષ્ય ઉદ્ય કરી ચેતન.....	૮૪
૧૨૪. કોઈ અજબ તમાસા દેખા.....	૮૪
૧૨૫. નામ સુધારસ સાર સરવમાં.....	૮૬
૧૨૬. મેરુ તો ડગે પણ જેનાં મનડાં ડગે નહીં.....	૮૭
૧૨૭. હરિ તારો અમને સુથવારો.....	૮૭
૧૨૮. આજ ગઈ'તી હું સમવસરણમાં.....	૮૮
૧૨૯. સદગુરુ દેવ દ્યાળુ દાતા.....	૮૮
૧૩૦. પગ ધુંધર બાંધ મીરાં નાચી રે.....	૮૯
૧૩૧. યે મીઠા પ્રેમકા ઘાલા કોઈ પિયેગા.....	૯૯
૧૩૨. જહવા સે આયો અમર વહ દેશવા.....	૯૦
૧૩૩. શું રે કરવું રે મારે.....	૯૦
૧૩૪. સુગરાનું સુખ શું વખાણું ?.....	૯૧
૧૩૫. મેરા તેરા મનવા કેસે એક હોઈ.....	૯૧
૧૩૬. સબ સે ઊંચી પ્રેમ સગાઈ.....	૯૨
૧૩૭. નિત્ય નિત્ય ભજીએ તારું નામ.....	૯૨
૧૩૮. જાંખી ક્યાંથી થાય, હું-પદ હેયેથી.....	૯૩

કુમ અધ્યાત્મ પદો

પાના નંબર

૧૩૮. સમજ ગયા તો હો જ મૌન.....	૫૪
૧૪૦. ફડીરોં કી દુનિયા અજબ હે નિરાલી.....	૫૪
૧૪૧. હરિ મારે હદયે રહેજો રે.....	૫૫
૧૪૨. ચલના હે દૂર મુસાફિર કાહે.....	૫૬
૧૪૩. મન રે તું કાહે ના ધીર ધરે.....	૫૬
૧૪૪. સત્ગુરુ શબદનાં થવા અવિકારી.....	૫૭
૧૪૫. આહા કેવું ભાગ્ય જાગ્યું, વીરના ચરણો મળ્યા...	૫૮
૧૪૬. મોહે લાગી લટક ગુરુ ચરનનકી.....	૫૮
૧૪૭. વીજળીને ચમકારે મોતીડાં પરોવતાં પાનબાઈ....	૫૯
૧૪૮. છૂટાં છૂટાં રે તીર રે અમને.....	૧૦૦
૧૪૯. પીવો જ હોય તો રસ પી લેજો પાનબાઈ.....	૧૦૧
૧૫૦. વીણવો જ હોય તો રસ વીણી લેજો પાનબાઈ...	૧૦૨
૧૫૧. મનને સ્થિર કરી આવો રે મેદાનમાં.....	૧૦૩
૧૫૨. ગુરુદેવ તમારે દરવાજે, દોઢું છું દર્શનને કાજે...	૧૦૪
૧૫૩. આયે હૈ શરણ તેરી, ગુરુદેવ કૃપા કર દો.....	૧૦૪
૧૫૪. મેં શરણ પડા તેરી, ચરણોં મેં જગા દેના.....	૧૦૪
૧૫૫. હરિ અં ... હરિ અં.....	૧૦૬
૧૫૬. નજર નાખું ત્યાં હે શ્રી નારાયણ.....	૧૦૬
૧૫૭. ચેતન ચાલોને હવે સુખ નહીં પરમાં મળે.....	૧૦૭
૧૫૮. ધૂઘટે ઢાંકણું એક કોડિયું.....	૧૦૮
૧૫૯. ઘેલી તો ફરું રે ઘરમાં ઘેલી તો ફરું.....	૧૦૯
૧૬૦. ક્ષા તન માંજના રે એક દિન મિઠી મેં.....	૧૧૦
૧૬૧. ધૂણી રે ધખાવી બેલી ! અમે તારા નામની....	૧૧૧

કુમ અધ્યાત્મ પદો

પાના નંબર

૧૬૨. પ્રાર્થના કરને કો અખ, હાથ યે ઊઠતે નહીં.....	૧૧૨
૧૬૩. અવતાર માલવીનો ફરીને નહીં મળે.....	૧૧૨
૧૬૪. પરલોકે સુખ પામવા, કર સારો સંકેત.....	૧૧૩
૧૬૫. હે ગુરુવર, હે પરેમશ્વર, હે જ્ઞાની, હે દાતા....	૧૧૪
૧૬૬. તારા ઘટમાં ગોવિંદ બોલે.....	૧૧૫
૧૬૭. હમ એક બને, હમ નેક બને.....	૧૧૬
૧૬૮. મેરે ગુરુકી મહિમા અપાર, યે દુનિયા કચ્છ જાને..	૧૧૭
૧૬૯. કભી ઘાસે કો પાની પીલાયા નહીં.....	૧૧૮
૧૭૦. હે તેરે અંતરમે અનંત આનંદ સિંહु.....	૧૨૦
૧૭૧. પ્રભુજી તુમ બીન કોન સહારા.....	૧૨૧
૧૭૨. નૈયા મેરી ભયાના રે.....	૧૨૨
૧૭૩. શુરુ ચરણનમે બેઠકર.....	૧૨૨
૧૭૪. ગુરુ બિન જ્ઞાન ન ઉપઝે.....	૧૨૩
૧૭૫. તીરથ તીરથ મૈ ગયો.....	૧૨૪
૧૭૬. ગુરુ માતાપિતા, ગુરુ બંધુ સભા.....	૧૨૪
૧૭૭. ગુરુ બિન જ્ઞાન ન ઉપઝે.....	૧૨૫
૧૭૮. મને ચટકી લાગી શબ્દની.....	૧૨૬
૧૭૯. આત્મસાક્ષાત્કાર સ્તવન.....	૧૨૭
૧૮૦. આધ્યાત્મિક સ્તવન.....	૧૨૭
૧૮૧. સ્વાનુભવદશા મહિમા.....	૧૨૮
૧૮૨. શ્રી શાંતિનાથજી જિન સ્તવન.....	૧૨૮
૧૮૩. આત્મકીર્તન.....	૧૨૮
૧૮૪. ગુરુદેવ સ્તવન.....	૧૨૮

ક્રમ અધ્યાત્મ પદો	પાના નંબર
૧૮૫. કૃપાદશાનું સત્વન.....	૧૩૦
૧૮૬. આત્મસ્વરૂપ ધૂન.....	૧૩૦
૧૮૭. શાયકદેવ સત્વન.....	૧૩૧
૧૮૮. ઓં જ્ય ગુરુદેવ હરે.....	૧૩૨
૧૮૯. મૈત્રી ભાવનું પવિત્ર જરણું.....	૧૩૩
અધ્યાત્મ ગાથાઓ.....	૧૩૩
૧૯૦. જ્ય સદગુરુ સ્વામી..(આરતી).....	૧૩૬
૧૯૧. સ્તુતિ.....	૧૩૭
 શ્રી માણિભદ્રદેવની સ્તુતિ.....	૧૩૮
શ્રી પદ્માવતી માતાજીની સ્તુતિ.....,	૧૩૯
શ્રી પદ્માવતી ટેવીનો ટૂકો જાપ.....	૧૪૦
શ્રી મહાલક્ષ્મી ટેવીનો જાપ.....	૧૪૦
શ્રી ઘંટાકર્ણી મહાવીર મંત્ર.....	૧૪૦
આરતી.....	૧૪૦
મંગલ દીવો.....	૧૪૦
સ્તુતિ.....	૧૪૧
પ્રક્ષાલ કરતી વખતે બોલવાના દુહા.....	૧૪૨
પૂજા કરતી વખતે બોલવાના દુહા.....	૧૪૪
ચૈત્યવંદન વિધિ.....	૧૪૫
 આલફાબેટિક અનુક્રમણિકા.....	૧૪૬

(१)

ਮਨ ਮਸਤ ਹੁਆ, ਮਨ ਮਸਤ ਹੁਆ, ਅਥ ਕਿਉਂ ਠੋਲੇ. ਮਨ..
 ਅਂਦਰ ਤੇਰੇ ਸਾਡੇ ਬੈਠਾ, ਬਾਹਰ ਨੈਨਾ ਕਿਉਂ ਖੋਲੇ. ਮਨ..
 ਹੀਰਾ ਪਾਧੋ ਗਾਂਠ ਗਠਾਧੋ, ਬਾਰ-ਬਾਰ ਵਾਂਕੋ ਕਿਉਂ ਖੋਲੇ. ਮਨ..
 ਸੂਝਮਣਾ ਨਾਈ ਅਮੀਰਸ ਲਾਵੇ, ਘਾਲਾ ਭਰ-ਭਰ ਆਣਾ ਤੋਲੇ. ਮਨ..
 ਹਲਕੀ ਥੀ ਤਥ ਚਢੀ ਤਰਾਜੂ, ਪੂਰੀ ਅਈ ਤਥ ਕਿਉਂ ਤੋਲੇ. ਮਨ..
 ਹੁੰਸਾ ਪਾਧਾ ਮਾਨਸਰੋਵਰ, ਦ੍ਰਔਝ ਜਗਾਇ ਪਰ ਪਗ ਠੋਲੇ. ਮਨ..
 ਕਹਤ ਕਹੀਰਾ ਸੁਨੋ ਭਾਈ ਸਾਧੋ, ਸਾਡਿਭ ਮਿਲ ਗਧਾ ਤਿਲ ਓਲੇ. ਮਨ..

* * *

(२)

ਧੇ ਤੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਬਾਤ ਹੈ ਉਥੋਂ; ਬਨਦਗੀ ਤੇਰੇ ਬਸ ਕੀ ਨਹੀਂ ਹੈ;
 ਧਣਾਂ ਸਿਰ-ਫੇਕੇ ਛੋਟੇ ਹੈ ਸੌਟੇ, ਆਸ਼ਿਕੀ ਕੋਈ ਸੱਜੀ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਧੇ ਤੋ...
 ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮੀਓਨੇ ਕਥ ਵਕਤ ਪ੍ਰਥਾ, ਤੇਰੇ ਵਾਰ ਪੇ ਆਨੇ ਕੋ ਅਗਵਨ੍ਹ;
 ਧਣਾਂ ਦਮ-ਦਮ ਪੇ ਛੋਤੀ ਹੈ ਪ੍ਰਥਾ, ਸਰ ਜੁਕਾਨੇ ਕੀ ਕੁਰਸਦ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਧੇ ਤੋ...
 ਜਿਸਕੇ ਫਿਲਮੇਂ ਬਸੇ ਸ਼ਧਾਮ-ਘਾਰੇ, ਵੋ ਤੋ ਛੋਟੇ ਹੈ ਜਗਸੇ ਨ्यਾਰੇ;
 ਜਿਨਕੀ ਨਜ਼ਰੋਂਮੇਂ ਪ੍ਰੀਤਮ ਬਸੇ ਹੈ, ਵੋ ਨਜ਼ਰ ਫਿਰ ਤਰਸਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਧੇ ਤੋ...
 ਜੋ ਅੱਸਲ ਮੇਂ ਹੈ ਮਸਤੀਮੇਂ ਝੂਥੇ, ਉਨਕੋ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਸੀਕੀ;
 ਜੋ ਉਤਰਤੀ ਔਰ ਚਢੀ ਹੈ ਮਸਤੀ, ਵੋ ਹਕੀਕਤ ਮੇਂ ਮਸਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਧੇ ਤੋ...

* * *

(3)

અચરિજ દેખ ભારી રે સાધો;

ગનન બીચ અમૃત કા ફૂવા, જરે સદા સુખકારી રે... હો...

પંગુ પુરુષ યઢે બિન સીડી, પીએ ભર-ભર જારી રે...

અચરિજ દેખા...

બિના બજાયે નિશાદિન બાજે, ઘંટા શંખ નગારી રે... હો...

બહેરા સુન-સુન મસ્ત હોત હૈ, તન કી ખબર વિસારી રે...

અચરિજ દેખા...

બિન ભૂમિ કે મહલ બના હે, તામે જ્યોત ઉજારી રે... હો...

અંધા દેખ દેખ સુખ પાવે, બાત બતાવે સારી રે...

અચરિજ દેખા...

જીતા ભર કર ફિર જીવે, બિન ભોજન બલ ધારી રે... હો...

ખ્રબાનંદ સંત જન વિરલા, સમજે બૃત હમારી રે...

અચરિજ દેખા...

* * *

(4)

ઓળખો અંદરવાળો રે ભાઈ તમે ઓળખો અંદરવાળો ...

માના ઉદરમાં નાના બાળકને કોણ છે રામનારો;

રાતલડીએ આંખ મિચાઈ જાતી સવારે કોણ ખોલનારો; રે ભાઈ ...

મોઢાથી તમે ખાયા કરો છો, કોણ છે પચાવનારો;

અન્નને પાણી ભેણા કરીને કોણ છે લોહી કરનારો; રે ભાઈ ...

મનદું ખોદું કામ કરે ત્યારે હેયેથી કોણ ટોકનારો;

અંતરની પ્રાર્થના કોણ રે સાંભળે, આફિતને કોણ ટાળનારો; રે ભાઈ ...

અહરિંશ એ તો સાથે જ રહેતો, તું એને સમજે ન્યારો;

રામભક્તોનો રામ રમૈયો ઘટ-ઘટમાં વસનારો; રે ભાઈ ...

* * *

(५)

अगर हे प्रेम दर्शनका, अजनसे प्रीत कर खारा.
 छोड़कर काम हुनियाके, रोक विषयोंसे मन अपना;
 छतकर नींद आलसको, रहो एकांतमें न्यारा. अगर. १
 बैठ आसन जमा करके, त्याग मनके विचारोंको;
 देख भृकुटीमें अंदरसे, यमकता हे अजब तारा. अगर. २
 कभी बिजली कभी चंदा, कभी सूरज नजर आवे;
 कभी किर ध्यानमें भासे, ब्रह्मज्योति का यमकारा. अगर. ३
 मिटे सब पाप जन्मोंके, कटे सब कर्मके बंधन;
 वो ब्रह्मानन्दमें होवे लीन, मन छोड़ संसारा. अगर. ४

* * *

(६)

अब मेरे समकित सावन आयो,
 बीती कुरीति भित्त्यामति ग्रीष्म, पावस सहज सुहायो. स. १
 अनुभव दामिनी दमकन लागी, सुरति घटा धन छायो;
 बोकें विमल विवेक पपीडा, सुमति सुहागिनी भायो. स. २
 गुरुधुनि गरज सुनत सुख उपजै, भोर सुमन बिहसायो;
 साधक भाव अंकुर उठे बहु, जित तित हरभ सवायो. स. ३
 भूल धूल कही भूल न सूझत, समरस जल भर लायो;
 भूधरको निकसै अब बाहिर, निज निरचू घर पायो. स. ४
 समकित अतुल अखंड सुधारस, जिन पुरुषनने पीता;
 राजचंद्र ते अजर अमर भये, तिन्हींने जग छता. स. ५

* * *

(७)

अब सोंप दिया ईस ज्ञवनको, भगवान् तुम्हारे चरणोंमें;
 मैं हूँ शरणागत प्रभु तेरा, रहो ध्यान तुम्हारे चरणोंमें. अब. १
 मेरा निश्चय बस एक छी वही, मैं तुम चरणोंका पूजारी बनूँ;
 अर्पण कर हूँ दुनिया भरका, सब ध्यार तुम्हारे चरणोंमें. अब. २
 जो जगमें रहूँ तो ऐसे रहूँ, क्यूँ जलमें कमलका हूल रहे;
 है मन वच काय हृदय अर्पण, भगवान् तुम्हारे चरणोंमें. अब. ३
 जहां तक संसारमें भ्रमण कुं, तुझ चरणोंमें ज्ञवनको धुं;
 तुम स्वामी मेरा मैं सेवक तेरा, धुं ध्यान तुम्हारे चरणोंमें अब. ४
 मैं निर्भय हूँ तुझ चरणों में, आनंद भंगल है ज्ञवनमें;
 रिद्धिसिद्धि और संपत्ति सब, मिल गई है प्रभु तुझ चरणोंमें अब. ५
 मेरी ईच्छा बस एक प्रभु, एकबार तुझे मिल जाउ मैं;
 ईस सेवककी एक रग रगका, हो तार तुम्हारे हाथोंमें अब. ६

* * *

(८)

अब हम आनंदको घर पायो,
 जबतें कृपा भई सत्यगुरुकी, अस्य निशान भज्यो. अब. १
 काम-कोषकी मटकी पटकी, कुमति को हूर भज्यो;
 हृद छोड़ी बेहृद घर आसन, गगन मंडल मठ छायो. अब. २
 प्रेम प्रीतिको कियो है चोलना, सुमतिको टोप, बनायो;
 तज्ज परपंय वेद भत किरिया, चरनकमल चिन लायो. अब. ३
 धरनी गनन पवन नहीं पानी, तहां ज्ञाई मठ छायो;
 कहे कबीर कोई पियाका ध्यासा, पिया पिया रट लायो. अब. ४

* * *

(૯)

આણં તાણં કાંઈ ન જાણં, ધરીએ જાણ્યું પરમાણં;
તને હજો એ (૬) મને હજો;
તારો છેડો છોકું નહીં, મને બીજી કશી પડે ના ગમ;
તને હજો એ (૬) મને હજો.

આગમ તારા અગમ્ય છે, એ મુજને ના સમજાય;
જે કોઈને પૂછવા જાઉં, એ સૌ પોતાની ગાય;
મારે તો બસ જોઈએ તારો, સીધો સમાગમ. તને. ૧
બીજી કોઈની વાત સુણી, મન માને ના જરાય;
વાલા તારી વાણી મુજ, હૈયા સોંસરવી જાય;
મેં તો તારા નામે કર્યા છે, મારા સર્વ જનમ. તને. ૨
મન વચન ને શરીર તારાં, તારાં પુષ્ય ને પાપ;
હૈયે ને હોઠે બસ રહેતાં, તુંહિ તુંહિના જાપ;
પરાભક્તિને દેનારું, મને તારું મળ્યું શરણ. તને. ૩
જીવની સાથે જરી લીધો, મેં તુજને દીનાનાથ;
તારા વિના જીવાશે નહીં, હવે નિત રહેજે સંગાથ;
અલે માધવી કહે હવે, સોહમ् સોહમ् સોહમ্. તને. ૪

* * *

(૧૦)

આપને તારા અંતરનો એક તાર, બીજું હું કાંઈ ન માણું !
સુશકે આંટલો આર્ત તણો પોકાર, બીજું હું કાંઈ ન માણું ! આ. ૧
તુંબદું મારું પડ્યું નકામું, કોઈ જુએ ના એનાં સામું !
બાંધીશ તારા અંતરનો ત્યાં તાર, પછી મારી ધૂન જગાવું ! આ. ૨
એકતારો મારો ગુંજશે મીહું, દેખશે વિશ રહ્યું જે અદીહું;
ગીતની રેલાશે એક અખંડિત ધાર, એમાં થઈ મસ્ત હું રાચું ! આ. ૩

* * *

આ રે અવસરની હું તો જોઉ રે બલિહારી.

અચળ અનાદિ ધરનું મહાસુખ પામી,
મારી વેળા વળી છે, જોઉ રે, બલિહારી. આરે. ૧

પૂરણ વર પામી નામે નેહ બંધાણો,
જ્યાં રે જોઉ ત્યાં પોતે, પૂર્ણાંદ સ્વામી. મારી. ૨

પ્રીતમ પ્રીતે હું તો થઈ રે પનોતી,
પૂર્વનું સગપણ મેં તો, શોધીને લીધું. મારી. ૩

હવે ના મેલું હરિનો હાથ સાહેલી,
દુર્મતિ ટાળી દિલમાં, દર્શન દીધાં. મારી. ૪

હરિવરને જોઈ મારું હૈદું છે ઠર્યું,
વસ્તુ વિચારી વાલમ, વાલેરો લાગે. મારી. ૫

અસત્ હેવાતણ મારી નજરે ન આવે,
મનદું મોહયું છે મારું, સત્તના સોઢાગે. મારી. ૬

નિર્મણ થઈ છું હું તો નામ વસીને,
ઠીક હરી છું ત્યાંથી, સુરતા નવ હાલે. મારી. ૭

મુક્ત મહેલમાં હું તો વાસાં વસી છું,
ભવનો ભય ભાગ્યો, જમનું જોર નવ ચાલે. મારી. ૮

અવિનાશી વરની હું તો થઈ પટરાણી,
શૂન્ય શિખરની સે'જે, મહાસુખ પામી. મારી. ૯

દ્યાળદાસે ગાયો સુરતાનો વિવાદ,
અનુભવી હોય તે લેજો, અનુભવથી જાણી. મારી. ૧૦

* * *

(૧૨)

ઊંચી મેડી તે મારા સંતની રે, મેં તો મા'લી ના જાણી રામ. ઊંચી. ૧
 અમને તે તેડાં શીદ મોકલ્યાં, હે મારો પીડ છે કાચો રામ;
 મોંઘા તે મૂલની મારી ચુંદરી, મેં તો મા'લી ન જાણી રામ. ઊંચી. ૨
 અડધાં પહેર્યાં અડધાં પાથર્યાં, અડધાં ઉપર ઓઢાડ્યાં રામ;
 ચારે છેડે ચારે જગ્ઘા, ડોલી ડગમગ ચાલી રામ. ઊંચી. ૩
 નથી તરાપો નથી તુંબડાં, નથી ઊતર્યાનો આરો રામ;
 નરસિંહ મહેતાના સ્વામી શામળા, પ્રભુ પાર ઉતારો રામ. ઊંચી. ૪

* * *

(૧૩)

કાયાનો ઘડનારો ઘટમાંય, હરિવર કોઈથી જાણ્યો નવ જાય. કાયા.
 તીખું ને તૂંકું જાણનારું, એક ચામડું મુખમાંયજી;
 હોઠ છેટા હોય તોય, એક શબ્દ ના બોલાયજી. કાયા. ૧
 તરસ લાગે તરફડે, ને કોણ ભૂખ્યું થાયજી;
 શાસ લ્યો નહીં એક પળ તો, ભીતર કોણ મૂંજાયજી. કાયા. ૨
 કાનમાં કહો કોણ બેહું, શબ્દ સાંભળી જાયજી;
 ગાનારાને જ્ઞાન ન મળે, કોણ ગળામાં ગાયજી. કાયા. ૩
 શાસ રહે છે ચાલતો, કહો કોણ ઊંઘી જાયજી;
 આંખ નીરખે બ્રહ્માંડ આખું, જોનારો જોયો નવ જાયજી. કાયા. ૪
 કચાંથી આવ્યો ક્યાં વરસ્યો, પાછો ક્યાં ઊરીને સંતાયજી;
 કાગ છેવટ સરવાળામાં, એ મુનિજન મૂંજાયજી. કાયા. ૫

* * *

જતી હતી હું વાટમાં, સદગુરુ મળ્યા સાથમાં;
શુદ્ધ ચારિત્ર જોઈ હું તો, થંભી ગઈ થંભી ગઈ. જતી. ૧

નીચી નજરે ચાલતાં, પહેલું મહાક્રત પાળતાં;
દ્વિર્યા સમિતિ જોઈ, હું તો થંભી ગઈ થંભી ગઈ. જતી. ૨

અમૃત વચનો બોલતાં, શાંત રસમાં ઝૂલતાં;
પ્રેમમૂર્તિ જોઈ, હું તો થંભી ગઈ થંભી ગઈ. જતી. ૩

પંચ મહાક્રત પાળતાં, અંતરને અજવાળતાં;
શુદ્ધ જીવન જોઈને, હું તો થંભી ગઈ થંભી ગઈ. જતી. ૪

સંસારી સંગ છોડતાં, સ્વરૂપમાં મન જોડતાં;
નિઃસંગ ભાવ જોઈ, હું તો થંભી ગઈ થંભી ગઈ. જતી. ૫

દેહભાવને ભૂલતાં, આત્મભાવમાં ડોલતાં;
એવા પ્રતાપી જોઈ, હું તો થંભી ગઈ થંભી ગઈ. જતી. ૬

શુદ્ધ ચારિત્ર પાળતાં, આત્મ ભાવના ભાવતાં;
એવા મુનિશ્રીને જોઈ, હું તો થંભી ગઈ થંભી ગઈ. જતી. ૭

પાંચ સમિતિ પાળતાં, ગ્રંથ ગુધિત ધારતાં;
શુદ્ધ સંયમ જોઈ, હું તો થંભી ગઈ થંભી ગઈ. જતી. ૮

અંતર સંયમ પાળતાં, મહાવીર પંથે ચાલતાં;
રાજ્યંદ્ર પ્રભુ જોઈ, હું તો જાગી ગઈ જાગી ગઈ. જતી. ૯

વંદના સ્વીકારજો, રાજ્યંદ્ર પ્રભુજી તારજો;
તારક પ્રભુને જોઈ, હું શરણો ગઈ શરણો ગઈ. જતી. ૧૦

* * *

(૧૫)

જનમ તેરા બાતો હી ભીત ગયો, તૂને કબહું ન કૃષા કહ્યો.

પાંચ બરસકા ભોલાભાલા, અબ તો બીસ ભયો;
મકર પચીસી માયા કારણ, દેશ વિદેશ ગયો. તૂ ૧

તીસ બરસકી અબ મતિ ઉપજી, લોખ બઢે નિત નયો;
માયા કોડી લાખ કરોડી, અજહું ન તુમ ભયો. તૂ ૨

વૃદ્ધ ભયો તથ આલસ ઉપજી, કફ નિત કંઠ રહ્યો;
સંત સંગતિ કબહું ન કીની, વિરથા જનમ ગયો. તૂ ૩

એ સંસાર મતલબકા લોભી, ઝૂઠા ઠાઠ રચ્યો;
કહત કબીર સમજ મન મૂરખ, તુ કયો ભૂલ ગયો. તૂ ૪

* * *

(૧૬)

જ્યોતસે જ્યોત જગાઓ સદ્ગુરુ, જ્યોતસે જ્યોત જગાઓ;
મેરા અંતર તિમિર મિટાઓ સદ્ગુરુ, જ્યોત સે જ્યોત જગાઓ.

હે યોગોશ્વર હે જ્ઞાનેશ્વર, હે સર્વેશ્વર હે પરમેશ્વર;
નિજ કૃપા વરસાઓ. સદ્ગુરુ ૧

હમ બાલક તેરે દ્વારપે આધે, મંગલ દરશ દિખાઓ. સદ્ગુરુ ૨

શિશ ઝૂકાએ કરી તેરી આરતી, પ્રેમ સુધા બરસાઓ. સદ્ગુરુ ૩

અંતરમે યુગ યુગસે સોઈ, ચિત શક્તિયાં જગાઓ. સદ્ગુરુ ૪

સાચી જ્યોત જગે હદ્યમે, સોહમુ નાદ જગાઓ. સદ્ગુરુ ૫

જીવન મુક્તાનંદ અવિનાશી ચરન શરન લગાઓ. સદ્ગુરુ ૬

* * *

तारां नयज्ञे अभीरस जरतां रे, अभी जरतां रे;
तमे छांटो रे कृपाणु, अभी छांटशां.

अभीरस तारा गंगा जमना ने, न्हातां पावन करनारा;
ऐ तो स्वर्ग तज्जां सुख आपतां रे, हुःख कापतां रे. तमे. १

अभीरस तारा मां ना हूँधियानी, वहेती अमृतनी धारा;
ऐवा अमृतनां पान करावतां रे, मने भावतां रे. तमे. २

अभीरस तारा पान कर्येथी, थाय कंथनवर्णी काया;
ऐ तो त्रिविधना तापने हरतां रे, भय भांगतां रे. तमे. ३

अभीरस तारा चोरासी लक्षना, ईराने टाणवावाणा;
मारां जन्म-मरण दुःख कापतां रे, सुख आपतां रे. तमे. ४

अभीरस तारा अकलज्ञनोने, खोणे रमाडी पाया;
ऐवा अभीरस आशिष आपज्ञे रे, तमे तारज्ञे रे. तमे. ५

* * *

પતિ પરમકૃપાળુ મારા રે, અવિનાશી સુખ દેનારા રે;
તેને નિત્યે રાજુ કરવા રે, તેની જ કૃપાને વરવા રે. પતિ. ૧

આ જીવન હવેનું ગાણું રે, ભવ ભાણી હવે ના ભાણું રે;
એવો નિશ્ચય કરી મનમાં રે, મૂર્કું તેને વર્તનમાં રે. પતિ. ૨

તેની જ વાતો ઉચ્ચારું રે, મનમાં તેને જ વિચારું રે;
તેને જ સદા સંભારું રે, તેના પ્રતિ પ્રેમ વધારું રે. પતિ. ૩

પૂર્ણ તો તેની જ વાતો રે, જીવા દઈ પર પંચાતો રે;
તેમાં જ કરું તત્પરતા રે, ના રાખું ભાવો ફરતા રે. પતિ. ૪

તેની આજાં નિત પાણું રે, ક્ષણ ક્ષણ મંત્રે મન વાણું રે;
બીજું ના ઈચ્છાં કાંઈ રે, એ અચળ કરું ઉર માંહી રે. પતિ. ૫

બહુ કાળ થકી આ ઘડિયો રે, જીવ નરક નિગોટે પડિયો રે;
હવે પરમકૃપાળુ જડિયો રે, ચિંતામણિ હાથે ચઢિયો રે. પતિ. ૬

તો હવે ઊંઘાપ છે શાની રે, પુરુષાર્થ માત્ર કરવાની રે;
તે કરવા મંડી પડવું રે, મુક્તિ સોપાને ચઢવું રે. પતિ. ૭

શું કરવા કાજે આવ્યો રે, ને શામાં કાળ ગુમાવ્યો રે;
શું કરી રહ્યો છું આજે રે, એ નિત્ય તપાસું સાંજે રે. પતિ. ૮

આ નીરસ છે સંસાર રે, એમ જાની કરે પોકાર રે;
તો તેમાં ચિત્ત ન રાખું રે, એક જ ભક્તિરસ ચાખું રે. પતિ. ૯

રહેતાં પણ બીજે કામે રે, સીતા મન રમતું રામે રે;
તેમ પરમકૃપાળુ શરણો રે, રહી કરું લીનતા સ્મરણો રે. પતિ. ૧૦

* * *

પરકમ્મા કરીને લાગું પાય રે, સદ્ગુરુજી મારા,
તમો ભણ્યાથી મહા સુખ થાય રે, વિશ્વંભર વા'લા. ૧

ભટકી ભટકીને આવ્યો શરણે રે, સદ્ગુરુજી મારા;
રાખો તમારે ચરણે રે, વિશ્વંભર વા'લા. ૨

દીનબંધુ દીન પ્રતિપાળ રે, સદ્ગુરુજી મારા;
હું છું અજ્ઞાની નાનું બાળ રે, વિશ્વંભર વા'લા. ૩

નજરો કરો તો લીલા નીરખું રે, સદ્ગુરુજી મારા;
હદ્યકમળમાં ઘણું હરખું રે, વિશ્વંભર વા'લા. ૪

માયાના બંધ્યી છોડાવો રે, સદ્ગુરુજી મારા;
ભક્તિના ભેદ બતાવો રે, વિશ્વંભર વા'લા. ૫

ત્રિવિધ તાપ શમાવો રે, સદ્ગુરુજી મારા;
ભવસાગર પાર ઉતારો રે, વિશ્વંભર વા'લા. ૬

તૃષ્ણાના પૂરમાં તણાયો રે, સદ્ગુરુજી મારા;
બૂડતાં બાંધ મારી ગ્રાહો રે, વિશ્વંભર વા'લા. ૭

કામી કોથી ને લોભી જાણી રે, સદ્ગુરુજી મારા;
દાસ સર્વને લેજો તારી રે, વિશ્વંભર વા'લા. ૮

* * *

જગીને જોઉ તો જગત દીસે નહીં,
ઊંઘમાં અટપટા ભોગ ભાસે;
ચિતા ચૈતન્ય વિલાસ તરૂપ છે,
ભ્રમ લટકાં કરે ભ્રમ પાસે. જાગી. ૧

પંચ મહાભૂત પરિબ્રહ્મ વિષે ઉપજ્યાં,
અણુ અણુ માંદી રહ્યા રે વળગી;
કુલ ને ફળ તે તો વૃક્ષનાં જાણવાં,
થડ થકી ડાળ તે નહિ રે અળગી. જાગી. ૨

વેદ તો એમ વદે, શુનિ-સ્મૃતિ શાખ દે,
કનક કુંડળ વિષે ભેદ નોયે;
ધાર ધડયા પછી, નામ રૂપ જૂજવાં,
અંતે તો હેમનું હેમ હોયે. જાગી. ૩

શ્વર ને શિવ તો, આપ ઈરચાએ થયા,
રચી પરપંચ ચોદ લોક કીધા;
ભારો નરસેંયો એ, તે જ તું, તે જ તું,
એને સમર્યાદી કંઈ સંત સીધ્યાં. જાગી. ૪

* * *

है आंख वो जो श्याम का दरशन किया करे,
है शिश वो जो प्रभु चरन में वंदन किया करे;
बेकार वो मुख है जो रहे व्यर्थ भातो में,
मुख वो है जो हरिनामका सुमिरन किया करे. १

हीरे मोती .....

हीरे मोती से नहीं शोभा है हाथकी,
है हाथ जो भगवान का पूजन किया करे;
मरकर भी अमर नाम हैं उस ज्ञवका जग में,
प्रभु प्रेम में बलिदान जो ज्ञवन किया करे. २

ऐसी लागी लगन भीरां हो गई मगन,
वो तो गली गली हरि गुन गाने लगी;
महलोंमें पली बनके जोगन थली,
भीरां रानी दीवानी कहाने लगी. वो ३

कोई रोके नहीं कोई टोके नहीं,
भीरां गोविंद गोपाल गाने लगी;
जैठी संतनके संग रंगी मोहनके रंग,
भीरां प्रेमी प्रीतमको मनाने लगी. ४

राधाने विष दिया मानो अमृत पिया,
भीरां सागरमें सरिता समाने लगी;
दुःख लाखों सहे मुखसे गोविंद कहे,
भीरां गोविंद गोपाल गाने लगी. वो ५

* * *

(२२)

ચદરિયા કીની રે ભીની, કે રામ નામ રસત્તીની.

અષ્ટ કમલકા ચરખા બનાયા, પાંચ તાવકી પૂની;

નવ દસ માસ બુનનકો લાગે, મૂરખ મૈલી કીની. ચદરિયા. ૧

જબ મોરી ચાદર બન ઘર આઈ, રંગરેજકો દીની;

એસા રંગ રંગા રંગરેજને, લાલો લાલ કર દીની. ચદરિયા. ૨

ચાદર ઓઢ શંકા મત કરીઓ, દો દિન તુમકો દીની;

મૂરખ લોગ ભેદ નહીં જાને, દિન દિન મૈલી કીની. ચદરિયા. ૩

ધૂવ પ્રહૃલાદ સુદામાને ઓઢી, શુકદેવને નિર્મલ કીની;

દાસ કબીરને એસી ઓઢી, જ્યું કી ત્યું ઘર દીની. ચદરિયા. ૪

* * *

(२३)

તેરા રાજજી કરેંગે બેડા પાર, ઉદાસી મન કાહેકો કરે;

કાહેકો ડરે રે કાહેકો ડરે, તેરા. ૧

નૈયા તેરી રાજ હવાલે, લહર લહર હરિ આપ સંભાલે;

હરિ આપ હી ઉઠાવે તેરા ભાર. ઉદાસી. ૨

કાબૂમે મજધાર ઉસીકે, હાથોમે પતવાર ઉસીકે;

તેરી હાર ભી નહીં હૈ તેરી હાર. ઉદાસી. ૩

સહજ કિનારા મિલ જાયેગા, પરમ સહારા મિલ જાયેગા;

ડોરી સોંપકે તો દેખ ઈકબાર. ઉદાસી. ૪

તું નિર્દોષ તુઝે કચા ડર હૈ, પગ પગ પર સાથી ઈશ્વર હૈ;

જરા ભાવનાસે કીજિઓ પુકાર. ફૂપાળુદેવ....

* * *

ગુરુ ધેર આવ્યા તે દિવાળી, રહું રે મારા નાથને નિત્ય નિહાળી. ગુરુ ૧
શ્રી સહજાતમ સ્વરૂપ ધ્યાવું, શુદ્ધ ચૈતન્ય સ્વામીના ગુણ ગાઉ;
શ્રીમદ્ સદગુરુ પદ શિર નામું ગુરુ ૨
સખી રે આજ આનંદની હેલી, વાલાને વધાવું હું વહેલી પહેલી;
ફિરું રે હું તો ધરમાં ધેલી ધેલી. ગુરુ ૩
પ્રમુલાએ પ્રીત પૂરવની પાળી, હેતે ધેર આવ્યા છાલી ચાલી;
લાળી રે મને ગુરુપદશું તાળી. ગુરુ ૪
પ્રીતલડીના બાંધા પ્રમુલ આવ્યા, સુખડાં મારાં સ્વરૂપ તણાં લાવ્યા;
મહાપ્રમુ મારાં મનડામાં ભાવ્યા. ગુરુ ૫
કૃપાળુની કીકી કામણગારી, તેમાં સખી સુરતા સમાઈ મારી;
લીધું રે મેં તો નિજ પદ સંભારી. ગુરુ ૬
વાલાળાનાં વાલાં લાગે વેણાં, સ્વરૂપ જોઈ ઠરે મારાં નેણાં;
ભાગ્યાં રે મારાં ભવભવનાં મેણાં. ગુરુ ૭
યોગેશ્વરના યોગબળે ચાલી, વિજાતિ વૃત્તિ સર્વ વાળી;
સ્વજાતિની પ્રવહે પ્રણાલી. ગુરુ ૮
દીવલડા તો દિલમાં અજવાણ્યા, પરમગુરુ પોતામાં ભાણ્યા;
ગયા દિન દાસ તણાં વાળ્યા. ગુરુ ૯
પ્રમુપદ પ્રીતિ પ્રતીતિ વાધી, આત્માર્થે આજા આરાધી;
સમ્યક્ રત્નગયની એકતા સાધી. ગુરુ ૧૦

* * *

(२५)

જાઓ જાઓ મેઘરાજ રાયચંદાને ધામ,
જઈને કહેજો કે માધવીએ મોકલ્યા પ્રણામ. જાઓ.
મુખદું જોવાને જંખે છે પ્રાણ મળવા આવોને ચતુર સુજ્ઞાપણ;
વિનતી કરી કરી થાકી રીજે નહીં મારો રામ. જાઓ. ૧
જીવનદોરીપણે પળે ઘટતી જાય, તમને મળવાની આશા વધતી જાય;
દીધું વચન સંભારી આવો મન વિશરામ. જાઓ. ૨
કોઈ કહેતું કે ધીરજ ધારી રાખ, દરશન કરવા અધીરી થઈ છે આંખ;
તારી ધેલછામાં રંગી દીધું જીવન તમામ. જાઓ. ૩
અલખવાસી! તારા ઘોડલા પલાણ, તારે પગલે બિછાવી દઉં પ્રાણ;
આતમ અરપણ કરી દઉં હદ્યાભિરામ. જાઓ. ૪
મુખદું જોઈને શીતળ થાશે આંખ, જ્યોતિ થાશે રોમે રોમે લાખ લાખ;
સુરતા તુજમાં સમાશે પરને કરી રામ રામ. જાઓ. ૫

* * *

(૨૬)

મન લાગો મેરો યાર ફડીરીમે.

જો સુખ પાવો રામભજનમે, સો સુખ નાહીં અમીરીમે;
ભલા બુરા સબકા સુનિ લીજૈ, કર શુજરાન ગરીબીમે. મન. ૧
પ્રેમનગરમે રહની ડમારી, ભલિ બની આઈ સભૂરીમે;
હાથમે કુંડી, બગલમે સોટા ચારો દિસિ જાગીરીમે. મન. ૨
આખિર યહ તન ખાક મિલેગા, કહા ફિરત મગરૂરીમે;
કહત કબીર સુનો ભાઈ સાથો, સાહિબ મિલે સભૂરીમે. મન. ૩

* * *

(२७)

જીવનની આ પળ અણમોલ, તારા અંતરપટને ખોલ;
 એક વાર તો પ્રેમથી બોલ, સહજાત્મસવરૂપ પરમગુરુ;
 શાસ્ત્રો કહે છે વગાડી ઢોલ, મરતાં પહેલાં બાંધી છોડ; એક વાર ..૧

ઈશ્વર કેરી આ માયાને, તું પોતાની માને છે,
 તારા દિલમાં જામેલી એ, ભાંતિ તુજને બાંધે છે;
 ભલે કમાઈ લે લાખ કરોડ, ખોટી તારી દોડાડોડ, એક વાર ..૨

ઘર મારાથી ના છૂટે, એ ખોટું તારું બહાનું છે,
 બાપદાદા જ્યાં વસી ગયા, એ એક મુસાફરખાનું છે;
 રાગ-દ્વેષના બંધન છોડ, પુણ્ય તણું ભાતું (નાતું) તું જોડ, એક વાર ..૩

ભૂલ થયેલી સુધારી લે, એ જ ખરો માનવ છે,
 હારી બાળ જતી લે, એમાં તારું ડહાપણ છે;
 આપી આવ્યો પ્રલૂને કોલ, ભક્તિરસમાં હૈયું જબોળ; એક વાર ..૪

સત્સંગના સંગીત મહીં, તું હરિનાં ગુણલાં ગાતો જા,
 અવસર આવ્યો ફરી ન આવે, સાચો માનવ બનતો (થાતો)જા; એક વાર ..૫

* * *

(૨૮)

સત્સંગનો રસ ચાખ, પ્રાણી તું સત્સંગનો રસ ચાખ.
 પ્રથમ લાગે તીખો ને કડવો, પછી આંબા કેરી શાખ. પ્રાણી.. ૧
 આ રે કાયાનો ગર્વ ન કીજે, અંતે થવાની છે ખાખ. પ્રાણી.. ૨
 હસ્તી ને ઘોડા, માલ ખજાના, કોઈ ન આવે સાથ. પ્રાણી.. ૩
 સત્સંગથી બે ઘડીમાં મુક્તિ, વેદ પૂરે છે સાખ. પ્રાણી.. ૪
 બાઈ મીરાં કે પ્રલૂ જિરિધર નાગર, હરિચરણે ચિત્ર રાખ. પ્રાણી.. ૫

* * *

(२९)

प्रभुज ! तुम चंदन हम पानी,
जाकी अंग अंग बास समानी. प्रभुज. १

प्रभुज, तुम धन बन हम मोरा,
जैसे चितवत चंद्र चकोरा. प्रभुज. २

प्रभुज, तुम दीपक हम भाती,
जाकी ज्योति वरे दिन राती. प्रभुज. ३

प्रभुज, तुम मोती हम धागा,
जैसे सोनहि भिलत सुहागा. प्रभुज. ४

प्रभुज, तुम स्वामी हम दासा,
ऐसी भक्ति करे रैदासा. प्रभुज. ५

* * *

. (३०)

भजनमें होत आनंद आनंद,
बरसत शब्द अभीके बादल, भीजत है कोई संत भजन. १

अब्रबास जहं तत्त्वकी नहियां, मानो अठारह गंग;
करी स्नान मगन है बैठे, चढ़व शब्दको रंग भजन. २

रोम रोम अभिअंत भीजे, पारस परसत अंग;
गहो निझ नाम ग्रास तन नाहिं, साहब है तेरे संग. भजन. ३

पीवत नामरस यहै न सुधारस, यूवत अभीकी गंग;
सो हंसा सत लोक सिधावे, निर्भल पाको अंग भजन. ४

श्वास चार रथ्यो है साहेब, जहां नहि माया मोहंग;
कहे कबीर सुनो भाई साधो, जपो सोहंग. भजन. ५

* * *

(31)

प्रेमी आवो रे, प्रेम सुधारस पीवा.
 अगाध जगमां मोती माटे, ज्यम पेसे मरछवा;
 जगहण ज्योति प्रकट प्रभु, दीसे रोम रोम दीवा. प्रेमी. १
 अंतरज्ञमी सहुमां व्यापक, अंतरमां ओलभाशे;
 जडता ज्ञान जन्मनी ज्ञाशे, पातक पले घाशे. प्रेमी. २
 रागादिक जे दोष होय, ते भक्तिभावथी भागे;
 ईश्वरनी रथना देखीने, उथ ज्ञान गुण जागे. प्रेमी. ३
 जप तप जोग ज्ञाग ब्रत तीरथ, पंच देवनी सेवा;
 तेजो तो कांठि प्रभु नव रीझे, प्रेम लक्षणा जेवा. प्रेमी. ४
 सहु शशगार सुंदरी पहेरे, पष्ठ होय कुलक्षणा जेने.
 साचा स्नेह विना कोँ काणे, कंथ नहीं वश तेने. प्रेमी. ५
 अंतरलक्ष-प्रेम प्रभु साथे, एक पलक नव भूले;
 जन छोटम ते साथी वनिता, स्वामी संग झूले. प्रेमी. ६

* * *

(32)

साधो मनका मान त्यागो,
 काम, कोष संगत दुर्जनकी, ताते अहनिस भागो. साधो. १
 सुख हुःभ दोनों सम करि जाने, और मान अपमाना;
 उर्ध शोक ते रहे अतीता, तिन जग तत्व पिछाना. साधो. २
 अस्तुति निंदा दोउ त्यागो, खोजे पद निरवाना;
 जन नानक यह खेल कठिन है, दोउ शुद्धमुख जाना. साधो. ३

* * *

(33)

ભોળી રે ભરવાડણ હરિને વેચવાને ચાલી રે;
 ગિરિવરધારીને ઉપાડી મટુકીમાં ઘાલી રે. ભોળી. ૧
 શેરીએ શેરીએ સાદ પાડે, કોઈને લેવા મુરારી રે;
 નાથ અનાથનો વેચે ચૌટા વચ્ચે, આહીર નારી રે. ભોળી. ૨
 પ્રજનારી પૃથી શું છે માંહી, મધુર મોરલી વાગી રે;
 મટુકી ઉતારીને જોતાં, મૂર્છાં સૌને લાગી રે. ભોળી. ૩
 બ્રહ્માદિક હેંડ્રાદિક સરખા, કૌતુક ઉત્ત્મા પેખે રે;
 ચૌદ લોકમાં ન માય તે, મટુકીમાં બેઠેલા દેખે રે. ભોળી. ૪
 અકલજનનોના ભાગ્યે પ્રજમાં, પ્રગટ્યા અંતરજામી રે;
 દાસલડાને લાડ લડાવે, નરસૈંયાનો સ્વામી રે. ભોળી. ૫

* * *

(34)

નૈયા ઝુકાવી મેં તો જોજે દૂબી જાય ના,
 જાંખો જાંખો દીવો મારો જોજે રે બુજાય ના.
 સ્વાર્થનું સંગીત ચારેકોર ગુંજે,
 દુનિયામાં કોઈનું કોઈ નથી આજે,
 તનનો તંબૂરો મારો બેસૂરો થાય ના. જાંખો. ૧
 પાપ અને પુષ્પના ભેદ રે સુલાતાં,
 રાગ અને દેખ આજે ઘટ ઘટ ઘૂંટાતાં;
 જોજે આ જીવતરમાં જેર પ્રસરાય ના. જાંખો. ૨
 શ્રદ્ધાના દીવડાને જલતો જ રાખજે,
 નિશાદિન સ્નેહ કેરું તેલ અંમાં પૂરજે;
 મનના મંદિરિયે મારે અંધારાં થાય ના. જાંખો. ૩

* * *

(३५)

મન ઝૂલા ઝૂલા ફિરે જગતમે, કેસા નાતા રે.

માતા કહે યહ પૂત હમારો, બહેન કહે વીર મેરો;
ભાઈ કહે યહ ભુજા હમારી, નારી કહે નર મેરા રે. મન. ૧

પેટ પકડકે માતા રોયે, બાંધ પકડકે ભાઈ; .
લપટ લપટકે તિરિયા રોયે, હંસ અકેલા જાઈ. મન. ૨

ચાર ગજુ ચરગજુ મંગાઈ, ચડચો કાણ્દી ઘોડી;
ચારોં કોને આગ લગા દી, ઝૂંક દીયો જૈસે હોરી. મન. ૩

હાડ જરે જુએ લાકડી ઓર, કેસ જરે જુએ ઘાંસા;
સોને જૈસી જરી ગઈ કાયા, કૌંઈ ન આયો પાસા રે. મન. ૪

જબ તક જીયે માતા રોયે, બહેન રોયે દશ માસા;
તેરા દિવસ તક તિરિયા રોયે, ફિર કરે ઘર વાસા રે. મન. ૫

ઘરકી સ્વી ઢૂંઢન લાગી, ઢૂંઢ ફિરી ચહું દિશા રે;
કહત કબીર સુનો ભાઈ સાધો, ઝૂઠી જગકી આશા રે. મન. ૬

* * *

(૩૬)

મને વાલા શ્રી રાજ એવા, ગોપીજનને ચિરિધર જેવા. મને.

જેવો ચન્દ્ર ચકોરીને લાગે છે ખારો,
જેવો દીપક પતંગિયાને છે પ્રાણ ખારો;
જેવું ઝૂરે છે મીન જળના વિયોગમાં,
મારો જીવ ઝૂરે છે એવો તમારા વિના;
જેવું ઝૂરે છે બાળક માતા વિના,
મારો જીવ ઝૂરે પ્રભુ તમારા વિના;
મને વાલા થાઓ શ્રી રાજ એવા, જાનકીને રધુરાય જેવા. મને. ૧

જેવું ચાતક રીજે સ્વાતિ બિંદુ થકી,
મારું હૈયું રીજે રાજ સિંહ થકી;
જેવી ચંદાને જોઈ કુમુદિની ખીલે,
મારો આતમ તમારાં સ્વરૂપે જીલે;
જેવી ગંગા સમાઈ જઈ સાગર મહી,
મારી પ્રીતિ વહો તમારા ચરણો મહી;
મને વાલા થાઓ શ્રી રાજ એવા, લધુરાજને શ્રી રાયચન્દ્ર જેવા. મને. ૨

જેવી મુરલી સુણો શ્યામની રાધિકા,
એવી પ્રેમે જીલું શ્રી રાજ વચનસુધા;
જેવા મુનિ શાંત રહેતા સ્વરૂપ મહી,
મારું મન શાંત હો તમારા રૂપ મહી;
વહાલી તમને સ્વરૂપ સમાધિ પ્રભુ !
એવી વહાલપ થકી તમારા ચરણો રહું;
મને વાલા થાઓ શ્રી રાજ એવા, ગૌતમને શ્રી મહાવીર જેવા. મને. ૩

* * *

(37)

મનો બુદ્ધિ અહંકાર ચિત્તાનિ નાહિં,
ન ચ શ્રોતૃ જિલ્હે ન ચ પ્રાણ નેત્રે;
ન ચ વ્યોમ ભૂમિ ન્ તેજો ન વાયુઃ,
ચિદાનંદ રૂપઃ શિવોડહમ્ શિવોડહમ્. ૧

ન વા પ્રાણ સંજો ન વૈ પંચ વાયુ,
ન વા સપ્ત ધાતુ ન વા પંચ કોશઃ;
ન વાદ્યપાણી પાદો ન ચૌપસ્થ પાયુ,
ચિદાનંદ રૂપઃ શિવોડહમ્ શિવોડહમ્. ૨

ન મે રાગદેષો ન મે લોભમોહો,
મદો નૈવ મે નૈવ માત્સર્ય ભાવઃ;
ન ધર્મો ન ચાર્થો ન કામો ન મોક્ષઃ,
ચિદાનંદ રૂપઃ શિવોડહમ્ શિવોડહમ્. ૩

ન પુણ્યં ન પાપં ન સૌખ્યં ન દુઃખં,
ન મંત્રો ન તીર્થો ન વેદો ન યજઃ;
અહં ભોજનં નૈવ ભોજયં ન ભોક્તા,
ચિદાનંદ રૂપઃ શિવોડહમ્ શિવોડહમ્. ૪

ન મે મૃત્યુશંકા ન મે જીતિભેદઃ,
પિતા નૈવ મે નૈવ માતા ન જામ;
ન બંધુર્ન મિત્રં ગુરુ નૈવ શિષ્યઃ,
ચિદાનંદ રૂપઃ શિવોડહમ્ શિવોડહમ્. ૫

અહં નિર્વિકલ્પો નિરાકારરૂપો,
વિભૂત્યાપત સર્વગ સર્વનિર્યાણાં;
સદા મે સમત્વં ન મુક્તિનં બંધઃ,
ચિદાનંદ રૂપઃ શિવોડહમ્ શિવોડહમ્. ૬

* * *

(३८)

મંદિરે પધારો સ્વામી સલૂષણ !

તમારા વિના નાથ ક્યાયે ગમે ના. મંદિરે.

અંતરની વાતો આંસુ કહે છે,

કૃપાળુ ! હવે જાણું તલસાવશો મા. મંદિરે. ૧

સમરણ જન્મ જૂનાં સમૃતિ માંઢી આવે,

નયન શોધતાં તમને પ્રભુ આર્તભાવે,

કે મુખ પરથી દણ્ઠિ હટાવી હટે ના. મંદિરે. ૨

હરખાતી પળ પળ પ્રભુ તમને જોઈ,

હવે દિન વિરહમાં વીતે રોઈ રોઈ,

વિજોગનું દુઃખ આવું કોઈને હશો ના. મંદિરે. ૩

તમે જઈ વસ્યા સ્વામી સ્વરૂપમહેલમાં,

રહ્યાતી હું રહી આ સંસારરણમાં,

હવે નાથ અંતરથી અણગા થશો મા. મંદિરે. ૪

પ્રભુ, મુજને તારો ! ઉગારો ! ઉગારો !

મૂકી મસ્તકે હાથ ઘોને સહારો,

ક્ષમાવંતને જાણું કહેવું ઘટે ના. મંદિરે. ૫

અંતરની જ્યોતિ પ્રગટાવી જાઓ,

મનોહર મુખનું દરશાવી જાઓ,

અમી આતમનાં છલકાવી જાઓ,

દિલાસાથી દિલનું દુઃખ જશે ના. મંદિરે. ૬

* * *

(३९)

मेरा सत् यित् आनंदरूप, कोई कोई जाने रे. मेरा.
द्वैत वयनका मैं हूं सच्चा, मन-वाणीका मैं हूं द्रष्टा;
मैं हूं साक्षी ३५. कोई. १
पंचकोषमें मैं हूं न्यारा, तीन अवस्थासे भी न्यारा;
अनुभव सिद्ध अनूप. कोई. २
जन्म-मरण मेरा धर्म नहीं है, पाप-पुण्य कुछ कर्म नहीं है;
अ४ निर्लेपी अरूप. कोई. ३
सूर्य-चंद्रमें तेज मेरा है, अग्निमें भी ओज मेरा है;
मैं अद्वैत स्वरूप. कोई. ४
तीन लोकका मैं हूं स्वामी, घट घट व्यापक अंतरयामी;
ज्यों मालामें सूत. कोई. ५
राजेश्वर निःरूप पिण्डानों, ज्ञव अवस्थमें भेद न मानो;
मैं हूं अव श्वरूप. कोई. ६

* * *

(४०)

म्हारे जन्म मरणारा साथी, थाने नहि बिसरुं दिन-राती.
थां देख्यां बिन कल न पडत है, ज्ञात भेरी छाती;
उंची यढ यढ पंथ निहारुं रोय रोय अंभियां राती. म्हारे. १
यो संसार सकल जग जूठो जूठा कुलरा न्याती;
दोउ कर जोऽया अरज करुं छुं, सुश लीज्या मारी भाती. म्हारे. २
यो मन भेरो बडो हरामी, जयुं मदमातो हाथी;
सत्गुरु धाथ धर्यो सिर उपर, आकुस हे समझाती. म्हारे. ३
पल पल पीवको रूप निहारुं, निरभ निरभ सुख पाती;
भीरां के प्रभु गिरिधर नागर, हरियरणां यित राती. म्हारे. ४

* * *

(४१)

રાજ રંગભીના મારે મંદિરે પથારો,
હૈયાના હેતે તમને દઉં આવકારો. મંદિરે૦
જનમો જનમથી જૂરે છે ચેતના,
ક્યાં સુધી દેશો વહાલા વિરહ વેદના,
સુધુવાને જંખું મીઠો બોલ તમારો. મંદિર. ૧
ભષાકારા વાગે જાણો આવે રાજ નમણા,
જીગીને જોઉં તો છેતરતી ભમણા,
ભમણાનો પરદો તોડી, ઘોને સહારો. મંદિર. ૨
વસતી જો તમ હેથે અતિશય કરુણા,
મુખું બતાવો મારા સમજુ સલૂણા,
વિરહી હૃદયની વિનંતી સ્વીકારો. મંદિરે. ૩

* * *

(૪૨)

શું શોધે સજની ? તારું અંતર જોને ઉધારી;
તને શું સમજાવે દાડી-દાડી રે. શું શોધે ? શું. ૧
ગુરુગમ ઝુંચી કરમાં લઈને, ઉઘડે અજ્ઞાન તાળું;
આજ્ઞાચકની ઉપર જોતાં, ત્યાં થાશે અજવાળું રે. શું. ૨
નિર્મળ નૂર નિરંતર વરસે, મહા મનોહર મોતી;
અનહદ નાદ અહોનિશ બાજે, ઝણહળ દરસે જ્યોતિ રે. શું. ૩
ઓમ્ભૂકાર નાદ અહોનિશ થાયે, ચિદાનંદ નિધિમાંથી;
સોહમ્ પ્રકાશ કરે રગ રગમાં, ગુરુ વિના એ ગમ ક્યાંથી રે. શું. ૪
તેણ પ્રકાશથી તુજને જડશે, સુંદર સ્વરૂપ તારું;
છોટમ તેનો કર્તા જાણો, તો ઉપજે સુખ સારું રે. શું. ૫

* * *

(४३)

રોમે રોમે હું તારી થતી જાઉ છું
તારા પ્રેમમાં કૃપાળું ભીજાઉ છું. રોમે૦
હવે પરવડે નહીં રહેવાનું તારાથી દૂર,
તારે રહેવાનું ડેયામાં હજરાહજૂર,
તારાં સ્મરણોમાં ખોવાતી જાઉ છું. તારા. ૧

હવે જોકું ના જગમાં હું-નાતો કોઈથી,
મને વ્હાલો તું વ્હાલો તું વ્હાલો સૌથી,
તારી નજર્યુમાં નજરાતી જાઉ છું. તારા. ૨

હવે શરણું દીધું છે તો સત્ત રાખજે,
પતિત્રતાની ભક્તિની પત રાખજે,
હું તો રાજ તારી દાસી કહેવાઉ છું. તારા. ૩

વીતરાગ તારા થકી હું સોણાઉ છું,
હે રાજ ! તારા થકી હું સોણાઉ છું. તારા. ૪

* * *

(૪૪)

સાંસ સાંસ મેં સુમિરન કરકે; બાર બાર બલિ જાઉ,
તુમ બિન મેરો કોઈ ન ભગવન् જિસકો મેં અપનાઉ. સાંસ સાંસ મેં. ૧

ઉઠત બેઠત તુમ્હી આરાધું, આઠ પહેર ગુન ગાઉ;
ॐ અં અં કી મધુર ધ્વનિ મેં અંતર હી ખો જાઉ. સાંસ સાંસ મેં. ૨

તુમ ઠાકુર તુમ સાહિબ મેરે, તુમ્હરે હુકમ ચલાઉ;
હે ભગવન् ! મેં તેરો તેરો ચરણ-શરણ સુખ પાઉ. સાંસ સાંસ મેં. ૩

* * *

(૪૫)

લાગો છો ઘારા ઘારા કૃપાળુદેવ લાગો છો ઘારા ઘારા;

જીવનપ્રાણ અમારા કૃપાળુદેવ લાગો. ૧

કોટિ સૂરજનું તેજ ભર્યુ આપમાં,

અંતરનું તમ ટાળનારા કૃપાળુદેવ. લાગો. ૨

અનંત ચંદ્રની શીતળતા આપમાં,

તપતાં હૈયાંને ઠાળનારા કૃપાળુદેવ. લાગો. ૩

ગારુડીઓના ગારુડી આપ છો,

મહિધર ડોલાવનારા કૃપાળુદેવ. લાગો. ૪

વડવાનલ સમ અતિ બળવંતા,

ખલ-પ્રકાશ રેલનારા કૃપાળુદેવ. લાગો. ૫

સર્વે સામર્થી ઐશ્વર્ય દાબી,

નમ્રભાવે વર્તનારા કૃપાળુદેવ. લાગો. ૬

સ્વાનુભવના અખંડ ધારક,

સાધુતા શોભાવનારા કૃપાળુદેવ લાગો. ૭

પરોપકારી સંત ગુરુહરિ,

ભક્તજનોના વહાલા કૃપાળુદેવ. લાગો. ૮

* * *

વीતરાગી ! તારી માયા લાગી રે, તારી માયા લાગી.

કોણ તમે છો ? ક્યાંથી આવ્યા ? જાગો ! આતમ ઉદાસી;
નથી તમારો આ દેશ તમે છો, અલખલોકના વાસી;
સુષુપ્ત ચેતનને જાગૃત કરતી, તારી બંસરી વાગી રે. તારી. ૧

આતમ ભાવના ભાવતાં, જીવ લહે કેવળજ્ઞાન રે;
સહાત્મસ્વરૂપ પરમગુરુ, એનું ધરું એક ધ્યાન રે;
મંત્રનું અમૃત પીતાં પીતાં, મનની આંતિ ભાંગી રે. તારી. ૨

હૈયું મારું તે હરી લીધું, સાચી પ્રીત બતાવી;
જીવન વિરહાશુદ્ધી ભરી દે, સ્વામી ! કરુણા લાવી;
દર્શન જ્યોતિ જલાવે એવી, ભક્તિની જંખના જાગી રે. તારી. ૩

ધન્ય ભાગ્ય જેના પ્રાણમાં તારા, વિરહની જવાણા જાગે;
નિર્મોહી તારી પ્રીતમાં ઝૂરતાં, સહજ સમાધિ લાગે;
સાંપડયું તત્ત્વનું જેને, તુજશું તાજી લાગી રે. તારી. ૪

દસ્તિ ઠરે જ્યાં ત્યાં તને નીરખું, લયલીન થાઉં તુજમાં;
બાહ્ય સૂદ્ધિને વીસરી જાઉં, સહેજે સમાઉં તુજમાં;
રાજેશ્વર તારાં ચરણકુમળની ઉમદા બની અનુરાગી રે. તારી. ૫

* * *

(४७)

समाधिसाधन राज तारुं नाम, शांतिनुं धाम राज तारुं नाम.

छोडी सर्वे विषयानंद, रोभे रंगनुं राज रंग;
दूर थशो मोहङ्गंद, रटतां राज नाम भंग. १

शुद्धता विचारे ध्याउं, जपतां जपतां राज नाम.

शुद्ध स्वरूप पाउं, भजतां भजतां राज नाम. २

मौन मांडी शांति शांति, शब्दमांय छलके शांति;
प्रवृत्तिमां शांति शांति, निवृत्तिमां समाधि;
गृहवासे शांति शांति, अेकांतमां समाधि. ३

योग-भोगमां समाधि, स्थिरता स्वरूप मांडी;
पण पण ज्ञवननी समाधि; शांति राज नाम मांडी. ४

थासे थासे 'सोहं-सोहं', ज्यां ज्लेउ त्यां 'आतम आतम';
वरीने स्वरूपानंद' पामुं सहजे सहजानंद. ५

* * *

(४८)

लिखनेवाले तू होके दयाल लिख हे,
मेरे हृदय अंदर सद्गुरु का प्यार लिख हे;
माथे पे लिख हे ज्योति गुरुकी, नेनोमें उनका दीदार लिख हे; मेरे हृदय. १
जिहूवा पे लिख हे नाम गुरुका, कानों में शब्द उनकार लिख हे; मेरे हृदय. २
हाथों पे लिख हे सेवा गुरुकी, तन मन धन उनपे वार लिख हे; मेरे हृदय. ३
पैरों पे लिख हे ज्ञाना गुरु के द्वार, साराही ज्ञवन उनके साथ लिख हे; मेरे हृदय. ४
ठड मत लिखना गुरु से बिछडना, चाहे तू सारा संसार लिख हे. मेरे हृदय. ५

* * *

(४६)

गुरु बिना, क्षेत्रे लागे पार;

नैया पड़ी मञ्जधार; गुरु बिना क्षेत्रे लागे पार

मै अपराधी जन्म जन्मका, मनमें बड़ा विकार;

तुम दाता हुः ख भंजना, मेरी करो संवार; गुरु बिना १

नानक नाम जहाज है, यहे सो उतरे पार. गुरु बिना २

राम राम रटते रहो, जब लग घटमें प्राण;

कहत कभीर द्यालके, जनक परेगी कान. गुरु बिना ३

कभीरा हरिके रुठसे, गुरुकी शरणी जाय;

कहे कभीर, रुठते हरि नहीं होत सहाय. गुरु बिना ४

गुरु गोविंद दोनो खड़े, काके लागु पाय;

बलिहारी गुरु आपनी, जिन गोविंद दिया बताय. गुरु बिना ५

अंतरयामी ऐक तुम हो, आतमके आधार;

तुम मोहे ना बिसारियो, दीनबंधु भगवान. गुरु बिना ६

* * *

शानमय हो येतन, तोहे जगका क्या काम;
मोक्ष तेरी मंजिल है, ध्रुव तेरा धाम. मोक्ष तेरी. १

पल पल की भूल, तुझे पल पल रुलाये;
भव भवमें भटकाके, हुःअ ही दिलाए,
अब सद्गुरुकी वाणीको, सुनो आत्म राम. मोक्ष तेरी. २

जगत में तेरा कोई नहीं है सहारा,
कह कर मेरा मेरा, हुःअ पाया अपारा,
किर भी तूं करता क्यों उन्हीमें मुकाम. मोक्ष तेरी. ३

बाहर तेरा कोई नहीं है सहारा,
अति अंत भाव सबका अपारा,
किर क्या तूं जित माना, उनसे है महान. मोक्ष तेरी. ४

येतन स्वयं सुखका निधान है,
हुःअका कारण तेरा अशान है !
मैं तो प्रभु सुखमय हुं ऐसा कर ध्यान. मोक्ष तेरी. ५

सोय तन के केवल पर्यायसे मल है;
हित्य अंतःस्थान सुख शाश्वत अमल है,
भव्य अंब तो आश्रय है, ध्रुवमें अविराम. मोक्ष तेरी. ६

मंजिलको पानेका हरदम पतन हो,
मुक्तरूप प्रभुका प्रतिक्षण रटण हो,
शीघ्रही भिलेगा तुझे, तुझको शाश्वत धाम. मोक्ष तेरी. ७

* * *

(५१)

जबसे घारे श्रीमद्भु आये, मेरा ज्ञवन बदल बदल गया;
जबसे मैंने तुझको पाया, मेरा ज्ञवन बदल गया.
इस तरह की किंदगी में, मुझे बनाया घार होके
इसलिये मेरा मन तेरी छाया. मेरा ज्ञवन. १

रात का पल अित गया है, नया सवेरा निकल आया;
इसलिये मैंने ये गीत गाया. मेरा ज्ञवन. २

गोद में ले लो, हृष्य में रखो; अपने चरण में हमको ले लो;
सारे जगत का तूं ही विधाता. मेरा ज्ञवन. ३

घारे हो तुम, निराले हो तुम, मेरी आंखों के तारे हो तुम;
अपना जनालो प्रभु अर्पित हो हम. मेरा ज्ञवन. ४

* * *

(५२)

पायोळ मैंने राम रतन धन पायो
वस्तु अमोलिक ही मेरे सत्गुरु, किरपा कर अपनायो.
पायोळ मैंने.....

जनम जनमकी पूँछ पाई, जगमें सभी खोवायो.
पायोळ मैंने.....

धर्ये न झूटे, चोर न लूटे, दिन दिन बढ़त सवायो.
पायोळ मैंने.....

सत् की नाँव खेवटीया सत्गुरु, ज्वसागर तर आयो.
पायोळ मैंने.....

भीरां के प्रभु गिरिधर नागर, हरभ हरभ ज्व गायो.
पायोळ मैंने.....

* * *

(४३)

गुरुदेव मेरी नेया, उस पार लगा देना;
 अब तक तो निभाया है, आगे भी निभा लेना. गुरुदेव. १
 दल बल के साथ माया, घेरे हो मुझे आकर;
 तुम देखते न रहना, जट आकर बया लेना. गुरुदेव. २
 संभव है जंजटो में, मैं तुमको भूल जाउँ;
 पर नाथ दया करके, मुझको न भूला देना. गुरुदेव. ३
 तुम देव मैं पूजारी, तुम ईश मैं उपासक;
 चरणों में पढ़ा तेरे, हे नाथ निभा लेना. गुरुदेव. ४
 गुरुदेव मेरे ध्यारे, बस ईतनी कृपा करना;
 दरबार मैं जब आऊँ, तेरा दर्शन हो जाये. गुरुदेव. ५
 जो तुम हो, वहीं मैं हूँ और मैं हूँ वहीं तुम हो;
 ये बात अगर सच है, सच करके दिखा देना. गुरुदेव. ६

* * *

(४४)

सफल हुआ है उन्हीं का ज्वन, जो तेरे चरणों में आ चूके हैं;
 उन्हीं की पूजा हुई है पूरण, जो तेरे चरणों में आ चूके हैं;
 न पाया तुझको अभीर बनके, न पाया तुझको इकीर बनके,
 उन्हीं को तेरा हुआ है दर्शन, जो तेरे चरणों में आ चूके हैं;
 जहाँ भी जिसने तुम्हे पुकारा, वहीं प्रगट हो दिया सहारा,
 कटे हैं उनके हुँधों के बंधन, जो तेरे चरणों में आ चूके हैं;
 शरण तुम्हारी जो जन भी आते, कृपा से तेरी वे मुक्ति पाते,
 भक्ति का भंडार उन्होंने पाया, जो तेरे चरणों में आ चूके हैं.

* * *

(५५)

હોગા આત્મજીન વો દિન કબ આયેંગે,
મિટે ભરમ અજીન વો દિન કબ આયેંગે
સદગુરુદેવા કૃપા કરેંગે, ભવબંધન સે પાર કરેંગે;
બાલક અપના જીન, વો દિન.... મિટે ભરમ....
ગુરુકૃપા મનઅધિકારી, ગાયે સદગુરુ મહિમા ઘારે;
તવ ચરણોં કા ધ્યાન, વો દિન.... મિટે ભરમ....
જબ જબ આના પડે જગત મેં બની રહે રહ્યિ સત્તસંગતમે;
સુભિરન હો ગુરુનામ, વો દિન.... મિટે ભરમ....
બારબાર ઈસ જગ મેં આઉં, સદગુરુદેવા ફલસુખ પાઉં,
સબકે આઉં કામ, વો દિન.... મિટે ભરમ....

* * *

(५६)

દર્શન દયો ઘનશ્યામ નાથ, મોરી અંભિયાં ઘાસી રે;
મન મંદિરકી જ્યોત જગાદો, ઘટ ઘટ વાસી રે. દર્શન દયો. ૧
મંદિર મંદિર મૂરત તેરી, ફિર ભી ન દેખી સૂરત તેરી;
યુગ બિતે ન આઈ મિલન કી પુરનમાસી રે.... દર્શન દયો. ૨
દ્વાર દયાકા જબ તૂ ખોલે, પંચમ સૂરમે ગુંગા ખોલે,
અંધા દેખે લંગડા ચલકર, પહુંચે કાશી રે.... દર્શન દયો. ૩
પાની પીકર ઘાસ બુજાઉ, નેનકો કેસે સમજાઉ,
આંખ મિચૌલી અબ તો છોડો, મન કે વાસી રે... દર્શન દયો. ૪
દ્વાર ખડા તેરા મતવાલા, માંગે તુમસે હાર નિરાલા,
'નરસી' કી યહ વિનંતી સુન લો, હે ! દુઃખકે નાશી રે... દર્શન દયો. ૫

* * *

(४७)

જરાં તો ઈતના બતા દો પ્રીતમ, લગી યે કેસી લગા રહે હો,
મુજીમેં રહકર મુજીસે અપની, યે ખોજ કેસી કરા રહે હો.

હદ્ય મેં તુમ હો, તુમ્હી હો પ્રીતમ, પ્રેમ ભી તુમ હો, તુમ્હી હો પ્રેમી,
પુકારતા દિલ તુમ્હી કો ક્યોં ફિર, જબ દિલમેં તુમ સમા રહે હો.

જરા તો ઈતના.....

પ્રાણો મેં તુમ હો, તુમ્હી હો ધડકન, સૂછિ ભી તુમ હો, તુમ્હી હો નૈનન,
તુમ્હી કો પાકર, તુમ્હી કો હુંદું, જબ દિલમેં તુમ સમા રહે હો.

જરા તો ઈતના.....

ભાવ ભી તુમ હો, તુમ્હી હો રચના, સંગીત તુમ હો, તુમ્હી હો રસના,
સુતિ તુમ્હારી તુમ્હી પે ગાઉં, યે લીલા કેસી દીખા રહે હો.

જરા તો ઈતના.....

* * *

(४૮)

હુ ! પ્રભુ આનંદદાતા શાન હમકો દીજિયે,
શીଘ્ર સારે દુર્ગુણો કો દૂર હમસે કીજિયે.
લીજિયે હમકો શરણમેં, હમ સદાચારી બને,
બ્રહ્મચારી ધર્મરક્ષક, વીરવ્રતધારી બને.
પ્રેમ સે હમ ગુરુજનોંકી નિત્ય હી સેવા કરે,
સત્ય બોલે, ઝૂઠ ત્યાગે, મેળ આપસમેં કરે,
નિંદા કિસીકી, હમ કિસીસે ભૂલ કર ભી ના કરે.
દિવ્ય જીવન હો હમારા, તેરે યશ ગાયા કરે.
એસા અનુગ્રહ ઓર કૃપા હો હમપે પરમાત્મા,
હો સભી નરનારી દિલસે, સબકે સબ ધર્માત્મા.
હુ ! પ્રભુ યહ પ્રાર્થના હે આપ ઈસે મંજૂર કરે,
સબ સુખી સંસાર હાં, યહ ભાવ રખ રખમેં ભરે.

(४९)

रे ! मनाछु तू तो जिन चरणें चित लाव, तेरो अवसर वीतो जाय
 उदर भरणके कारणों रे, गौआ बनमें जाय,
 चारो चरे चारो दिशी फरे, ऐनुं चिताङ्कु वाघरडामांय; रे मनाछु. १
 चार-पांच सहेली मणीने, पनघट पाणी जाय,
 ताली दिये झडभड हसे ऐनुं चिताङ्कु गागरडीमांय; रे मनाछु. २
 नटवो नाचे चोकमां ने, लभ आवे लभ जाय
 नाच करे नाटक करे, ऐनुं चिताङ्कु दोरडामांय; रे मनाछु. ३
 सोनी सोनाना धाट धडे, वणी धडे रुपाना धाट,
 धाट धडे मन रीजवे, ऐनुं चिताङ्कु सोनेयामांय; रे मनाछु. ४
 जुगारिया मन जुगाङ्कु ने, कामीने मन काम,
 'आनंदधन' ऐम विनवे, ऐसा करो प्रभुका ध्यान. रे मनाछु. ५

* * *

(५०)

ऐसी करी गुरुदेव फूपा, मेरे मोहका बंधन तोड दिया.
 मैं भटक रहा था दिन रात सदा, जगके ईन हार बिहारन में,
 सपने सम जगत दिखाया मुझे, मेरे चंचल मन को मोड दिया; ऐसी करी. १
 कोई शेष, गङ्गेश, महेश रटे, कोई पूजे पीर पैगंबर को,
 सब पंथ और ग्रंथ छूड़ाकर के, ईक ईश्वर से चिता जोड दिया; ऐसी करी. २
 कोई जाये बनारसवास करे, कोई हूँडे मथुरानगरी में,
 जगव्यापक रूप दिखाया मुझे, मेरे भरम का भांडा शोड दिया; ऐसी करी. ३
 क्यां क्यां मैं अपने गुरुको अर्पन, कोई वस्तु नहीं तीनों लोकों में,
 'ब्रह्मानंद' समान न होवे कोई, धन मालेक लाख करोड दिया; ऐसी करी. ४

* * *

મારા મરણ વખતે બધી મિલકત અહીં પથરાવજો,
 મારી નનામી સાથ કષ્ટસ્તાનમાં પણ લાવજો,
 જે બાહુભલથી મેળવ્યું તે ભોગવી પણ ના શક્યો,
 અબજોની દૌલત આપતાં પણ આ સિંકંદર ના બચ્યો;
 મારું મરણ થાતાં બધા હથિયાર લશકર લાવજો,
 પાછળ રહે મૃતદેહ આગળ સર્વેને દોડાવજો,
 આખા જગતને જીતનારું સૈન્ય પણ રડતું રહ્યું,
 વિકરાળ દળ ભૂપાલને નહીં કાળથી છોડાવી શક્યું;
 મારા બધા વૈઘો, હકીમોને અહીં બોલાવજો,
 મારો જનાજો એ જ વૈઘોને ખલે ઉપડાવજો,
 કહો દઈઓના દર્દને દફનાવનારું કોણ છે ???
 દોરી તૂટી આયુષ્યની તો સાંધનારું કોણ છે ???
 બાંધી મુક્કીને રાખતાં જીવો જગતમાં આવતા,
 ને, ખાલી હાથે આ જગતથી સૌ જીવો ચાલ્યા જતા,
 યૌવન ફના, જીવન ફના, જર ને જગત પણ છે ફના,
 પરલોકમાં પરિણામ ફળશે, પુષ્યનાં ને પાપના.

* * *

॥ॐ॥	મંગલમ्	॥ॐ॥કાર	મંગલમ्
ગુરુમંદિર	મંગલમ્	ગુરુઆશિષ	મંગલમ્
ગુરુમંત્ર	મંગલમ્	ગુરુઆજા	મંગલમ્
ગુરુમંકિત	મંગલમ્	ગુરુપ્રતીતિ	મંગલમ્
ગુરુશ્રદ્ધા	મંગલમ્	ગુરુદેવ	મંગલમ્
ગુરુજ્ઞાન	મંગલમ્	ગુરુશીલ	મંગલમ્
ગુરુતપ	મંગલમ્	ગુરુભાવ	મંગલમ્
ગુરુજ્ઞાન	મંગલમ્	ગુરુદર્શન	મંગલમ્
ગુરુચારિત્ર	મંગલમ્	ગુરુતપ	મંગલમ્
ગુરુમંકિત	મંગલમ્	ગુરુશક્તિ	મંગલમ્
ગુરુવ્યક્તિ	મંગલમ્	ગુરુમુક્તિ	મંગલમ્
ગુરુસેવા	મંગલમ્	ગુરુઆશિષ	મંગલમ્
ગુરુકૃપા	મંગલમ્	સંતકૃપા	મંગલમ્
પ્રેમકૃપા	મંગલમ્	ગુરુઆશ્રય	મંગલમ્
ગુરુદયા	મંગલમ્	ગુરુશાંતિ	મંગલમ્
ગુરુસમતા	મંગલમ્	ગુરુક્ષમા	મંગલમ્
ગુરુસત્ય	મંગલમ્	ગુરુત્યાગ	મંગલમ્
ગુરુપ્રીત	મંગલમ્	ગુરુહિત	મંગલમ્
ગુરુઅંક્ય	મંગલમ્	ગુરુકૃપા	મંગલમ્
સંતકૃપા	મંગલમ્	પ્રેમકૃપા	મંગલમ્
ગુરુમંદિર	મંગલમ્	ગુરુઆજા	મંગલમ્
ગુરુમંત્ર	મંગલમ્	ગુરુશ્રદ્ધા	મંગલમ્
ગુરુસ્થાપના	મંગલમ્	ગુરુઆરતી	મંગલમ્
ગુરુદીવો	મંગલમ્	ગુરુજ્ઞાન	મંગલમ્

* * *

(६३)

હરિનામકે હીરે મોતી મૈં બિખરાવાં ગલી ગલી,
લે લો રે કોઈ રામ કા પ્યાલા, શોર મચાવાં ગલી ગલી;
જિસ જિસ ને યે હીરે લૂટેં, વો તો માલામાલ હુએ,
હુનિયા કે જો બને પૂજારી, આભિર વે કંગાલ હુએ,
ધન દૌલત ઓર માયાવાલોં, મૈં સમજાવાં ગલી ગલી, હરિનામકે. ૧

દૌલત કે દિવાનો સુન લો, એક દિન ઐસા આયેગા,
ધન દૌલત ઓર માલ ખજાના, યહીં પડા રહ જાયેગા,
સુંદર કાયા માટી હોણી, ચર્ચા હોણી ગલી ગલી, હરિનામકે. ૨
મિત્ર, પ્યારે સગે સંબંધી, એક દિન તૂજે ભૂલાયેંગે,
જિનકો અપના કહતા હે તું વોહી આગ લગાયેંગે,
હૂલો કા પહ ચમન ભિલા હે, મૂરજાયેણી કલી કલી. હરિનામકે. ૩

* * *

(६४)

જો ભજે ગુરુકો સદા, સોહી પરમ પદ પાયેગા,
દેહ કી માલા તિલક અરુ છાપ નહીં કિસ કામકે,
પ્રેમ ભક્તિ કે બિના નહીં, નાથ કે મન ભાયેગા; સોહી પરમ. ૧
દિલ કે દર્પણ કો સાફકર, દૂર કર અભિમાનકો,
ખાક હો ગુરુકે ચરનકી, તો હરિ ભિલ જાયેગા; સોહી પરમ. ૨
છોડ હુનિયા કે મજે સબ, બેઠકર એકાંતમે,
ધ્યાન ધર ગુરુ કે ચરણકા, ફિર જનમ નહીં આયેગા; સોહી પરમ. ૩
દઢ ભરોસા મનમે કરકે, જો જપે ગુરુનામકો,
કહેતા હે બ્રહ્માનંદ, બ્રહ્માનંદ બીચ સમાયેગા. સોહી પરમ. ૪

* * *

(६५)

मैं तो जपुं सदा तेरा नाम, सद्गुरु दया करो,
दया करो, हो कृपा करो, ...मैं तो जपुं...;
हार पे आया भक्त तुम्हारा, अपनी दयाके खोलो हारा,
पूरषा हो सब काम, सद्गुरु दया करो;
भजन कीर्तन गाउं तेरा, निश्चिन पाउं दर्शन तेरा,
कृष्ण कृष्ण मेरे राम, सद्गुरु दया करो;
जहां तहां देखुं सुरत तेरी, मनमें भस गई भूरत तेरी,
शरण में ले लो मेरे राम, सद्गुरु दया करो;
साधु संत की संगत हेना, अपने नाम की रंगत हेना,
अपना बना लो मेरे राम, सद्गुरु दया करो,
मन मंदिर की ज्योत जगा दो, मुझे अपना तुम रूप दिखा दो,
पहुंचा दो निध धाम, सद्गुरु दया करो.

* * *

(६६)

अब हम अमर भये, न मरेंगे
या कारन मिथ्यात हियो तज, क्युं कर देह धरेंगे ? अ. १
राग दोष जगबंध करत है, ईनको नाश करेंगे;
भयों अनंत कालते प्रानी, सो हम काल हरेंगे. अ. २
देह विनाशी हुं अविनाशी, अपनी गति पकरेंगे;
नासी ज्ञासी हम थिर वासी, योधे व्हे निखरेंगे. अ. ३
भयों अनंतवार बिनसमज्यो, अब सुखदुःख विसरेंगे;
आनंदघन निपट अक्षर दो, नहीं समरे सो मरेंगे. अ. ४

* * *

હે ! મારા ઘટમાં બિરાજતા, આદિશરા, મહાવીરા, શંખેશરા,
તમને સમર્યાથી દાદા મારી તૃપ્તિ રે ટળી,
મને અવના ફેરાથી જાણો મુક્તિ રે મળી,
મારી ભક્તિ રે ફળી... મારા ઘટમાં....

મેં તો આરિહંત સેવા કેરો મારગ લીધો,
મેં તો વીર પ્રભુની ભક્તિ કેરો પ્યાલો રે પીધો,
મારા રુંદે રુંદે રે એનો અમલ ચઢ્યો,
મારા અંતરે અડયો... મારા ઘટમાં....

હે ! માતા ત્રિશલાના જાયા હું તો વારી રે વારી,
તમે ચંદનબાળાને નાથ લીધી ઉગારી,
તમે ઓછું બોલ્યા ને જાળું આચર્યાં સ્વામી,
કોઈની જોઈના ખામી... મારા ઘટમાં....

હે ! રૂડી તીર્થકરની પ્રીત જિન શાસનની રીત,
રટો નવકાર મંત્ર તો થાણો જગમાં સૌની જીત,
મને અસૂરી વેળાનો થાક લાગે રે જ્યારે,
પ્રભુ આવજો ત્યારે.... મારા ઘટમાં....

અમે જૈન થયાને ફેરો સફળ થયો,
હવે લખ રે ચોરાશીનો ભય રે ગયો,
હું તો દિવસં ને રાત પ્રભુ ચરણોં સેવું,
તારા શરણો રહું... મારા ઘટમાં....

જય	જય	આદિશર	બોલો....
જય	જય	વીર	પ્રભુ

* * *

(६८)

(कव्याली)

आज ज्वानी पर ईतरानेवाले कल पछतायेगा
 चढ़ता सूरज धीरे धीरे, ढलता है ढल जायेगा।
 ढल जायेगा..... ढल जायेगा.....

तूं यहाँ मुसाफिर है, ये सराएँ झानी हैं,
 चार रोज़ की महेमान तेरी जिंदगानी है,
 जर जमीन, जर ज़ेवर, कुछ न साथ आयेगा,
 खाली हाथ आया है, खाली हाथ जायेगा,
 ज्ञनकर भी अनज्ञना बन रहा है दिवाने,
 अपनी उरेशानी पर तन रहा है दिवाने,
 इस कदर तूं खोया है, इस जहाँ के मेलेमें,
 तूं खुदा को भूला है, इस के इस जमेलेमें,
 आज तक ये देखा है, पानेवाला खोता है,
 जिंदगी को जो समझ, जिंदगी पे रोता है,
 मिटनेवाली हुनिया का, ऐतबार करता है,
 क्या समझकर तूं आभिर ईससे ध्यार करता है,
 अपनी अपनी झीकरों में जो भी है वो उल्जा है..(२)
 जिंदगी हकीकत में क्या है, कौन समझ है??? ..(२)
 आज समझ ले.....

(पाठ्य)

આજ સમજ લે કલ યે મૌકા હાથ ન તરે આયેગા,
ઓ ! ગફલત કી નીદ મેં સોનેવાલે ધોખા ખાયેગા,
ચઢતા સૂરજ.....

વકતને જમાને કો યે શમા દિખા ડાલા,
કેસે કેસે રસ્તમ કો ખાખ મેં મિલા ડાલા,
ધાદ કર સિકંદર કે હોસલેં તો આલી થે,
જબ ગયા વો દુનિયા સે દોનો હાથ ખાલી થે,
અબ ન વો હાલાકુ હૈ ઓર ન ઉસકે હાથી હૈ,
જંગજૂ પોરસ હૈ ઓર ન ઉસકે સાથી હૈ,
કલ જો તનકે ચલતે થે અપની શાનો શોકત પર,
શમા તક નહીં જલતી આજ ઉનકી દુરખત પર,
અદના હો યા આલા હો, સબકો લોટ જાના હૈ. ..(૨)
મુફનિસો, તવંગર કા કબ્રહી ઠિકાના હૈ. ...(૨)
જૈસી કરની.....

જૈસી કરની, વેસી ભરની આજ કિયા કલ પાયેગા,
સરંકો ઉઠાકર ચલનેવાલા એક દિન ઠોકર ખાયેગા,
ચઢતા સૂરજ.....

મૌત સબકો આની હૈ કોન ઈસસે છૂટા હૈ????
તુ ફના નહીં હોગા યે ખયાલ જૂઠા હૈ.

साँस तूटते ही सब रिश्ते टूट जायेगें,
 बाप, माँ, बहन, बीबी, भरवे छूट जायेगें,
 किनको अपना कहता है, कब वो तेरे साथी है???

कब्र है तेरी मंजिल और ये भारती है,
 तेरे जितने हैं भाई, वक्त का चलन होंगे;
 छीनकर तेरी दौलत दो ही गज कशन होंगे,
 लाके कब्रमें तुझको कुर्तापाक डालेंगे,
 अपने हाथोंसे तेरे मुँहपे खाक डालेंगे,
 तेरी सारी उद्धतको खाक में मिला होंगे,
 तेरे चाहनेवाले कब तुझे, भूला होंगे,
 इसलिये ये कहेता हूँ खूब सोच ले दिलमें,
 क्यूँ इसाये बैठा है जान अपनी मुश्किलमें,
 चढ़ता सूरज.....

कर गुनाओं से तौभा आते वक्त संभल जायें, ..(2)

तनका क्या भरोसा है जान कब निकल जायें, ..(2)

मुही बांधके आनेवाले.....

मुही बांधके आनेवाले, हाथ इसा रह जायेगा,

धन, दौलत जगीर से तूने क्या पाया क्या पायेगा ??

चढ़ता सूरज.....

* * *

(६८)

હે ! શારદે માઁ..... હે ! શારદે માઁ,
અશાનતાસે હમેં તાર દે માઁ....;

તું સ્વર કી દેવી, યે સંગીત તુજસે,
હર શબ્દ તેરા હૈ, હર ગીત તુજસે, આ.....
હમ હૈ અકેલે, હમ હૈ અધૂરે,
તેરી શરણ હમ, હમેં ઘાર દે માઁ... હે ! શારદે માઁ... હે ! શારદે માઁ..૧

મુનીઓને સમજી, ગુણીઓને જાની,
વેદો કી ભાષા, પુરાણો કી બાની, આ.....
હમ ભી તો સમજે, હમ ભી તો જાને,
વિદ્યા કા હમકો અધિકાર દે માઁ..... હે ! શારદે માઁ..૨

તું શેતવધી કમલ પે બિરાજે,
છાથો મેં વીજા મુકુટ સિર પે સાજે, આ.....
મન સે હમારે મિટા હો અંધેરે,
હમકો ઉજાલો કા સંસાર દે માઁ..... હે શારદે માઁ..૩

* * *

(૭૦)

બેર બેર નહીં આવે અવસર, બેર બેર નહીં આવે.

જ્યું જાણે ત્યું કર દે ભલાઈ, જનમ જનમ સુખ પાવે. અવ....૧
તન ધન જોબન સબ હી જૂઠો, પ્રાણ પલક મેં જાવે. અવ....૨
તન છૂટે ધન કોન કામ કો, કાયદું કૃપણ કહાવે. અવ....૩
જાકે દિલ મેં સાચ બસત હૈ, તાકું જૂઠ ન ભાવે. અવ....૪
આનંદધન પ્રભુ ચલત પંથ મેં, સમરી સમરી ગુણ ગાવે. અવ....૫

* * *

અમી ભરેલાં એ નયન, હેત ભીનું એ વદન, યાદ આવે આજ,
ક્યાં છો હે ગુરુ રાયચંદ ?? ક્યાં છો હે આનંદધન, પ્રેમમૂર્તિ રાજ;
અમી ભરેલાં....

ધન્ય તે નગરી પ્રભુ, જ્યાં આપ વિચરતા હશો,
ભવિક જનને તારવાં પ્રભુ દેશના દેતા હશો,
હું અભાગી છું અહીં, સ્ફુરણવા જંખું તારો સાઈ, દીનવત્સલ રાજ,
ક્યાં છો હે ગુરુ રાયચંદ ?? ક્યાં છો હે આનંદધન, પ્રેમમૂર્તિ રાજ;

સુપ્રભાતે શિષ્યો તારાં ચરણ સ્પર્શને પામતાં,
તારી મીઠી છાંયડીમાં આત્મ કારજ સાધતાં,
વિરહ મારે માથે લખ્યો, મિલનનું નહીં કોઈ અંધાણ, સદગુરુ રાજ,
ક્યાં છો હે ગુરુ રાયચંદ ?? ક્યાં છો હે આનંદધન, પ્રેમમૂર્તિ રાજ;

અશ્રુભીની આંખમાં યાદી જરે છે આપની,
વીર પંથે ડગ માંડ્યો, તો પકડી આંગળી આપની,
સત્તસંગના એ પ્રસંગ, લાઘ્યો જે સમકિત રંગ, મનનું ભીજવે આજ,
ક્યાં છો હે ગુરુ રાયચંદ ?? ક્યાં છો હે આનંદધન પ્રેમમૂર્તિ રાજ;

તે દીવેલું સહુને દઈને, તાહરી પૂજ કરું,
જલકમલવત્ત અહીં રહી હું ભક્તિ પૃષ્ય તને ધરું,
એક તારો મારો ગુંજે મીઠો તુંદી તુંદી એક નામ, તુજને કોટી પ્રણામ,
ક્યાં છો હે ગુરુ રાયચંદ ?? ક્યાં છો હે આનંદધન, યાદ આવે રાજ.

* * *

(७२)

अलभ देश में वास हमारा, माया से हम हैं न्यारा;
 निर्मल ज्योति निराकार हम, हरदम हम ध्रुव का तारा;
 सूरता संगे क्षण क्षण रहना हुनियादारी दूर करणी,
 सोहम् आप का ध्यान लगाना, मोक्ष महल की निसरणी;
 पढ़ना गड़ना सब ही गृही, जब नहीं आतम पिछाना,
 वर विना क्या ज्ञान तमाशा, लुश बिना भोजन कु खाना;
 आतम शान विना जन जाणो, जगमें सधो अंधियारा,
 सद्गुरु संगे आतम शाने, घट भीतर में उज्जियारा;
 सबसे न्यारा हम सब मांडी, शाता शोयपशा ध्यावे,
 बुद्धिसागर धन धन जग में, आप तरे परकु तारे.

* * *

(७३)

श्री अनंत जिनर्थु करो, साहेलियां,
 चोण मछठनो रंग रे, गुणवेलियां;
 साचो रंग ते पर्मनो सा भीजो रंग पतंग रे गु. १
 पर्म रंग ज्ञरण नहीं सा देह ते ज्ञरण थाय रे
 सोनुं ते विषासे नहीं सा धाट धडामण ज्ञाय रे गु. २
 नांचुं जे रसवेवियुं सा ते होय जायुं हेम रे
 फरी नांचुं ते नवि धुआे सा एहवो जगगुरु प्रेम रे गु. ३
 उताम चुडा अनुरागथी सा लहीभे उताम ठाम रे
 उताम निझ महिमा वधे सा दीपे उताम धाम रे गु. ४
 उदकबिंदु सायर भायो सा जिम होय अक्षय अलंग रे
 वायक यश कहे प्रभु गुणे सा तिम मुञ्ज प्रेम प्रसंग रे गु. ५

* * *

(૭૪)

પંથડો નિહાળું રે બીજા જિનતણો રે, અજિત અજિત ગુણધામ;
જે તેં જીત્યા રે તેણે હું જિતિયો રે, પુરુષ કિશ્યું મુજ નામ? પંથડો. ૧
ચરમ નયણ કરી મારગ જોવતાં રે, ભૂલ્યો સયલ સંસાર;
જેણે નયણે કરી મારગ જોઈએ રે, નયણ તે દિવ્ય વિચાર. પંથડો. ૨
પુરુષ પરંપર અનુભવ જોવતાં રે, અંધો અંધ પલાય;
વસ્તુ વિચારે જો આગમે કરી રે, ચરણ ધરણ નહિ ઠાય. પંથડો. ૩
તર્ક વિચારે રે વાદ પરંપરા રે, પાર ન પહોંચે કોય;
અમિમત વસ્તુ વસ્તુગતે કહે રે, તે વિરલા જગ જોય. પંથડો. ૪
વસ્તુ વિચારે રે દિવ્ય નયનતણો રે, વિરહ પડ્યો નિરધાર;
તરતમ જોગે રે તરતમ વાસના રે, વાસિત બોધ આધાર. પંથડો. ૫
કાળલભિંદ લહી પંથ નિહાળશું રે, એ આશા અવલંબ;
એ જન જીવે રે જિનજી જાણજો રે, આનંદઘન મત અંબ. પંથડો. ૬

* * *

(૭૫)

મેરે સદગુરુ દીન દ્યાળ, કાગ સે હંસ બનાતે હૈ,
મેરે સદગુરુ દીન દ્યાળ, કે સોયા મનવા જગાતે હૈ;
અજખ હૈ સંતો કા દરખાર, ક્રિ દેતે જહાં ભક્તિ ભંડાર,
શબ્દ અનમોલ સુનાતે હૈ, ક્રિ મન કા ભરમ મિટાતે હૈ; .. મેરે સદગુરુ
ગુરુજી સત્ત કા દેતે શાન, જીવ કા ઈશ સે લગતા ધ્યાન,
કે અમૃત ખૂબ પિલાતે હૈ, કે મન કી ઘ્યાસ બુજીતે હૈ; .. મેરે સદગુરુ
હો કરલો ગુરુ ચરણો કા ધ્યાન, સહજ પ્રકાશ હો જાગે શાન,
વો અપના શાન લૂટાતે હૈ, ક્રિ ભવસે પાર લગાતે હૈ; મેરે સદગુરુ

* * *

(७६)

संभवदेव ते धुर सेवो सवे रे, लही प्रभुसेवन भेद;
 सेवन कारण पहेली भूमिका रे, अभय अद्वेष अभेद. सं. १
 अय यंचलता हो जे परिणामनी रे, द्वेष अरोयक भाव;
 भेद प्रवृत्ति हो करतां थाकिये रे, दोष अबोध लभाव. सं. २
 चरमावर्त हो चरमकरण तथारे, अवपरिणति परिपाक;
 दोष टणे वणी दृष्टि खूले भली रे, प्राप्ति प्रवचन वाङ्. सं. ३
 परियय पातिक-धातिक साधुशुं रे अकुशण अपयय येत;
 ग्रंथ अध्यातम श्रवण मनन करी रे, परिशीलन नयहेत. सं. ४
 कारणज्ञेगे हो कारज नीपजे रे, एमां कोई न वाद;
 पण कारण विष कारज साधिये रे, ए निज मत उन्माद. सं. ५
 मुग्ध सुगम करी सेवन आदरे रे, सेवन अगम अनुप;
 देझे कदाचित् सेवक याच्यना रे, आनन्दघन रस रूप. सं. ६

* * *

(७७)

पीवता नाम जो जुगन जुग छवतां,
 नहि वो मेरे..... जो नाम पीवे; ...१
 काल व्यापे नहीं अमर वो होअेगा,
 आहि और अंत वो सदा छवे;.... पीवता नाम.... ...२
 संत जन अमर है ईसी हरि नाम से,
 किसी हरि नाम पर चित देवे;.... पीवता नाम.... ...३
 दास पलटू कहे सुधारस छोड़के
 भया अशान तुं छाछ लेवे;.... पीवता नाम.... ...४

* * *

સમકિત દાતા સમકિત આપો, મન મારો થઈ મીહું;
ઇતી વસ્તુ દેતાં શું શોચો, મીહું જે સહુએ દીહું,
ધ્યારા પ્રાણ થકી છો રાજ, સંભવ જિનજ મુજને. ૧

એમ મત જાણો જે આપે લહીએ, તે લાધું શું લેવું;
પણ પરમારથ પ્રીણી આપે, તેણિજ કહીએ દેવું. ધા. ૨

અથી હું, તું અર્થસમર્પક, ઈમ મત કરજો હાંસું;
પ્રગટ હતું તુજને પણ પહેલાં, એ હાંસાનું પાસું. ધા. ૩

પરમ પુરુષ તુમે પ્રથમ ભજને, પાન્યા ઈમ પ્રભુતાઈ;
તેણો રૂપે તુમને અમે ભજાએ, તેણો તુમ હાથ વડાઈ, ધા. ૪

તમે સ્વામી હું સેવાકામી, મુજરે સ્વામી નિવાજે;
નહિ તો હઠ માંડી માર્ગતાં, ડિલ્લાવિધ સેવક લાજે. ધા. ૫

જ્યોતે જ્યોતિ મિલે મન પ્રીણે, કુણ લહેશે કુણ ભજશે;
સાચી ભક્તિ તે હંસતણી પરે, ખીર-નીર નથ કરશે. ધા. ૬

ઓલગ કીધી તે લેખે આવી, ચરણબેટ પ્રભુ દીધી;
રૂપ વિભુધનાં મોહન પલણે, રસના પાવન કીધી. ધા. ૭

* * *

(૭૯)

અભિનંદન જિન ! દરિશાણ તરસીએ, દરિશાણ દુર્લભ દેવ;
 મત મત ભેટે રે જો જઈ પૂછીએ, સહુ થાપે અહમેવ. અ. ૧
 સામાન્યે કરી દરિશાણ દોહિલું, નિર્ણય સકલ વિશેષ;
 મદમે ઘેર્યો રે અંધો કિમ કરે, રવિશશીરૂપ વિલેખ. અ. ૨
 હેતુ વિવાદે હો ચિત ધરી જોઈએ, અતિ દુર્ગમ નયવાદ;
 આગમવાદે હો ગુરુગમકો નહીં, એ સબલો વિષવાદ અ. ૩
 ઘાતી દુંગર આડા અતિ ઘણા, તુજ દરિશાણ જગનાથ;
 ધીઠાઈ કરી મારગ સંચરં, સેંગુ કોઈ ન સાથ. અ. ૪
 દરિશાણ દરિશાણ રટતો જો ફરં, તો રણરોજ સમાન;
 જેહને પિપાસા હો અમૃતપાનની, કિમ ભાંજે વિષપાન. અ. ૫
 તરસ ન આવે હો મરણજીવનતણો, સીજે જો દરિશાણકાજ;
 દરિશાણ દુર્લભ સુલભ કૃપા થકી, આનંદઘન મહારાજ. અ. ૬

* * *

(૮૦)

મૂલડો થોડો ભાઈ વ્યાજડો ઘણો રે, કેમ કરી દીધો રે જાય;
 તલપદ પૂજુ મેં આપી સઘલીરે, તોહે વ્યાજ પૂરું નવિ થાય. ..૧
 વ્યાપાર ભાગો જલવટે રે, ધીરે નહીં નીસાની માય;
 વ્યાજ છોડાવી કોઈ ખંદા પરવઠે રે, તો મૂલ આપું સમ ખાય. ..૨
 હાટદું હંદુ રૂડા માણકયોકમાં રે, સાજનીયાંનું મનદું મનાય;
 આનંદઘન પ્રભુશેઠ શિરોમણી રે, બાંહડી ઝાલજો રે આય. ..૩

* * *

(८१)

પદ્મપ્રભુ જિન, તુજ-મુજ આંતરે રે, કિમ ભાંજે ભગવંત ?
 કર્મ વિપાકે હો કારણ જોઈને રે, કોઈ કહે મતિમંત પ. ૧
 પયઈ ઠિઈ અણૂભાગ પ્રદેશથી રે, મૂલ ઉત્તર બહુ ભેદ;
 ધાતી અધાતી હો બંધોદ્ય ઉદીરણા રે, સત્તા કર્મ વિચ્છેદ. પ. ૨
 કલકોપલવત્ પયડિપુરુષ તણી રે, જોડી અનાદિ સ્વભાવ;
 અન્ય સંજોગી જિહાં લગે આત્મા રે, સંસારી કહેવાય. પ. ૩
 કારણજોગે હો બંધે બંધને રે, કારણ મુક્તિ મુકાય;
 આદ્ધ્રવ સંવર નામ અનુક્રમે રે, દેય ઉપાદેય સુણાય. પ. ૪
 યુજનકરણે હો અંતર તુજ પડ્યો રે, ગુણકરણે કરી ભંગ;
 ગ્રંથ ઉકે કરી પંડિતજન કહ્યો રે, અંતર ભંગ સુઅંગ. પ. ૫
 તુજ મુજ અંતર અંતર ભાંજશે રે, ધાજશે મંગલ તૂર;
 જીવસરોવર અતિશય વાધશે રે, આનંદધન રસપૂર. પ. ૬

* * *

(૮૨)

કચા સોવે ઉઠ જાગ બાઉ રે, કચા એ આંકડી;
 અંજલિ જલ જ્યું આયુ ઘટત હે, દેત પહોરીયાં ધરિય ધાઉ રે.
 હંપ્ર ચંપ્ર નાગિન મુનિન્દ ચલે, કોણ રાજા પતિ સાહ રાઉ રે; કચા. ૧
 ભમત ભમત ભવજલધિ પાયકે,
 ભગવંત ભજન વિન ભાઉ નાઉ રે; કચા. ૨
 કહા વિલંબ કરે અબ બાઉ રે, તરી ભવજલનિધિ પાર પાઉ રે,
 આનંદધન ચેતનમય મૂરતિ, શુદ્ધ નિરંજન દેવ ધ્યાઉ રે. કચા. ૩

* * *

દેખણ દે રે સખી, મુને દેખણ દે, ચંત્રપ્રભુ મુખચંદ, સખી.

ઉપશમ રસનો કંદ સખી. સેવે સૂર નર ઈંદ સખી.

ગત કલિમલ દુઃખ દુંદ. સખી મુને. ૧

સુહમ નિગોટે ન દેખિયો સ. બાદર અતિહિ વિશોષ સ.

પુઢવી આઉ ન લેખિયો સ. તેઉ વાઉ ન લેશ સ. મુ.૨

વનસ્પતિ અતિ ધળ દિહા સ. દીઠો નહીંય દીદાર સ.

બિતિ ચહિરિંદી જલ લીછા સ. ગતસત્તિ પણ ધાર સ. મુ.૩

સુર તિરિ નિરય નિવાસમાં સ. મનુજ અનારજ સાથ સ.

અપજજતા પ્રતિભાસમાં સ. ચતુર ન ચઢિયો હાથ સ. મુ.૪

એમ અનેક થલ જીણિયે સ. દરિશાળ વિષુ જિનદેવ સ.

આગમથી મતિ આણિયે સ. કીજે નિર્મલ સેવ સ. મુ.૫

નિર્મલ સાહુ ભગતિ લહી સ. યોગ અવંચક હોય સ.

કિરિયા અવંચક તિમ સહી સ. ફલ અવંચક જોય સ. મુ.૬

પ્રેરક અવસર જિનવરુ સ. મોહનીય કાય જાય સ.

કામિતપૂરંણ સુરતસુ સ. આનંદઘન પ્રભુ પાય સ. મુ.૭

* * *

(૮૪)

ચંદ્રપ્રમભ જિન સાહેબા રે, તુમે છો ચતુર સુજ્ઞાણ, મનના માન્યા;
 સેવા જ્ઞાણો દાસની રે, દેશી ફળ નિર્વાશ, મનના માન્યા.
 આવો આવો રે ચતુર સુખભોગી, કીછે વાત એકાંત અભોગી,
 ગુજરાત ગોઠે પ્રગટે પ્રેમ, મનના માન્યા. ૧

ઓછુંઅધિકું પણ કહે રે, આસંગ્યાયત જેહ; મ.
 આપે ફલ જે અણકહે રે, ગિરુઓ સાહેબ તેહ. મ. ૨

દીન કહ્યા વિષ દાનથી રે, દાતાની વાધે માસ; મ.
 જલ દીએ ચાતક ખીજવી રે મેધ હુઅં તિષે શ્યામ. મ. ૩

'પિયુ પિયુ' કરી તુમને જપું રે, હું ચાતક તુમે મેહ; મ.
 એક લહેરમાં દુઃખ હરો રે, વાધે બમણો નેહ. મ. ૪

મોડું-વહેલું આપવું રે, તો શી ઢીલ કરાય ? મ.
 વાચક યશ કહે જગધણી રે, તુમ તૂં સુખ થાય. મ. ૫

* * *

(૮૫)

અબ મેરે પતિ ગતિ દેવ નિરંજન;
 અટકું કહા કહા સિર પટકું, કહા કરું જન રંજન. અબ. ૧

ખંજન દેગન દેગન લગાવું, ચાદૂ ન ચિતવન અંજન;
 સંજન ઘટ અંતર પરમાતમ,
 સકલ દુરિત ભયભંજન. અબ. ૨

એહ કામગાવિ એહ કામઘટ, એહી સુધારસ મંજન;
 આનંદધન પ્રભુ ઘટવનકે હરિ,
 કામ મતંગ ગજ ગંજન. અબ. ૩

* * *

દુઃખ દોહગ દૂરે ટથ્યાં રે, સુખ સંપદશું ભેટ,
ધિંગ ધણી માથે કિયા રે, કુણ ગંજે નર ખેટ,
વિમલ જિન, દીઠાં લોયણ આજ,
મારાં સીધ્યાં વાંછિત કાજ. વિ. ૧

ચરણ-કમલ કમલા વસે રે, નિર્મલ થિર પદ દેખ;
સમલ અથિર પદ પરિહરે રે, પંકજ પામર પેખ. વિ. ૨

મુજ મન તુજ પદપંકજે રે, લીનો ગુણ મકરંદ;
રંક ગણો મંદરઘરા રે, ઈદ ચંદ નાગિંદ. વિ. ૩

સાહિબ ! સમરથ તું પણી રે, પામ્યો પરમ ઉદાર;
મન-વિશરામી વાલહો રે, આતમયો આધાર. વિ. ૪

દરિશણ દીઠે જિનતણું રે, સંશય ન રહે વેધ;
દિનકર કરભર પસરંતાં રે, અંધકાર પ્રતિષેધ. વિ. ૫

અમિયભરી મૂરતિ રચી રે, ઉપમા ન ધટે કોય;
શાંત સુધારસ જીલતી રે, નીરખત તૃપ્તિ ન હોય. વિ. ૬

એક અરજ સેવક તણી રે, અવધારો જિનદેવ;
કૃપા કરી મુજ દીજાએ રે, આનંદધન પદ સેવ. વિ. ૭

* * *

धર्म जिनेसर गाउँ रंगाशुं, भंग म पडशो हो प्रीत जिनेसर;
बीजो मनमंदिर आણुं नहीं, એ અમ કુલવट રીત જि. ૪. ૧

ધરમ ધરમ કરતો જગસાહુ ફિરે, ધરમ ન જાણો હો મર્મ જি.
ધરમ જિનેસર ચરણ ચ્રદ્ધા પછી, કોઈ ન બાંધે હો કર્મ જি. ૪. ૨

પ્રવચન અંજન જો સદગુરુ કરે, દેખે પરમ નિધાન જિ.
હદ્ય નથણ નિહાળે જગધાણી, મહિમા મેળ સમાન જि. ૪. ૩

દોડત દોડત દોડિયો, જેતી મનની રે દોડ જિ.
પ્રેમ પ્રતીત વિચારો ઢૂકડી, ગુરુગમ લેજો રે જોડ જિ. ૪. ૪

એક પંખી કેમ પ્રીતિ વરે પડે, ઉભય મિલ્યા હુએ સંધિ જિ.
હું રાગી હું મોહે ફિટિયો, તું નીરાગી નિરબંધ જિ. ૪. ૫

પરમનિધાન પ્રગટ મુખ આગળો, જગત ઉલ્લંઘી હો જાય જિ.
જ્યોતિ વિના જુઓ જગદીશની, અંધો અંધ પલાય જિ. ૪. ૬

નિર્મલ ગુણ મધિરોહણ ભૂધરા, મુનિજન માનસ હંસ જિ.
ધન્ય તે નગરી ધન્ય વેળા ઘડી, માતાપિતા કુળ વંશ જિ. ૪. ૭

મન મધુકર વર કરજોડી કહે, પદકજ નિકટ નિવાસ જિ.
ઘનનામી આનંદધન સાંભળો, એ સેવક અરદાસ જિ. ૪. ૮

* * *

હાંરે મારે ધર્મજિધંદશું લાગી પૂરણ પ્રીત જો,
જીવલડો લલચાણો જિનજીની ઓળગે રે લો;
હાંરે મુને થાશે કોઈક સમયે પ્રભુ સુપ્રસન્ન જો,
વાતલડી તવ થાશે મારી સવિ વગેરે લો. ૧

હાંરે પ્રભુ દુર્જનનો બંલેદો મારો નાથ જો,
ઓળવશે નહિ કચારે કીધી ચાકરી રે લો;
હાંરે મારા સ્વામી સરખો કુણ છે દુનિયામાંહિ જો,
જઈએ રે જિમ તેહને ઘર આશા કરી રે લો. ૨

હાંરે જસ સેવા સેતી સ્વારથની નહિ સિદ્ધ જો,
ઢાલી રે શી કરવી તેહથી ગોઠડી રે લો;
હાંરે કાંઈ જૂહું ખાય તે મીઠાઈને માટે જો,
કાંઈ રે પરમારથ વિષા નહિ પ્રીતડી રે લો. ૩

હાંરે પ્રભુ, અંતરજીમી જીવન પ્રાણધાર જો,
વાયો રે નવિ જીણ્યો કળિયુગ વાયરો રે લો;
હાંરે પ્રભુ, લાયક નાયક ભક્ત-વચ્છલ ભગવંત જો,
વારુ રે શુણ કેરા સાહિબ સાયરુ રે લો. ૪

હાંરે પ્રભુ લાગી મુજને તાહરી માયા જોર જો,
અળગા રે રહેવાથી હોય ઓસાંગળો રે લો;
હાંરે કુણ જાણો અંતરગતિની વિષા મહારાજાઓ,
હેજે રે હસી બોલો છંડી આમળો રે લો. ૫

હારે તારે મુખને મટકે અટક્યું મારું મન જો,
આંખલડી અણિયાળી કામણગારડી રે લો;
હારે મારાં નયઙ્ગાં લંપટ જોવે બિણ બિણ તુજ જો,
રાતે રે પ્રભુરૂપે ન રહે વારિયા રે લો. ૬

હારે પ્રભુ અણગા તોપણ જાણજો કરીને હજૂર જો,
તાહરી રે બલિહારી હું જાઉ વારણો રે લો;
હારે કવિ રૂપવિભુધનો મોહન કરે અરદાસ જો,
ગિરુઆથી મન આજી ઉલટ અતિ ઘણો રે લો. ૭

* * *

(૮૮)

ગિરુઆ રે ગુણ તુમ તણા, શ્રી વર્દ્માન જિનરાયા રે;
સુષાતાં શ્રવણે અમી ઝરે, મારી નિર્મલ થાયે કાયા રે. ગિ. ૧
તુમ ગુણગણ ગંગાજલે, હું જીલીને નિર્મળ થાઉ રે;
અવર ન ધંધો આદરં, નિશાદિન તોરા ગુણ ગાઉ રે. ગિ. ૨
જીલ્યા જે ગંગાજલે, તે છિદ્દલર જળ નવિ પેસે રે;
જે માલતી ફૂલે મોહીઆ, તે બાવળ જઈ નવિ બેસે રે. ગિ. ૩
એમ અમે તુમ ગુણ ગોઠશું, રંગે રાચ્યા ને વળી માચ્યા રે;
તે કેમ પરસુર આદરં, જે પરનારી વશ રાચ્યા રે. ગિ. ૪
તું ગતિ તું ભતિ આશરો, તું આલંબન મુજ ઘ્યારો રે;
વાયક યશ કહે માહરે, તું જીવ-જીવન આધારો રે. ગિ. ૫

* * *

મનદું કિમહિ ન બાજે હો કુંયુજિન, મનદું કિમહિ ન બાજે;
જિમજિમ જતન કરીને રાખું, તિમતિમ અલગું ભાજે હો. કુ. ૧

રજની વાસર વસતિ ઉજજડ, ગયણ પાયાલે જાય;
સાપ ખાય ને મુખદું થોથું, એહ ઉખાણો ન્યાય હો. કુ. ૨

મુક્તિતણા અભિલાષી તપિયા, જ્ઞાન ને ધ્યાન અભ્યાસે;
વયરીદું કાંઈ એહવું ચિંતે, નાખે અવળે પાસે હો. કુ. ૩

આગમ આગમધરને હાથે, નાવે કિશ્વવિધ આંકું;
કિંદાં કણે જો હઠ કરી હટકું તો, વ્યાલતણી પરે વાંકું હો. કુ. ૪

જો ઠગ કહું તો ઠગતું ન હેખું, શાહુકાર પણ નાંદી;
સર્વમાંદી ને સહૃથી અલગું, એ અચરિજ મનમાંદી હો. કુ. ૫

જે જે કહું તે કાન ન ધારે, આપ મતે રહે કાલો;
સુરનંર પંડિતજન સમજાવે, સમજે ન માહરો સાલો હો. કુ. ૬

મેં જાણ્યું એ લિંગ નરુંસક, સકલ મરદને ઠેલે;
બીજી વાતે સમર્થ છે નર, એહને કોઈ ન જેલે હો. કુ. ૭

મન સાધ્યું તેણે સધણું સાધ્યું, એહ વાત નહિ ખોટી;
એમ કહે સાધ્યું તે નવિ ભાનું, એ કહી વાત છે મોટી હો. કુ. ૮

મનદું હુરારાધ્ય તેં વશ આણ્યું, આગમથી મતિ આણું;
આનંદધન પ્રભુ માહરં આણો, તો સાચું કરી જાણું હો. કુ. ૯

* * *

(૮૧)

મુનિસુવત જિન વંદતાં, અતિ ઉલ્લસિત તન મન થાય રે;
 વદન અનોપમ નીરખતાં, મારાં ભવભવનાં દુઃખ જાય રે.
 મારાં ભવભવનાં દુઃખ જાય, જગતગુરુ જાગતો સુખકંદ રે;
 સુખકંદ અમંદ આજાંદ, પરમ ગુરુ દીપતો સુખકંદ રે. ૧

નિશ્ચ દિન સૂતાં જાગતાં, હઈડાથી ન રહે દૂર રે;
 જબ ઉપગાર સંભારીએ, તવ ઉપજે આનંદ પૂર રે.

ત.જ.સુ.૨

પ્રભુ ઉપકાર ગુણે ભર્યા, મન અવગુણ એક ન માય રે;
 ગુણ ગુણ અનુભંધી હુયા, તે તો અક્ષય ભાવ કહાય રે.

ત.જ.સુ.૩

અક્ષય પદ દિયે પ્રેમ જે, પ્રભુનું તે અનુભવ રૂપ રે;
 અક્ષર સ્વર ગોચર નહીં, એ તો અક્લ અમાપ અરૂપ રે.

એ.જ.સુ.૪

અક્ષર થોડા ગુણ ઘણા, સજજનના તે ન લિખાય રે;
 વાચક યશ કહે પ્રેમથી, પણ મનમાંહે પરખાય રે.

પ.જ.સુ.૫

* * *

(૮૨)

રામ કૃષ્ણ હરિ મુકુંદ મુરારી
 પાંડુરંગ પાંડુરંગ પાંડુરંગ હરિ.

ચલો સખી વહા જાઈએ, જહાં બસે બ્રજરાજ;
 ગૌરસ બેચત હરિ મિલે, એક પંથ દો કાજ,
 મનમોહન મનમોહના, મનમોહન મનમાંહી;
 યા મોહન તે સોહના, તીન લોક મેં નાહી. ૧

કબીરા સબ જન નિર્ધના, ધનવંતા નહીં કોઈ;
 ધનવંતા સોહી જાનીએ, જોક રામ નામ ધન હોઈ,
 જબ મેં થા તબ હરિ નહીં, અબ હરિ હે મેં નાહી;
 પ્રેમ ગલી અતિ સાંકડી, તામે દો ન સમાય. ૨

અનહોની પ્રભુ કર સકે, હોનહાર મિટ જાય;
 તુલસી ઈસ સંસાર મેં, રામ ભજન સુખદાય,
 ધર્મ ન અર્થ ન કામ રૂચિ, પદ ન ચહેવું નિર્વાણ;
 જનમ જનમ રતિ રામ પદ, યહ વરદાન ન આઈ. ૩

* * *

(૮૩)

દિલમાં દીવો કરો રે, દીવો કરો;
 ફૂડાં કામ કોધને પરહરો રે, દિલમાં દીવો કરો. ૧
 દ્યા દીવેલ પ્રેમ પરીક્ષયું લાવો મહી, સુરતાની દીવેટ બનાવો;
 પછી બ્રહ્મઅગ્નિને રે ચેતાવો રે, દિલમાં દીવો કરો રે. ૨

દીવો અણાસે પ્રગટે એવો, ટાળો તિમિરના જેવો રે;
 તેને નેણોથી નીરખી લેવો રે, દિલમાં દીવો કરો રે. ૩

સાચા દિલમાં દીવો જ્યારે થાશે ત્યારે, અંધારું મટી જાશો રે;
 પછી બ્રહ્મલોક તો ઓળખાશો રે, દિલમાં દીવો કરો રે. ૪

દાસ રણાછોડે ઘર સંભાળ્યું, જડી ઝૂચી ને ઉધર્યું તાળું;
 થયું ભામંડળે અજવાળું રે, દિલમાં દીવો કરો રે. ૫

* * *

(८४)

मन की तरंग मार ले, बस हो गया भजन;
आदत बुरी सुधार ले, बस हो गया भजन. १

आया है तू कहां से, और आयेगा कहां;
इतना ही मन विचार ले, बस हो गया भजन. २

नेकी सभी के साथ, जितनी बने करो;
मत सिर हड्डी का भार ले, बस हो गया भजन. ३

दृष्टि सभी के साथ, जितनी बने करो,
समता का आंजन आंज ले, बस हो गया भजन. ४

तुझको बुरे बुरा कहे, तो सुनके कर क्षमा;
वाली के स्वर संबार ले, बस हो गया भजन. ५

* * *

(८५)

कौन बतावे बाट गुरु बिना कौन बतावे बाट....
बड़ा विकट यम धाट गुरु बिना कौन बतावे....
भ्रांति की पहाड़ी, नदीया बीच मोह;
अहंकार की लाट सद्गुरु बिना. कौन बतावे बाट. १

काम कोध दो पर्वत ढाँड़े;
लोभ योर संग्रात सद्गुरु बिना. कौन बतावे बाट. २

मट मत्सर का नेहा भरसे;
माया पवन बढ़े दाट सद्गुरु बिना. कौन बतावे बाट. ३

कुहत कुभीर सुनो भाई साधो;
क्यों तरना ये धाट सद्गुरु बिना. कौन बतावे बाट. ४

* * *

હાલા લાગો છો વિશ્વાધાર રે,
સગપણ તમ સાથે .....ર..

હે મેં તો સર્વેથી મેલ્યો રે, મેં તો સર્વે મેલ્યો રે સંસાર રે
સગપણ તમ સાથે.

હે મારા મનમાં વસ્યા છો આવી શ્યામ રે,
તમ સારું તજ્યા ધન ધામ રે ....ર..

હે મારું મનદું લોભાણું તમ કાજ રે
મને નથી બીજાની આશ રે

મારે માથે ધળી છો તમે એક રે
સગપણ તમ સાથે.

હે હે મારી અંખડ નિભાવજો
અંખડ નિભાવજો ટેક રે
સગપણ , તમ સાથે.

હાલા લાગો છો વિશ્વાધાર રે
સગપણ તમ સાથે .....ર..

હે મેં તો દેહ ધર્યો રે તમ કાજ રે
તમને જોઈ મોહી છું, બ્રજ રાજ રે ....ર..

હું તો હેતે વેચાણી તમ હાથ રે
છો બ્રહ્માનંદના નાથ રે
સગપણ , તમ સાથે

શ્રીજ લાડ તમે છો એક આધાર રે
સગપણ તમ સાથે

મેં તો સર્વેથી મેલ્યો, મેં તો સર્વેથી મેલ્યો
સંસાર રે સગપણ તમ સાથે

જોઈ છેલ છબીલાની ચાલ રે
 મન મારું લોમાણું રે ....૨..
 વળી ભુરખી નાખી છે નંદલાલ રે
 સહુ ઘેલી કહે છે સંસાર રે
 મેં તો નીરખ્યા છે નંદકુમાર રે
 હવે રટખા લાગી છે દિન રાત રે
 થઈ શિર સાટાની વાત રે
 બ્રહ્માનંદને હાથે જાલી જાય રે

* * *

(૮૭)

ચેતન એસા ગ્યાન વિચારો,
 સોહં સોહં સોહં
 સોહં વણું ન બીધા સારો ચેતન...૧
 નિશ્ચય સ્વલ્પકાણ અવલંબી;
 પ્રજ્ઞા છૈની નિહારો;
 ઈહ છૈની મધ્યપાતી દુવિધા;
 કરે જડ ચેતન ફારો. ચેતન...૨
 તસ છૈની કરચુણીયે જો ધન
 સો તુમ સોહં ધારો
 સોહં જાનિ દટો તુમ મોહં
 વહે હે સમકો વારો. ચેતન...૩
 કુલટા કુટિલ કુખુદ્ધિ કુમતિ
 છંડો વહે નિજ ચારો
 સુખ આનંદ પદે તુમ બેસી,
 સ્વપરફું નિસ્તારો. ચેતન....૪

* * *

સત્ગુરુ તુમહારે પ્યારને ક્યા ક્યા સીખા દિયા...

સત્ગુરુ તુમહારે પ્યારને જીના સીખા દિયા..

સત્ગુરુ તુમહારે પ્યારને ક્યા મુજકો બના દિયા..

સત્ગુરુ તુમહારે પ્યારને ઈન્સાં બના દિયા..

રહતે હૈ જલવે આપકે નજરોં મેં હર ઘડી
મસ્તી કા જીમ આપને એસા પીલા દિયા

ભૂલા હુઅા થા રાસ્તા, ભટકા હુઅા થા મેં
કિસ્મતને મુજકો આપકે કાબિલ બના દિયા

જીસ દિનસે મુજકો આપને અપના બના લિયા
દોનો જહાંકો દાસને તબસે ભૂલા દિયા

જીસને કિસી કો આજ તક સજદા નહીં કિયા
વો સર ભી મૈને આપકે દરપર જુકા દિયા

સત્ગુરુ તુમહારે પ્યારને ક્યા ક્યા સિખા દિયા..

સત્ગુરુ તુમહારે પ્યારને જીના સિખા દિયા

સત્ગુરુ તુમહારે પ્યારને ઈન્સાં બના દિયા

સત્ગુરુ તુમહારે પ્યારને કાબિલ બના દિયા

સત્ગુરુ   તુમહારે   પ્યારને.....

* * *

(89)

હરિ વસે હરિના જનમાં,
 તમે શું કરશો જઈ વનમાં રે.
 ભેખ ધરીને તમે શીદ ભટકો છો ?
 પ્રભુ નથી વન કે અરણમાં રે.
 કાશી જાઓ ને તમે ગંગાજ નહાવો,
 પ્રભુ નથી પાણી પવનમાં રે.
 જોગ કરો ને ભલે યદ્દ કરાવો
 પ્રભુ નથી હોમ હવનમાં રે.
 સાધુની સંગે ને ભક્તિ અંગે અંગે,
 નિર્મણ ભાવોની ભજના રે.
 દેહમાં જ્ઞાગે ને વિશ્વમાં વ્યાપે,
 શાન ગુણો ઉભરાતો રે.
 બાઈ મીરાં કહે ગિરિધરનાગર,
 હરિ વસે હરિના જનમાં રે.

* * *

(100)

રામ કહો રહેમાન કહો કોઉ, કાન કહો મહાદેવરી;
 પારસનાથ કહો કોઉ બ્રહ્મા, સકુલ બ્રહ્મ સ્વયમેવરી. રામ. ૧
 ભાજન ભેદ કહાવત નાના, એક મૃત્તિકા રૂપરી;
 તેસે ખંડ કલ્પના રોપિત, આપ અખંડ સરૂપરી. રામ. ૨
 નિજપદ રમે રામ સો કહિયે, રહિમ કરે રહેમાનરી;
 કશે કરમ કાન સો કહિયે, મહાદેવ નિવાણરી. રામ. ૩
 પરસે રૂપ પારસ સો કહિયે, બ્રહ્મ ચિન્હ સો બ્રહ્મરી;
 ઈહ વિષ સાધો આપ આનંદધન ચેતનમય નિ:કર્મરી. રામ. ૪

* * *

સંતો	સો	સદગુર	મોહિ	ભાવે
જો		આવાગમન		મિટાવે
ડોલત	ઠિગે	ન	બોલત	બિસરે
એસે	ઉપદેશ	દ્રિફાવે	...સંતો..	
બિન	ભમહઠ	કિયાસે		ન્યારા
સહજ	સમાધિ	લગાવે..	ઓ	સંતો..
દાર	ન	રોકે	પવન	ન રોકે
ના	અનહદ	ઉરધ્યાવે	...સંતો..	
થે	મન	જહાઁ	જાઓ	તહાઁ નિર્ભય
સમતા	સે	ઠહરાવે	...ઓ	સંત..
કર્મ	કરે	ઓર	રહે	અકર્મી
એસી	યુક્તિ	બતાવે	...સંતો..	
સદા	આનંદ	ફંદ	સે	ન્યારા
ભોગ	મે	યોગ	સિખાવે...	ઓ સંતો..
તજ	ધરતી	આકાશ		અધરમે
પ્રેમ	મફઈયા	છાવે	...સંતો..	
ન્યાન	સરોવર	સુનનસિલા	પર	
આસન	અચંલ	જમાવે...	ઓ	સંતો..
કહે	કબીર	સદગુર	સોઈ	સાચા જો
ઘટ	મે	અલખ	જગાવે	...સંતો..

* * *

(902)

बिना नयन पावे नहीं, बिना नयनकी भात;
सेवे सद्गुरुके चरन, सो पावे साक्षात्. ...१

भूजी चहत जो प्यासको, हैं भूजनकी रीत;
पावे नहि गुरुगम बिना, ऐही अनादि स्थित. ...२

ऐही नहि है कल्पना, ऐही नहीं विभंग;.
कहि नर पंचमकाणमें, देखी वस्तु अभंग. ३

नहि हे तुं उपदेशकुं, प्रथम लेहि उपदेश;
सबसे न्यारा अगम है, वो शानीका देश. ...४

जप, तप और व्रतादि सब, तहाँ लगी अमरूप;
जहाँ लगी नहि संतकी, पाई फूपा अनुप. ५

पायाकी ऐ भात है, निझ छंदनको छोड़;
पिछे लाग सत्पुरुषके, तो सब बंधन तोड. ६

* * *

(903)

येतन शुद्धात्मकुं ध्यावो, पर परये धामधूम सदाई;
निझ परये सुख पावो. येतन. १

निझधरमें प्रभुता है तेरी, परसंग नीच कहावो;
प्रत्यक्ष रीत लभी तुम ऐसी, गहियें आप सुखावो. येतन. २

पावत् तृष्णा मोह है तुमको, तावत् मिथ्या भावो;
स्वसंवेद ज्यान लही करिवो, छंडो अमक विभावो. येतन. ३

सुभता येतनपतिहूं ईशाविध, कहे निझ धरमें आवो;
आतम उठ सुधारस पीये, सुख आनंद पद पावो. येतन. ४

* * *

ॐ ગુરવેભ્યો નમઃ .....(૨)

ॐ કારં બિંદુ સંયુક્તં, નિત્યં ધ્યાયન્તિ યોગિનઃ;
 કામદં મોક્ષદં ચૈવ, ઊંકારાય નમો નમઃ ઊં ગુરવેભ્યો નમઃ
 ગુરુભ્રગ્ના ગુરુવિષ્ણુ ગુરુર્દેવો મહેશ્વરઃ;
 ગુરુ: સાક્ષાત્ પરખ્રબ્ર તસ્મે શ્રી ગુરવે નમઃ ઊં ગુરવેભ્યો નમઃ
 ધ્યાનમૂલં ગુરુમૂર્તિઃ પૂજામૂલં ગુરુપદમ्;
 મંત્રમૂલં ગુરુવાક્યં, મોક્ષમૂલં ગુરુકૃપા. ઊં ગુરવેભ્યો નમઃ
 અજ્ઞાનતિમિરાન્ધાનાં જ્ઞાનાંજનશલાક્યા;
 ચક્ષુરુન્મિલિતં યેન તસ્મે શ્રી ગુરવે નમઃ ઊં ગુરવેભ્યો નમઃ
 ગુરુ દીવો, ગુરુ દેવતા, ગુરુ વિષા ઘોર અંધાર;
 જે ગુરુવાડી વેગળા, રડવડીઆ સંસાર. ઊં ગુરવેભ્યો નમઃ
 દરખતસે ફળ ગિર પડયા, બૂજી ન મનકી પ્યાસ;
 ગુરુ મેલી ગોવિંદ ભજે, મિટે ન ગર્ભાવાસ. ઊં ગુરવેભ્યો નમઃ
 તું આનંદ છે, તું પ્રેમ છે, તું દયા છે, તું સત્ય છે;
 તું સ્થિર છે, તું અચળ છે, તું શુદ્ધ છે, તું બુદ્ધ છે,
 તું નિત્ય છે, નિર્વિકાર છે, નિરંજન નિરાકાર છે,
 તું પવિત્ર છે, પાપે રહિત છે, તું અક્ષય છે, અવિનાશી છે.
 તું શાંતિ છે, સમાધિ છે.

* * *

હે પ્રભુ ! હે પ્રભુ ! શું કહું, દીનાનાથ દ્યાળ;
હું તો દોષ અનંતનું, ભાજન છું કરુણાળ. ...૧

શુદ્ધ ભાવ મુજમાં નથી, નથી સર્વ તુજરૂપ;
નથી લઘુતા કે દીનતા, શું કહું પરમસ્વરૂપ ? ...૨

નથી આજા ગુરુદેવની, અચળ કરી ઉરમાંહી;
આપતણો વિશ્વાસ દઠ, ને પરમાદર નાહી. ...૩

જોગ નથી સત્તસંગનો, નથી સત્તસેવા જોગ;
કેવળ અર્પણતા નથી, નથી આશ્રય અનુયોગ. ...૪

હું પામર શું કરી શકું ? એવો નથી વિવેક;
ચરણ શરણ ધીરજ નથી, મરણ, સુધીની છેક. ...૫

અચિંત્ય તુજ માછાત્મ્યનો, નથી પ્રફુલ્લિત ભાવ;
અંશ ન એકે સ્નેહનો, ને મળો પરમ પ્રભાવ. ...૬

અચળરૂપ આત્મકિત નહિ, નહીં વિરહનો તાપ;
કથા અલભ તુજ પ્રેમની, નહિ તેનો પરિતાપ. ...૭

ભક્તિમાર્ગ પ્રવેશ નહિ, નહીં ભજન દઠ ભાન;
સમજ નહીં નિજધર્મની, નહિ શુભ દેશે સ્થાન. ...૮

કાળદોષ કળિથી થયો, નહિ મર્યાદાધર્મ;
તોય નહીં વ્યાકુળતા, જુઓ પ્રભુ મુજ કર્મ. ...૯

સેવાને પ્રતિકૂળ જે, તે બંધન નથી ત્યાગ;
દેહેન્દ્રિય માને નહીં, કરે બાણ પર રાગ. ...૧૦

તુજ વિયોગ સ્કુરતો નથી, વચન નથી યમ નાઈં;
નહિ ઉદાસ અનભક્તથી, તેમ ગૃહાદિક માંદી. ... ૧૧

અહંભાવથી રહિત નહિ, સ્વર્ધમ સંચય નાઈં;
નથી નિવૃત્તિ નિર્મળપણે, અન્ય ધર્મની કાંઈ. ... ૧૨

એમ અનંત પ્રકારથી, સાધન રહિત હુંય;
નહીં એક સદગુણ પણ, મુખ બતાવું શુંય ? ... ૧૩

કેવળ કરુણામૂર્તિ છો, દીનબંધુ દીનનાથ;
પાપી પરમ અનાથ છું, ચલો પ્રભુજ હાથ. ... ૧૪

અનંતકાળથી આથડયો, વિના ભાન ભગવાન;
સેવ્યા નહિ શુકુ સંતને, મૂક્યું નહિ અભિમાન. ... ૧૫

સંતચરણ આશ્રય વિના, સાધન કર્યા અનેક;
પાર ન તેથી પામિયો, ઊંઘ્યો ન અંશ વિવેક. ... ૧૬

સહું સાધન બંધન થયાં, રહ્યો ન કોઈ ઉપાય;
સત્ત સાધન સમજ્યો નહીં, ત્યાં બંધન શું જાય ? ... ૧૭

પ્રભુ પ્રભુ લય લાગી નહીં, પડ્યો ન સદગુરુ પાય;
દીઠા નહિ નિજ દોષ તો, તરીએ કોણ ઉપાય ? ... ૧૮

અધમાંધમ અધિકો પતિત, સકલ જગતમાં હુંય;
એ નિશ્ચય આવ્યા વિના, સાધન કરશે શુંય ? ... ૧૯

પડી પડી તુજ પદપંકજે, ફરી ફરી માગું એ જ;
સદગુરુ સંત સ્વરૂપ તુજ, એ દઢતા કરી દે જ. ... ૨૦

* * *

यमनियम संज्ञम आप कियो, पुनि त्याग बिराग अथाग लव्यो;
वनवास लियो मुख मौन रह्यो, दृढ़ आसन पद्म लगाय दियो. ...१

मन पौन निरोध स्वबोध कियो, हठज्ञेग प्रयोग सु तार भयो;
जप भेद जपे तप त्योऽहि तपे, उरसेहि उदासी लही सबपे. ...२

सब शास्त्रनके नय धारि लिये, मत मंडन घंडन भेद लिये;
वह साधन बार अनंत कियो, तदपि कछु छाथ हजु न पर्यो. ...३

अब क्यों न बिचारत हे मनसे, कछु और रहा उन साधनसे ?
जिन सद्गुरु कोय न भेद लहे, मुख आगल हैं कह बात कहे ? ...४

कुना हम पावत हे तुमकी, वह भात रही सुगुरुगमकी;
पलमें प्रगटे मुख आगलसे जब सद्गुरुर्यन् सुप्रेम बसे ...५

तनसे, मनसे, धनसे, सबसे, गुरुदेवकी आन स्व-आत्म बसे;
तब कारज सिद्ध बने अपनो, रस अमृत पावहि प्रेम धनो. ...६

वह सत्य सुधा दरशावहिंगे, यतुरांगुल हे दगसे मिलहे;
रस देव निरंजन को पिवही, गहि जोग जुगोजुग सो ज्वही. ...७

परप्रेमप्रवाह बढ़े प्रभुसे, सब आगमभेद सुउर बसे;
वह केवलको बीज र्यानि कहे, निष्ठको अनुभौ बतलाहि दिये. ...८

* * *

સુષ્ણો શાંતિ જિઃંદ સોભાગી, હું તો થયો છું તુજ ગુણરાગી;
તુમે નિરાગી ભગવંત, જોતાં કેમ મલશે તંત. સુષ્ણો. ...૧

હું તો કોષ કધાયનો ભરિયો, તું તો ઉપશમ રસનો દરિયો;
હું તો અજ્ઞાને આવરિયો, તું તો કેવલ કમલા વરિયો. સુષ્ણો. ...૨

હું તો વિષયારસનો આશી, તે તો વિષયા કીધી નિરાશી;
હું તો કર્મને ભારે ભર્યો, તે તો પ્રભુભાર ઉતાર્યો સુષ્ણો. ...૩

હું તો મોહ તણે વશ પડિયો, તું તો સઘણા મોહને નડિયો;
હું તો ભવસમુદ્રમાં ખૂંતો, તું તો શિવમંદિર પહોતો. સુષ્ણો. ...૪

મારે જન્મમરણનો જોરો, તે તો તોડયો તેણનો દોરો;
મારો પાસો ન મેલે રાગ, તમે પ્રભુજી થયા વીતરાગ. સુષ્ણો. ...૫

મને માયાએ મૂક્યો પાશી, તું તો નિરબંધન અવિનાશી;
હું તો સમકિતથી અધૂરો, તું તો સકલ પદારથે પૂરો. સુષ્ણો. ...૬

મારે છો તું હિ પ્રભુ એક, તહારે મુજ સરીખા અનેક;
હું તો મનથી ન મૂર્ખ માન, તું તો માનરહિત ભગવાન. સુષ્ણો. ...૭

મારું કીધું તે શું થાય, તું તો રંકને કરે રાય;
એક કરો મુજ મહેરબાની, મહારો મુજરો લેજો માની. સુષ્ણો. ...૮

એકવાર જો નજરે નીરખો, તો કરો મુજને તુમસરીખો;
જો સેવક તુમ સરીખો થાશો, તો ગુણ તમારા ગાશો. સુષ્ણો. ...૯

અવોભવ તુમ ચરણોની સેવા, હું તો માગું છું દેવાધિદેવા;
સામું જુઓને સેવક જાહી, એવી ઉદ્યરતની વાહી. સુષ્ણો. ...૧૦

* * *

(१०८)

अब यलो संग हमारे क्राया, तोहे भहुत जतन कर राखी ... अब यलो...
 तो ये कारणो में ज्व संहारे, बोले जूठ अपारे,
 योरी करी परनारी सेवी, जूठ परिग्रह धारे. ... १
 पट आभूषण सूंधा, यूआ, अशन पान नित्य न्यारे,
 फेर दिन घट्रस तोये सुंदर, ते सभ मलकर डारे ... २
 ज्व सुझो यह रीत अनाहि, कहा कहत वारंवारे,
 मैं न यलूंगी तोरे संग येतन, पाप पुन्य दो तारे. ... ३
 जिनवर नाम सार भज आतम, कहां भरम संसारे,
 सद्गुरु वयन प्रतीत भये तब, आनंदघन उपकारे. ... ४

* * *

(१०९)

अवधू क्या मागुं गुनहीना, वे गुन गान न प्रवीना
 गाय न जानूं भजाय न जानूं न जानूं सुरभेवा;
 रीज न जानूं रीजाय न जानूं न जानूं पदसेवा. अवधू. १
 वेद न जानूं किताब न जानूं, जानूं न लक्षण छंदा;
 तरक्वाद विवाद न जानूं, न जानूं कविंदा.... अवधू. २
 जाप न जानूं, जुवाब न जानूं, न जानूं कथवाता;
 भाव न जानूं भगति न जानूं, जानूं न सीरा ताता.... अवधू. ३
 ज्यान न जानूं विज्ञान न जानूं न जानूं भजनामा (पदनामा)
 आनंदघन प्रभु के घरद्वारे, रटन करुं गुणधामा.... अवधू. ४

* * *

(૧૧૦)

અવધૂ નામ હમારા રાખે, સો હી પરમ મહારસ ચાખે. અવધૂ.
 નહીં હમ પુરુષા નહીં હમ નારી, વરન ન ભાત હમારી;
 જાતિ ન પાતિ ન સાધન સાધક, નહીં હમ લઘુ નહીં ભારી. અવધૂ. ૧
 નહીં હમ તાતે નહીં હમ સીરે, નહીં હમ દીર્ઘ નહીં છોટા;
 નહીં હમ ભાઈ નહીં હમ ભગ્નિની, નહીં હમ બાપ ન બેટા. અવધૂ. ૨
 નહીં હમ મનસા નહીં હમ શબ્દા, નહીં હમ તનકી ધરણી;
 નહીં હમ બેખ બેખધર નાહીં, નહીં હમ કરતા કરણી. અવધૂ. ૩
 નહીં હમ દરસન નહીં હમ પરસન, રસ ન ગંધ કણું નાહીં;
 આનંદધન ચેતનમય મૂરતિ, સેવકજન બલિ જાહીં. અવધૂ. ૪

* * *

(૧૧૧)

પગ	મને	ધોવા	દયોને	રધુરાઈ
પ્રભુ	મને	શક	પડ્યો	મનમાઈ. પગ...

રામ લક્ષ્મણ જાનકીજી તીર ગંગાને જાયજી,
 નાવ માણી નીર ઉત્તરવા ગૂહ બોલ્યો ગમખાઈ. પગ...
 રજ તમારી કામણગારી નાવ નારી થઈ જાય જી,
 તો તો અમારા રંકજનની આજુવિકા રે ટળી જાય, પગ...
 જોઈ ચતુરતા ભીલ જનની જાનકી મુસ્કાયજી,
 અમણ કેવું ખાંડ રાખે ભષોલ ભૂલી જાય. પગ...
 બાવડી જાલી નહવડીમા રામ ને ગુરુરાયજી,
 પાર ઉતારી પૂછજું રામે શું લેશો ઉતરાઈ. પગ...
 નાઈની કદી નાઈ લે નહિ આપણ ધંધાભાઈજી,
 કાગ કહે ઓલ્યા ખારવાની ખારવો લે ન ઉતરાઈ. પગ...

* * *

(૧૧૨)

અવધૂ સો જોગી ગુરુ મેરા, ઈન પદકા કરે રે નિવેદા. અ. ૧
 તરુવર એક મૂલ બિન છાયા, બિન ફૂલે ફલ લાગા;
 શાખા પગ નહીં કઢુ ઉન્હાં, અમૃત ગગને લાગા. અ. ૨
 તરુવર એક પંછી દોઉ બેઠે, એક ગુરુ એક ચેલા;
 ચેલેને જુગ ચુણ ચુણ ખાયા, ગુરુ નિરંતર ખેલા. અ. ૩
 ગગન મંડલકે અધિબિય ફૂવા, ઉંહાં હે અમીકા વાસા;
 સગુરા હોવે સો ભર ભર પીવે, નગુરા જાવે પ્યાસા. અ. ૪
 ગગન મંડલમે ગઉઆં બિદાની, ધરતી દૂધ જમાયા;
 માખન થા સો વિરલા પાયા, છાસે જગત ભરમાયા. અ. ૫
 થડ બિનું પત્ર પત્ર બિનું તુંબા, બિન જીબ્યા ગુણ ગાયા;
 ગાવન વાલેકા રૂપ ન રેખા, સુગુરુ સોહી બતાયા. અ. ૬
 આતમ અનુભવ બિન નહીં જાને, અંતર ઝંયોતિ જગાવે;
 ઘટ અંતર પારએ સોહી મૂરતિ, આનંદધન પદ પાવે. અ. ૭

* * *

(૧૧૩)

સુહાગણ ! જોગી અનુભવ પ્રીત, સુહાગણ;
 નિદ અનાદિ અજ્ઞાનકી મિટ ગઈ નિજ રીત. સુ. ૧
 ઘટમંદિર દીપક કિયો, સહજ સુજ્યોતિ સરૂપ;
 આપ પરાઈ આપુહી, ઠાનત વસતુ અનૂપ. સુ. ૨
 કહા દિયાતું ઓરકું, કહાં સમજાઉ ભોર;
 તીર અચૂક હે પ્રેમકાલાગે સો રહે ઠોર. સુ. ૩
 નાદ વિલુદો પ્રાણકું, જિને ન તૃણ મૃગલોય;
 'આનંદધન' પ્રલુબુ પ્રેમકી, અકથ કહાની હોય. સુ. ૪

* * *

(૧૧૪)

જ્ય જ્ઞને મેરી સફલ ધરીરી; જ્ય.

સુત વનિતા યૌવન ધન માતો,
ગર્ભતાણી વેદન વિસરીરી. જ્ય.૧

સુપનકો રાજ સાચ કરી માનત, રાચત છાંહ ગગન બદરીરી;
આઈ અચનાક કાલ તોપચી,
ગહેગો જ્યું નાહર બકરીરી જ્ય.૨

અજહુ ચેત કદ્ધુ ચેતત નાંહિ, પકડી ટેક હારિલ લકરીરી;
'આનંદધન' હીરો જન છાંડી,
નર મોહ્યો માયા કકરીરી. જ્ય.૩

* * *

(૧૧૫)

મહારો બાલુડો સંન્યાસી, દેહ દેવલ મઠવાસી. મહારો.
ઈડા પિંગલા મારગ તજી યોગી, સુખમના ધરવાસી;
બ્રહ્મરંધ્ર મધિ આસન પૂરી બાબુ, અનહદ તાન બજાસી. મહારો. ૧
યમ નિયમ આસન જ્યકારી, પ્રાણાયામ અભ્યાસી;
પ્રત્યાહાર ધારણા ધારી, ધ્યાન સમાધિ સમાસી. મહારો. ૨
મૂલ ઉત્તારગુણ મુદ્રાધારી, પર્યકાસન ચારી;
રેચક પૂરક કુંભક સારી, મન ઈદ્રિય જ્યકારી. મહારો. ૩
થિરતા જોગ જુગતિ અનુકારી, આપોઆપ વિમાસી;
આતમ પરમાત્મ અનુસારી, સીજે કાજ સમાસી. મહારો. ૪

* * *

(૧૧૬)

નીરખન ગગનમાં કોણ ઘૂમી રહ્યો,
તે જ હું તે જ હું શબ્દ બોલે;
શ્યામના ચરણમાં ઈચ્છું છું મરણ રે,
અહીંયાં કોઈ નથી કૃષ્ણ તોલે; ની.૧

શ્યામ શોભા ઘણી, બુદ્ધિ નવ શકે કળી,
અનંત ઓચ્છવમાં પંથ ભૂલી;
જડ અને ચેતન રસ કરી જાણવો,
પકડી પ્રેમે સજીવન મૂળી; ની.૨

જગત્તા જ્યોત ઉધોત રવિકોટમાં,
હેમની કોર જ્યાં નીસરે તોલે;
સરિયાનંદ આનંદ કીડા કરે,
સોનાનાં પારણાંમાં હી જૂલે. ની.૩

બતીવિષ, તેલવિષ, સૂત્રવિષ જો વળી,
અચળ જળકે સદા અનળ દીવો;
નેગ વિષ નીરખવો, રૂપ વિષ પરખવો,
વણ જિહ્વાએ રસ સરસ પીવો. ની.૪

અકળ અવિનાશી અં, નવ જ જાયે કણ્યો,
અરથ ઉરધની માંદે મહાલે;
નરસૈયાનો સ્વામી, સકળ વ્યાપી રહ્યો,
પ્રેમના તંતમાં સંત જાલે. ની.૫

* * *

(११७)

निश्चिन जोउ तारी वाटडी, घरे आवो रे खोला;
 मुझ सरिझी तुझ लाख है, मेरे तूही अमोला. निश. १
 ज्वहरी मोल करे लालका, मेरा लाल अमोला;
 ज्याके पटंतर को नहीं, उसका क्या मोला. निश. २
 पंथ निहारत लोयशों, द्रग लागी अडोला;
 जोगी सुरत समाधिमां, मुनि ध्यान झकोला. निश. ३
 कौन सुने डिनकुँ कहूँ, डिम मांडु में खोला;
 तेरे मुख दीठे टबे, मेरे मनका योला. निश. ४
 मिता विवेक वाते कहैं, सुमता सुनि बोला;
 'आनंदघन' प्रभु आवशो, सेजडी रंग रोला. निश. ५

* * *

• (११८)

अवधू अनुभवकलिका जागी,
 मति मेरी आत्म समरन लागी; अवधू १
 जाये न कबहु और छिगनेरी, तेरी वनिता वेरी;
 माया चेड़ी कुटुंब करी छाये, एक देह दिन घेरी. अवधू २
 जनम जरा मरण वसी सारी, असरन हुनियां जेती;
 दृष्ट्य कांઈ न बागमें भीयां, किसपर भमता ऐती अवधू ३
 अनुभव रसमें रोग न सोगा, लोकवाद भस मेटा;
 केवण अचल अनादि अभावित, शिवशंकरका भेटा. अवधू ४
 वर्धाबुंद समुंद समानी, खबर न पावे कोई;
 'आनंदघन' के ज्योति समावे, अलम कहावे सोई. अवधू ५

* * *

(११९)

દેખો એક અપૂરવ ભેલા, આપહી બાજુ આપહી બાજુગર;
આપ શુરૂ આપ ચેલા. દેખો. ૧

લોક અલોક બિચ આપ બિરાજિત, જ્યાન પ્રકાશ અકેલા;
બાજુ છાંડ તહાં ચઢ બેઠે, જિહાં સિંહુકા મેલા. દેખો. ૨

વાગ્રવાદ ખટ નાદ સહૂમેં, કિસકે કિસકે બોલા;
પાહણકો ભાર કંઈ ઉઠાવત, એક તારેકા ચોલા. દેખો. ૩

ષટ્પદ પદકે જોગ સિરિખસ, કર્યો કર ગજપદ તોલા;
'આનંદધન' પ્રભુ આય મિલ્યો તુમ,
મિટ જાય મનકા જોલા. દેખો. ૪

* * *

(૧૨૦)

ઉત જાનમતે હો પ્રાણનાથ,
ઈત આપ નિહારો ઘરકો સાથ. ..૧

ઉત માયા કાયા કબ ન જત,
યહુ જડ તુમ યેતન જગ વિઘ્યાત;
ઉત કરમ ભરમ વિધ વેલિ સંગ,
ઈત પરમ નરમ મતિ મેલિ રંગ. ..૨

ઉત કામ કપટ મદ મોહ માન,
ઈત કેવળ અનુભવ અમૃતપાન;
અલિ કહે સમતા ઉત દુઃખ અનંત,
ઈત ખેલે આનંદધન વસંત. ..૩

* * *

(૧૨૧)

અબ જાગો પરમગુરુ પરમદેવ ખારે,
મેટણું હમ તુમ બિચ ભેદ. ૧
આલી લાજ નિગોરી ગમારી જાત,
મુહિ આન મનાવત વિવિધ ભાત. ૨
અલિ પર નિર્મલી કુલટી કાન,
મુનિ તુહિ મિલન બિચ દેત હાન. ૩
પતિ મતવારે ઓર રંગ,
રમે મમતા ગણિકાકે પ્રસંગ. ૪
જબ જડ તો જડ વાસ અંત,
ચિતા ફૂલે 'આનંદધન' ભઈ વસંત. ૫

* * *

(૧૨૨)

અવધૂ પિયો અનુભવ રસ ખાલા, કહત પ્રેમ મતવાલા;
અંતર સમ ધાતુ રસ ભેટી, પરમ પ્રેમ ઉપજાવે;
પૂરવ ભાવ અવસ્થા પલટી, અજબ રૂપ દરસાવે. અવધૂ. ૧
નખ શિખ રહત ખુમારી જાડી, સજલ સઘન ધન જૈસી;
જિને એ ખાલા પિયા, તિનિંદું ઓર કેફ રતિ કેસી. અવધૂ. ૨
અમૃત હોય હલાહલ જાર્કું, રોગ શોક નહીં વ્યાપે;
રહત સદા ગરકાવ નસામેં, બંધન મમતા કાપે. અવધૂ. ૩
સત્ય સંતોષ છિયામેં ધારે, આતમ કાજ સુધારે;
દીનભાવ હિરદે નહીં આણો, અપનો બિનુદ સંભારે અવધૂ. ૪
ભાવ દ્યા રણથંભ રોપકે, અનહદ તૂર બજાવે;
ચિદાનંદ અતુલીભલ રાજી, જીત અરિ ધર આવે. અવધૂ. ૫

* * *

પૂરવ પુષ્ય ઉદ્ય કરી ચેતન, નીકા નરભવ પાયારે.

દીનાનાથ દ્યાળ દ્યાનિધિ, દુર્લભ અધિ બતાયા રે;
દશ દૃષ્ટાતે દોહિલા નરભવ, ઉત્તરાધ્યયને ગાયા રે. પૂ. १

અવસર પાય વિષય રસ રાયત, તે તો મૂઢ કહાયા રે;
કાગ ઉડાવણ કાજ વિપ્ર જિમ, ડાર મહિને પછતાયા રે. પૂ. २

નદી ધોલ પાસાન ન્યાય કર, અર્ધ વાટ તો આયા રે;
અર્ધ સુગમ આગલ રહી તિનિંદું જિન કદ્ધ મોહ ઘટાયારે. પૂ. ३

ચેતન ! ચારગતિમેં નિશ્ચે, મોક્ષદાર એ કાયા રે;
કરત કામના સુર પણ યાકી જિનિંદું અનુર્ગલ માયા રે. પૂ. ४

રોહણગિરિ જિમ રતનખાણ તિમ, ગુણી સહુ યામેં સમાયા રે;
મહિમા મુખથી વરણાત જાકી, સુરપતિ મન શંકાયા રે. પૂ. ५

કલ્પવૃક્ષ સમ સંયમ કેરી અતિ શીતલ જિહાં છાયા રે;
ચરણ કરણ ગુણ ધરણ મહામુનિ, મધુકર મન લોમાયા રે. પૂ. ६

યા તન વિષ તિંદું કાલ કહો કિન, સાચા સુખ નિપજ્યા રે;
અવસર પાય ન ચૂક ચિદાનંદ, સત્તગુરુ યું દરસાયા રે. પૂ. ७

* * *

(૧૨૪)

કોઈ અજબ તમાસા દેખા, જહાં રૂપ રંગ નહીં રેખા-ટેક
અજબ ગેલી એક મહેલ બન્યા હે સબ દુનિયાસે ન્યારા.

ચંદ સૂરજકી કિરન ન પહુંચે.
અખંડ જ્યોત ઉજ્યારી. કોઈ.૧

બિના મૂલકા બાગ બન્યા હે,
ચહું દીસ લગે ફુવારા;
બિના પાંખકે ભમરા બૈઠા,
મગન પ્રેમ મતવારા. કોઈ.૨

અધર સરોવર અમૃત ભરીયા,
વાપર બેઠે હંસા;
મુગતા ફળકો ચુગ ચુગ ખાવે,
વાકો લહું ન મંસા. કોઈ.૩

બાનન વાલા બાન ચલાવે,
અધર નિશાન ઉડાવે;
પાડ સો તો જુગ જુગ જવે,
ચૂકે સો તો મર જાવે. કોઈ.૪

બિના બાદર મેહ મંડાણા,
ધરતી પડે ન પાણી;
જાનનહારે ભેદ વિચારે,
એહ પ્રવીષ નિશાની. કોઈ.૫

* * *

નામ સુધારસ સાર સરવમાં, પરખી પ્રેમેશુ પીધો રે - ૨૬

ભૂતળ પતિપદ તેને ન આવે,

લહાવો નૌતમ લીધો રે. ના.૧

એ રસ મોંધો મૂલે મળે નહીં,

વૈકુંઠ નાથને વહાલો રે,

અજ ઉમિયાપતિ ઈચ્છક એના,

અદ્વૈત પદનો પ્યાલો રે. ના.૨

પુરણ બ્રહ્મ એ રસને પ્રીણો,

નથી સમોવડ એવો રે;

જગતનું જીવન એને રે કહીએ,

મહા વીરલાનો મેવો રે. ના.૩

કોટી જગતને જપતપ તીરથ,

તો એ તુલ્ય ન આવે રે;

પૃથ્વી પાત્રને મૂકતા ભરીયું,

એથી અધિક પાવે રે. ના.૪

નામ સમોવડ કોઈ ન આવે,

અમૂલ્ય વરસુ એવી રે;

સદગુરુ સ્વામી હૃપા કરે તો,

ત્યાંથી મળે તેવી રીતે. ના.૫

હુર્લભ દીઠો ને મહારસ મીઠો,

સ્વાદ કહ્યો ન જ્ય રે;

નીરાંત નામ સુધારસ પીતાં,

હરિ સરખો થઈ જવે રે. ના.૬

* * *

(૧૨૬)

મેરુ તો ડગે પણ જેનાં મનડાં ડગે નહીં, ભાંગી પડે ખ્રાંદળું;
વિપત્તિ પડે તોયે વણસે નહીં જોને, સોઈ મારા હરિજનનાં પરમાણું.

મેરુ. ૧

ચિતાની તો વૃત્તિ જેની સદાય જ નિર્મળ, ને કોઈની કરે નહીં આશળું;
દાન દેવે પણ રહેવે અજાચી, રાખે વચનમાં વિશ્વાસ રે.

મેરુ. ૨

હરખ ને શોકની ન આવે કદી હેડકી, ને આઠે પહોર આનંદળું;
નિત્ય જીલે રે સત્સંગમાં ને રે, તોડે મોહમાયા કેરા ફંદ રે.

મેરુ. ૩

તન મન ધન જોણે ગુરુજીને અર્પાં, ને નામ-નિજારી નર ને નારણું;
એકાંતે બેસીને અલખ આરાધે, તો પ્રભુજી પધારે એને દ્વાર રે.

મેરુ. ૪

સંગતું કરો તો તમે એવાની કરજો, જે ભજનમાં રહેવે ભરપૂર રે;
ગંગાસતી એમ બોલિયાં, જેને નેણે તે વરસે જાણાં નૂર રે.

મેરુ. ૫

* * *

(૧૨૭)

હરિ તારો અમને સથવારો,
નોખા નોખા નામ ધારી ઊંચે બેસનારો. હરિ. ૧

કોઈક દિ' હસાવે તો તું કોઈક દિ' રડાવે,
પાડે પછાડે તોયે લાડ તું લડાવે;
દ્રૌપદીનાં ચીર પૂરી સહાય કરનારો. હરિ. ૨

માનુષના તેં ઘાટ ઘડિયા રૂપ દઈ હજારો,
લીલા તારી નીરખી નીરખી પાસું ન એનો આરો;
મજધારે નૈયા અટકી એને પાર ઉતારો. હરિ. ૩

* * *

(૧૨૮)

આજ ગઈાતી હું સમવસરણમાં, જિન વચનામૃત પીવા રે;
 શ્રી પરમેશ્વર વદનકમલ છબી, નિરખ નિરખ હરખેવા રે. આજ. ૧
 તીન ભુવનાયક શુદ્ધાતમ, તત્ત્વામૃતરસ વુહું રે;
 સકલ ભવિક વસુધાની લાણી, મારું મન પણ તુહું રે. આજ. ૨
 મનમોહન જિનવરળ મુજને, અનુભવ પિયાદો દીધો રે;
 પૂરણાનંદ અક્ષય અવિયલરસ, ભક્તિ પવિત્ર થઈ પીધો રે. આજ. ૩
 શાનસુધા લાલીની લહેરે, અનાદિ વિભાવ વિસાર્યો રે;
 સમ્યક્ષાન સહજ અનુભવરસ, શુચી નિજ બોધ સમાર્યો રે. આજ. ૪
 બોળી સખીઓ એમ શું જોવો, મોહ મગન મત રાચો રે,
 દેવચંદ્ર પ્રભુશું એકતાને, મિલવો તે સુખ સાચો રે. આજ. ૫

* * *

(૧૨૯)

સદગુરુ દેવ દ્વારા દાતા, સદગુરુ દેવ દ્વારા દાતા,
 દેવ દ્વારા આત્મજ્ઞાન, અરે મન ધરલે ગુરુ કા ધ્યાન. ..૧
 ગુરુ ગંગા ગુરુ ગોમતી જાને, ગુરુ સરસ્વતી કે સમાન,
 અડસઠ તીરથ ગુરુ કે ચરણમેં કહેના મેરા માન, અરે મન.૨
 ગુરુ બીજાદેવ કા ભેદ ન પાવે, ગુરુ બીજા અંતર કુદ્ધ ભી ન જાગે,
 ગોવિંદરૂપ ગુરુજી કો જાનો, સમજ સમજ નાદાન. અરે મન.૩
 ગુરુ મેરે બડે આત્મજ્ઞાની, સદા સમદર્શી સત્યકામી,
 મધુર મધુર ઉનકી વાની, કરતી મુજકો દિવાની. અરે મન.૪
 સદગુરુ શબ્દ શ્રવણ કર મૂરખ, છોડ દે માન ગુમાન,
 દાસ સતાર કહે કર જોડી, હોવત જગ કલ્યાણ. અરે મન.૫

* * *

(૧૩૦)

પગ ધુંઘર બાંધ મીરાં નાચી રે...

સાંસ કહે મીરાં ભઈ બાવરી,
નનંદ કહે કુલ નાશી રે;... પગ..૧

વિષકા ખાલા રાણાજીને ભેજા,
પીવત મીરાં મનરાજ રે;... પગ..૨

મીરાં કહે પ્રભુ ગિરધરનાગર,
મૈં હું તુમરી દાસી રે.... પગ..૩

* * *

(૧૩૧)

યે મીઠા પ્રેમકા ખાલા, કોઈ પિયેગા કિસ્મતવાલા,

યે સત્સંગવાલા ખાલા, કોઈ પિયેગા કિસ્મતવાલા.

પ્રેમ ગુરુ હૈ, પ્રેમ હૈ ચેલા, પ્રેમ ધર્મ હૈ, પ્રેમ હૈ મૈલા,
ગુરુ પ્રેમકી ફરો માલા, કોઈ ફરેગા કિસ્મતવાલા... યે મીઠા.૧

પ્રેમ બિના પ્રભુ નહીં મિલતે, મનકે કષ્ટ કલ્ભી નહીં ટલતે;
ગુરુ પ્રેમ કરે ઉજ્જ્યારા, કોઈ કરેગા કિસ્મતવાલા... યે મીઠા.૨

પ્રેમકા ગહેના પ્રેમી પાવે, જન્મ મરણ કા હુંખ મિટાવે,
ગુરુ કાટે કર્મ જંજાળા, કોઈ કાટેગા કિસ્મતવાલા... યે મીઠા.૩

પ્રેમ હી સબકે કષ્ટ મિટાવે, લાખોસે દુરાયાર છુડાવે,
ગુરુ પ્રેમમે હો મતવાલા, કોઈ બનેગા કિસ્મતવાલા. યે મીઠા.૪

મુક્તિ કો સુખ પ્રેમી પાવે, નરકોમે હરગીજ નહીં જાવે,
ગુરુ પ્રેમકા ભોજન આલા, કોઈ ખાવેગા કિસ્મતવાલા... યે મીઠા.૫

* * *

(१३२)

જહવા સે આયો અમર વહ દેશવા,
 પાની ન પાન ધરતી અકસવા,
 ચાંદ ના સૂરજ ના ઈન દિવસવા. ...૧

ખ્રાલન છગી ના સુદ બેસવા,
 મુગલ પઠાન ના સૈયદ સેઠવા,
 આદિ જ્યોતિ નહી ગૌર ગનેશવા,
 ખ્રાલા વિષણુ મહેશ ના સેસવા. ...૨

જોગિના જગતના મુનિધર બેસવા,
 આદિ ન અંત ના કાલ કલેસવા,
 દાસ કબીર લે આયે સંદેસવા,
 સાર શબ્દ ગ્રહિ યલો વહ દેસવા. ...૩

* * *

(१३३)

શું રે કરવું રે મારે, શું રે કરવું રે રાણા.
 મોતીની માળા રાણાજી,
 અંગે નથી ધરવી મારે;
 તુલસીની માળા પહેરી ફરવું. ...૧

હીરની સાડીયો રાણાજી,
 અંગે નથી ધરવી મારે;
 ભગવી ચિથડીયો પહેરી ફરવું. ...૨

બાઈ મીરાં કહે પ્રભુજી,
 જિરધરના ગુણ વહાલા;
 ગાઈ ગાઈ ભવસાગર તરવું. ...૩

* * *

(૧૩૪)

સુગરાનું સુખ શું વખાણું ?
 આનંદે અતિ સુગરાનું સુખ શું વખાણું,
 વૃત્તિના વેગ જેના વેગળા થયા છે,
 ને હરવાનું મળ્યું છે ઠેકાણું;
 આઠે પહોર નેહ નામની સંગાથે,
 આવરણ ઉરમાં ન આણું. ...૧

આ તન તેનું ને તેને તો તન નહીં,
 મનથી મૂકાયેલ જાણું;
 વિટેછીપણું દેહ દીસવા માત્ર,
 એવા પુરુષ ઉરમાં આણું. ૨

જીવન મુક્ત તેને કહેવાય એવા પુરુષ પ્રમાણ,
 વાણીએ જુઓ તો વિકાર નહીં જેમાં;
 અજ્ઞાન આવરણ ઊઠી ગયા જેના,
 વાયુ અખંડિત વહાણું,
 રહે સંસારમાં ને ભિન્ન સંસારથી,
 એ સમજ્યામાં સાર વખાણું. ...૩

* * *

(૧૩૫)

મેરા તેરા મનવા કેસે એક હોઈ રે.
 મૈં કહેતા હું આંખે ન દેખી, તું કહેતા કાગજ કી લેખી,
 મૈં કહેતા સૂર જ બનહારી, તું રામે ઉરજાઈ રે. કેસે એક. ૧
 મૈં કહેતા તું જાગત રહીયો, તું રહા હે સોઈ રે,
 મૈં કહેતા નિર્માણી રહીયો, તું જાતા હે મોહી રે. કેસે એક. ૨
 સદગુરુ દ્વારા નિર્મલ બાહે, વામે, કાયા ધોરી રે,
 કહત કબીર સુનો ભાઈ સાધો, તથ તું ઐસા હોઈ રે. કેસે એક. ૩

* * *

(१३६)

सब से उंची प्रेम सगाई,
सब से उंची प्रेम सगाई.

दुर्योधन को भेवा त्याग्यो..

साधु विद्वान् घर आयी. सबसे...१

जूठे इल शबरी के खाये
बहु वीधि प्रेम लगायी. सबसे...२

प्रेम के बस अर्जुन रथ हाँक्यो
भूल गये हकुराई. सबसे...३

ऐसी प्रीत बढ़ी वृन्दावन,
गोपीन नाय नयायी. सबसे...४

असुर झूर ईस लायक नाई,
कहेल कर बढाई., सबसे...५

* * *

(१३७)

नित्य नित्य अज्ञाने तारं नाम,
प्रेम थकी अमने प्रभुज्ज मण्या हो छ.
आनी पेरे गंगा वाला,
पेली पेरे जमना वाला, आ...
ने वयमां गोकुणियुं रुकुं गाम. ..१

अश न भावे मुने,
नींदरु न आवे व्हाला, आ....
सहेजे पधारोने सुंदर श्याम. ..२
बाई मीरां के प्रभु,
गिरिधरना गुण व्हाला, आ....
आ तो आधेरनां रामे राम. ..३

* * *

જાંખી ક્યાંથી થાય, હું પદ હૈયેથી ન વિસરાઈ;
હરિની જાંખી ક્યાંથી થાય.

હિમ જરતાં વહેલે પહોરીયે, નદીયે નહાવા જાય,
નિર્મળ જળમાં નહાયો ઘણું પણ, મનનો મેલ ન જાય. ..૧

વેદ પુરાણના પાઠ કરેને, આખી ગીતા ગાય,
ગીતા શાન ન ભીતર આવ્યું, મુખે ગાય શું થાય. ..૨

તિલક છાપી ને અંગે, મંડળીઓમાં જાય,
શાન વેરાગ્યનાં ગાન કરે પણ, આતમશાન ન થાય ..૩

એકાદશી ઉપવાસ કરે ને, મંદિરમાં દેવ જાય,
અલું ન ભાઈનું ભાળી શકે, એને હાથે અલું કોનું થાય. ..૪

ઉપર રૂડાં ભીતર ફૂડાં, બાહર ડોળ દેખાય,
અંતરયામી દીન દ્યાળું, છેતરો ન છેતરાય. ..૫

કાવા દાવા કપટ ત્યાગી, હરિ શરદામાં જાય,
માતા પિતા શુરૂ આશિષ મળતાં, જાંખી હરિની થાય
હરિની જાંખી ત્યારે થાય. ..૬

* * *

(१३९)

समझ गया तो हो जा मौन,
भीतर बहार राम समाया,
मैं तूं और वो कौन, वो कौन कौन. ..१

तर्क करे तो संशय बढ़ता,
संशय का नहीं पारा,
सार मिले सदगुरु कृपा से,
तज दे और विचारा. ..२

ये जग तो एक घेल प्रभुका,
है कौतुक की खान,
घटता बढ़ता और नष्ट हो,
रहे न एक समान. ..३

तेरा मेरा भेद मानकर,
भूला येतन शान,
माया में ही उलट पलट कर,
भटक रहा नादान. ..४

* * *

(१४०)

इकीरों की हुनिया अजब है निराली,
सदा उनके यहेरे पे रहेती लाली,
इकीरों की हुनिया गम से भरी है,
झुशी की सदा बजती रहेती है ताली इकीरों..१

सदा राज रहेना रजा में प्रभुकी,
कोई करे पूजा कोई देवे गाली. इकीरों..२

न मरने की यिता न जने की आशा,
यही तो है शहेन-शाही निराली. इकीरों..३

मनोकामना सबकी पूरन हो सत्गुरु,
न जाये खाली वह कैसा सवाली. इकीरों..४

હરિ મારે હદ્યે રહેજો રે,
કુખ જે દઉ સહેજો રે.

વારે વારે કરીશ કાલા વાલા,
માંગું તે દેવું પડશો વહાલા,
તમે વેદ મંત્રોને સુષ્ણનારા,
વેણ મારાં વેઠી લેજો કાલા,
કે હરિ મને કાંઈ ન કહેજો રે,
કે હરિ મારી આંખોથી વહેજો રે;
કે હરિ મારે હદ્યે રહેજો રે. ..૧

હરિ હવે આપણો સરખે સરખા,
હરિ તું મેઘ તો હું રે બરખા,
હરિ તમે સૂરજ તો હું સોમ,
હરિ તમે અકાર તો હું અં,
હરિ મારે હદ્યે રહેજો રે,
હરિ મને દર્શન દેજો રે;
હરિ મારે હદ્યે રહેજો રે. ..૨

હરિ મારે હદ્યે રહેજો રે,
હરિ મને કાંઈ ન કહેજો રે,
હરિ મારી આંખોથી વહેજો રે,
હરિ મને દર્શન દેજો રે;
હરિ મારે હદ્યે રહેજો રે. ..૩

* * *

(१४२)

यलना है दूर मुसाफिर काहे सोवे है...
काहे सोवे है... ..१

येत अयेत नर सोय भावरे, बहुत नीद में सोवे रे,
काम कोष मद लोभ में इस्कर, उमरीयां काहे खोवे रे. ..२

सिर पर माया मोह की गठरी, संग दृत हो होवे रे,
वो गठरी तारी भीथमें छीन गई, मुँह पकर क्युं रोवे रे. ..३

रास्ता तो है दूर कठीन, यलत अडेला होवे रे,
संग साथ तेरे कोई न यलेगा, आके डगरीया ज्ञावे रे. ..४

नदीयां गहरी नांव पुरानी, किस विध पार तुं होवे रे,
कहेत कबीरा सुनो भाई साधो व्याज धोके मूल खोवे रे. ..५

* * *

(१४३)

मन रे तूं काहे ना धीर धरे...
वो निर्मौली भोह न जाने, जिनका भोह करे. मन रे. १

इस ज्वनकी यठती ढलती धूप को किसने भांधा,
रंग पे किसने पहरे डाले झूप को किसने जाना;
काहे ये जतन करे... मन रे. २

इतना ही उपकार समज, कोई जितना साथ निभा दे,
जनम भरषका भेल है सपना यह सपना बिसरा दे;
कोई न संग भरे... मन रे. ३

* * *

સદ્ગુરુ શબ્દનાં થવા અધિકારી
મેલી ધો અંતરનું માન;

આળસ મેલીને તમે આવો રે મેદાનમાં ને,
સમજો સદ્ગુરુજીની સાન જી. -સદ્ગુરુના.

અંતર ભાંગ્યા વિના ઉભરો ને આવે પાનબાઈ !
પછી તો હરિ દેખાય સાક્ષાત્ જી. -સદ્ગુરુના.

સત્સંગરસ એ તો અગમ અપાર છે,
તે તો પીવે કોઈ પીવનહાર જી. -સદ્ગુરુના.

તન મનની શુદ્ધિ જ્યારે ભૂલી જશો પાનબાઈ !
ત્યારે અરસપરસ મળશે એકતાર જી. -સદ્ગુરુના.

ઘડ રે ઉપર શિશ જોને નવ મળે પાનબાઈ !
એવો ખેલ છે ખાંડા કેરી ધાર જી. -સદ્ગુરુના.

એમ તમે તમારું શિશ ઉતારો પાનબાઈ !
તો તો રમાડું તમને 'બાવન બા'ર' જી. -સદ્ગુરુના.

હું અને મારું ઈ તો મનનું છે કારણ પાનબાઈ !
ઈ મન જ્યારે જોને મરી જાય જી. -સદ્ગુરુના.

ગંગા સતી એમ બોલિયાં રે પાનબાઈ !
ત્યારે પછી હતું તેમ દરશાય જી. -સદ્ગુરુના.

* * *

(૧૪૫)

આહા કેવું ભાગ્ય જાગ્યું, વીરના ચરણો મળ્યા;
રોગ શોક દારિદ્ર્ય સધળાં, જેહથી દૂરે ટણ્યાં. આહા. ૧

કેરો ફર્યો છે દુર્ગતિનો, શુલ્ગ ગતિ તરફેણમાં,
અલ્પ કાલે મોક્ષ પામી, વિચરણું આનંદમાં. આહા. ૨

જેમના તપનો ન મહિમા, કરી શકે શકેશ ભી;
તેમને હું સલું શું બાળક, શક્તિનો જ્યાં લેશ નહીં. આહા. ૩

કામધેનુ કામકુંભ, ચિન્તામણિ પ્રભુ તું મળ્યો;
આજ મારે આંગણે શ્રી વીર કલ્પતરુ ફળ્યો. આહા. ૪

લઘ્યના ભંડારવાલા, વીર પીર જપતાં થયા;
ગૌતમ શ્રી મોક્ષધામી એ પ્રભુની ખરી દયા. આહા. ૫

* * *

(૧૪૬)

મોહે લાગી લટક ગુરુ ચરનનકી,
ચરન બિના મોહે કછુ નહીં ભાવે,
જૂઠ માયા સબ સપનનકી. -મોહે.

ભવસાગર સબ સૂક ગયા હૈ,
ફિકર નહીં મોહે તરનનકી. -મોહે.

મીરાં કે પ્રભુ ગિરિધર નાગર,
ઓલટ ભઈ મોહે નયનનકી. -મોહે.

* * *

વીજળીને ચમકારે મોતીડાં પરોવતાં ત્યાં,
અચાનક અંધારા થાશે જુ;
ઓતજોતમાં દિવસ વયા ગયા પાનબાઈ!
એકવીશ હજાર છસોને કાળ ખાશે જુ.

જાણ્યા જેવી આ તો અજાણ છે પાનબાઈ!
આ તો અધૂરિયાંને નો કહેવાય જુ;
આ ગુપ્ત રસનો ખેલ છે અટપટો પાનબાઈ!
આંટી મેલો તો પૂરણ સમજાય જુ. -વીજળીને.

નિરમળ થૈને આવો મેદાનમાં પાનબાઈ!
જાણી લિયો જીવની જત જુ;
સજીતિ વિજીતિની જીગતિ બતાવુંને,
બીજે યાડી દઉં બીજી ભાત જુ. -વીજળીને.

પિડ બ્રાવાંડથી પર છે ગુરુ પાનબાઈ!
તેનો દેખાડું હું તમને દેશ જુ;
ગંગા સતી એમ બોલિયાં રે પાનબાઈ!
ત્યાં નહિ માયાનો જરીએ લેશ જુ. -વીજળીને.

* * *

છૂટાં છૂટાં તીર રે અમને મારો મા મોટાં બાઈજુ રે,

મેથી સહ્યું નવ જાય જી;

કલેજાં અમારાં જોને વીંધી નાખ્યાં બાઈજુ રે,

છાતી મારી ફાટફાટ થાય જી.

બાણ રે વાગ્યાં ને અમારાં રૂવાડાં વીંધાણાં બાઈજુ રે

મુખથી કલ્યું નવ જાય જી;

આપોને વસ્તુ અમને લાભ જ લેવાને બાઈજુ રે,

પરિપૂર્ણ કરોને કિયાય જી. -છૂટાં

હજુ બાણ તમને નથી લાગ્યાં પાનબાઈ!

બાણ રે લાગ્યાને હજુ વાર જી;

બાણ રે વાગ્યાથી સુરતા ચઢે આસમાનમાં ને,

દેહની દશા મટી જાય જી. -છૂટાં

બાણ રે વાગ્યાં હોય તો બોલાય ને પાનબાઈ!

પરિપૂર્ણ વચનમાં વરતાય જી;

ગંગા સતી એમ બોલિયાં રે પાનબાઈ!

પૂરણ અધિકારી કહેવાય જી. -છૂટાં

* * *

(૧૪૬)

પીવો જ હોય તો રસ પી લેજો પાનબાઈ !

પિયાલો આવ્યો છે તરકાળ જુ;
વખત ગયા પછી પસ્તાવો થાશે પાનબાઈ !

અચાનક ખાશે તમને કાળ જુ.

જાણવી જ હોય તો વસ્તુ જાણી લેજો પાનબાઈ !

નીકર જમીનમાં વસ્તુ જાશે જુ;
નખણિખ ગુરુજીએ હદ્યમાં ભરી તો
ઠાલવવાનું ઠેકાણું કેવાશે જુ. -પીવો જ.

આપ રે મુવા વિના અંત નહિ આવે પાનબાઈ !

ગુરુગમ વિના ગોથાં મરને ખાવે જુ;
ખોળામાં બેસારી તમને વસ્તુ આપું જેથી
આપાપણું ગળી તરત જાવે જુ. -પીવો જ.

આ વખત આવ્યો છે મારે ચેતવાનો પાનબાઈ !

માન મેલીને થાવને હોશિયાર;
ગંગા રે સતી અભ બોલિયાં રે પાનબાઈ !

હવે તમે હેતનાં બાંધો હોશિયાર જુ. -પીવો જ.

* * *

વીજાવો જ હોય તો રસ વીજી લેજો પાનબાઈ !

હવે આવ્યો બરાબર વખત છ,
ઉભાં રે થાવ પાનબાઈ ! શૂરવીરપણું રાખો,
હવે લાંબો નથી કાંઈ પંથ છ. -વીજાવો.

આ રસપાત્ર પાનબાઈ અગમ અપાર છે
કોઈને કહો નવ જાય છ;
એ રસ હું તમને બતાવું પાનબાઈ !
મારી પૂરણ થઈ છે દયાયછ. -વીજાવો.

આ અજર રસ કોઈથી જરે નહિ પાનબાઈ !
અધૂરાંને આપ્યે ઢોળાઈ જાય છ;
પીઓને પિયાલો તમે પ્રેમે કરી પાનબાઈ !
ત્યારે લે'રમાં લે'ર સમાય છ. -વીજાવો.

આપ્યો રસ તમને ખોળામાં બેસાડ્યાં પાનબાઈ !
મૂક્યો રે મસ્તક ઉપર હાથ છ,
ગંગા સતી એમ બોલિયાં રે પાનબાઈ !
ત્યાં તો નિરખ્યા ત્રિભુવનનાથ છ. -વીજાવો.

* * *

મનને સ્થિર કરી આવો રે મેદાનમાં ને
 મિટાવી દઉ સર્વે કલેશ રે,
 અરિનો દેશ તમને એવો દેખાડું ને
 જ્યાં નહિ વર્ષા ને વેશ રે. -

સૂક્ષ્મ સુવું ને સૂક્ષ્મ ચાલવું ને પાનબાઈ!
 સૂક્ષ્મ કરવો દે'વાર રે,
 શરીરની સ્થિરતામાં ચિત્ત જેનું કાયમ ને
 વરતી ન ડોલે લગાર રે. -મનને.

કુખુલ્લિવાળાનો સંગ તજવો ને પાનબાઈ!
 રે'વું એકાંતે અસંગ રે,
 કુંચી બતાવું એનો અભિયાસ કરવો ને
 ચંડાવવો નિત્ય નવો રંગ રે. -મનને.

ચિત્ત વિષયમાંથી ઘેંચવું ને પાનબાઈ!
 રે'વું સદાય ઈન્દ્રિયજીત રે,
 ગંગા સતી એમ બોલિયાં રે પાનબાઈ!
 તેથી થાય ને વિપરીત ચિત્ત રે. -મનને.

* * *

(૧૫૨)

ગુરુદેવ તમારે દરવાજે, દોડું છું દરશનને કાજે,
દરરોજ સવાર અને સાંજે દોડું છું દરશનને કાજે.

સાક્ષાત્ કહો ક્યારે મળશો, ક્યારે નયનો પાવન કરશો ?
જરી બોલો અલબેલા આજે, દોડું છું દરશનને કાજે. -ગુરુદેવ.

શું મુજથી અભોલા લઈ લીધાં, શું મુખ્યે તાપાં દઈ દીધાં ?

સાંવરીયા તમને ના છાજે, દોડું છું દરશનને કાજે. -ગુરુદેવ.

શું મુજ પરથી ઊતરી માયા, શું દોષો મુજમાં દેખાયા ?

અકિત તો પ્રભુ મારી લાજે, દોડું છું દરશનને કાજે. -ગુરુદેવ.

મહાયોગ મણ્યો છે મળવાનો, રણછોડ બન્યો છે હિવાનો,

એ ઉર્મિ ઘટ ઘટમાં ગાજે, દોડું છું દરશનને કાજે. -ગુરુદેવ.

* * *

(૧૫૩)

આયે હૈ શરણ તેરી, ગુરુદેવ કૃપા કર દો,
ઇસ દીન દુઃખી મનમે, આનંદ સુધા ભર દો. -આયે.

હુનિયાસે હાર કરકે મેં દ્વાર તેરે આયા,
શ્રદ્ધાકે સુમન ચુનકે સદ્ગ્રાવસે યું લાયા;
કરુણાકા હાથ સિરપર હૈ નાથ મેરે ધર દો. -આયે.

કિસ ભાત કરું પૂજી, કોઈ વિધિ ના જાનું,
તેરા સ્વરૂપ ભગવાન, કિસ આંખસે પહેચાનું;
તૂટી મન વીજા મેં મેરી અકિતકા સ્વર ભરદો. -આયે.

અનજાની મંજિલ હૈ, યૌ દિશા હૈ અંધિયારા,
કરુણાનિધિ અબ તો બસ હૈ તેરા હી સહારા;
ઇસ દાસ અર્કિયનાં નિજ પરમ ધામ હૈ દો. -આયે.

* * *

मैं शरण पड़ा तेरी, चरणोंमें जगा हैना,
गुरुदेव दया करके, मुझको अपना लेना.
करुणानिधि नाम तेरा, करुणा दिखलाओ तुम,
सोये हुए भाग्योंको, हे नाथ जगाओ तुम;
मेरी नांव भंवर डोले, ईसे पार लगा हैना. -गुरुदेव दया.

तुम सुख के सागर हो, निर्धन के सहारे हो,
ईस मनमें समाये हो, मुझे प्राणोंसे ध्यारे हो;
नित्य माला जपु तेरी, नहीं दिल से भूला हैना. -गुरुदेव दया.

पापी हुं या कपटी हुं, जैसा भी हुं तेरा हुं,
घरबार छोड़कर मैं, ज्वन से खेला हुं;
दुःखका मारा हुं मैं, मेरा दुःखड़ा मिटा हैना. -गुरुदेव दया.

मैं सभका सेवक हुं, तेरे चरणोंका खेला हुं,
नहीं नाथ भूलाना मुझे, ईस जगमें अकेला हुं;
तेरे दरका भिखारी हुं, मेरे दोष मिटाहैना. -गुरुदेव दया.

जय गुरुदेवा - जय गुरुदेवा - जय गुरुदेवा

* * *

(१५५)

हरि ॐ... हरि ॐ...

मन तडपत हरि दर्शनको आज,
 मोहे तुम बिन बिगडे सधरे काज;
 बिनति करत हुं... मैं रभियो लाज. -मन.

तुम्हरे बार का मैं हुं जोगी, ..
 हमरी ओर नजर कब छोगी;
 सुन मेरे व्याकुल मनकी बात. -मन..
 बिन गुरु ज्ञान कहांसे पाउं,
 हुंजो दान हरि गुन गाउं;
 सब गुनीजनमें तुम्हरा राज. -मन.

मुरली मनोहर आसन छोडो,
 गोवर्धन मेरी बात न तोडो;
 मोहे दरशन भिक्षा दे दो आज.

हरि ॐ... हरि ॐ... हरि ॐ...

* * *

(१५६)

नजर नाखुं त्यां हे श्री नारायण विधविध रूपे भाणुं नारायण.
 सूरज चंद्र ज प्रकाश देतां सागर सरिता वहेतां वहेतां,
 तारो महिमा जगने कहेतां तारा रूप निहाणुं.
 जाड पहाडने वृक्षवेलमां वन उपवनने कलम झूलमां,
 आ सृष्टिना हरेक खेलमां तारा तेज निहाणुं.

* * *

(૧૫૭)

ચેતન ચાલો ને હવે સુખ નહીં પરમાં મળો,

આ તો જાંઝવાનાં પાણી,
તૃષ્ણા નહીં રે છીપાણી;
તૃજિ નહીં રે મળો. -ચેતન.

જડ ને ચૈતન્યની પ્રીતિ રે પુરાણી,
અન્યત જન્મારામાં કરી શું કમાણી ?
મતિ માયામાં મુંજાણી આત્મ શક્તિ રે લૂંટાણી;
શાંતિ નહીં રે મળો. -ચેતન.

દુઃખના દરિયામાં દૂખવાને લાગ્યો,
દૂખતાને ગુરુજીએ આવીને ઉગાર્યો;
હતો સ્વરૂપથી અજ્ઞાણ, તેની કરાવી પિછાણ,
ભવથી મુક્તિ રે મળો. -ચેતન.

ભવ્ય આત્મા જાગો તેને તાલાવેલી લાગો,
પ્રભુ કેરા પંથે એ પગલાં ભરતો આગો;
ચાહે આત્માનું શાન, સાચા સ્વરૂપનું ભાન,
શાશ્વત સિદ્ધિ રે મળો. -ચેતન.

* * *

ધૂંઘટે દાંકયું એક કોડિયું..

હું તો નિસરી ભર બજારજી,
દે...દે...દે. લાજ રે મરું,
મારો સાહેબો ખોવાયો,
કોને કહું આવી વાત જી. -ધૂંઘટે.

ટોડલે ટોડલે મેં તો તોરણો રે બાંધાં,
મારી મેડિયું ઝાકજમાળ જી;
હે... જોબન જરૂરે રૂડી જાલરું રે વાગી,
જાંજર ધૂંઘરમાળ જી. -ધૂંઘટે.

રાત દળી ને ઘેરા ઘડિયાળાં વાગ્યા,
અને પ્રાંગણાં તૂટાં દોર જી;
હે... તો યે ના આવ્યો મારો સાહેબો સલૂષો,
જાગી આઠે પહોર જી. -ધૂંઘટે.

ગરવા ગુરુએ એક શબ્દ સુષ્પાવ્યો,
અમને લાધાં આતમજ્ઞાન જી;
હે... ભીતર જોયું ત્યાં તો વહાલો રે ભાણ્યો,
આડશ એક અજ્ઞાન જી. -ધૂંઘટે.

* * *

ઘેલી તો ફરું રે ઘરમાં ઘેલી તો ફરું
મારા પિયુજ્જ વિનાની ઘરમાં ઘેલી તો ફરું. -૧

વ્હાલા રે વિનાની અમને, ઘડી જુગ જેવી રે,
જીવન વિનાની હું તો જૂરી રે મરું;
મારા વ્હાલો જી વિનાની ઘરમાં ઘેલી તો ફરું. -૨

પ્રેમના પાહુલીએ પાડી પરવશ કીધાં રે,
વચને વિધાણી દિલની કોને રે કહું;
મારા પિયુજ્જ વિનાની ઘરમાં ઘેલી તો ફરું. -૩

તન મન ધન તો મારું તમે હયું ત્રિકમા રે,
નાથ વિનાની નંધણો નીર તો ભરું;
મારા પિયુજ્જ વિનાની ઘરમાં ઘેલી. -૪

મનથી બંધાણી મારા ચિત્તાથી વિધાણી રે,
પ્રિતમ આવો તો પ્રેમે પૂજાયું કરું;
મારા પિયુજ્જ વિનાની ઘરમાં. -૫

* * *

ક્યા તન માંજના રે, એક દિન મિઠીમેં મિલ જાના,
મિઠીમેં મિલ જાના રે બંદે, ખાખમેં ખપ જાના;
ક્યા તન માંજના રે.

મિઠી ચુન ચુન મહેલ બનાયા, બંદા કહે ઘર મેરા,
એક દિન બંદા ઉઠ ચલેગા, યે ઘર તેરા ન મેરા;
ક્યા તન માંજના રે.

મિઠી ઓઢળ મિઠી બિછાવળ મિઠી તારે શિરહાણા,
ઈસ મિઠીયાકા એક પૂત બનાયા અમર માન લો જાના;
ક્યા તન માંજના રે.

મિઠી કહે કુંભારકો તું ક્યા જાને મોય,
એક દિન એસા આવેગા ખ્યારે મૈં રોંધુંગી તોય;
ક્યા તન માંજના રે.

લકડી કહે સુથાર કો રે તું ક્યા જાને મોય,
એક દિન એસા આવેગા બંદે મૈં ભૂંજુંગી તોય;
ક્યા તન માંજના રે.

દાન શિયળ તપ ભાવનાં રે શિવપુર મારગ ચાર,
આનંદધન ભાઈ યેત લે ખ્યારે આખિર જાના ગમાર;
ક્યા તન માંજના રે.

* * *

ધૂષી રે ધ્યાવી બેલી ! અમે તારાં નામની,
અમે તારાં નામની રે ! અલખનાં રે ધામની;

ધૂષી રે ધ્યાવી...

શાને રે કારણિયે જીવડા મારગમાં તું અટવાયો,
ધષુંયે સમજાત્યું તોયે સંસારમાં તું લેપાયો,
કરેલાં કરમ કેરી બાંધી રે ગઠરિયા;

ધૂષી રે ધ્યાવી....

ભૂલો રે પડચો રે હંસો આંગણે ઉડીને આવ્યો,
તન-મનથી તરદ્દોડાયો મારગ મારગ અથડાયો,
ગમ ના પડે રે એને... ઠાકુર તારા ધામની;

ધૂષી રે ધ્યાવી...

કોને રે કાજે રે જીવડા જંખના તને રે જાગી,
કોની રે વાટયું રે જોતાં ભવની આ ભાવટ ભાંગી,
તરસ્યું રે લાગી જીવને....ભક્તિના જામની

ધૂષી રે ધ્યાવી...

* * *

(१६२)

प्रार्थना करने को अब, हाथ ये उठते नहीं,
 मांगने को और कुछ, होड़ ये खुलते नहीं,
 पा के तुजको क्या मागुं, कुछ नहीं है सूझता,
 एक तेरा नाम मेरी रग रग में है गुजता,
 जला दिये चिराग ऐसे, बुजाले कोई बुजते नहीं;
 व्यान की गंगा ने, मेरे कर्मों को बहा दिया,
 मेरे किशनदृप से, मेरा परिचय करा दिया,
 कर रहे हैं शुक्रिया, आँसु आकर रुकते नहीं.

* * *

(१६३)

अवतार मानवीनो फरीने नहीं मणे,
 अवसर तरी जवानो फरीने नहीं मणे.
 सुर लोकमांये ना मणे भगवान कोईने,
 अहीयां मण्या प्रभु ते फरीने नहीं मणे. -अवसर.

 जे धरम आचरी ने करोड़ो तरी गया,
 आवो धरम अमूलो फरीने नहीं मणे. -अवसर.

 लट्ठ जाय प्रेमथी तने कल्याण भारगे,
 संगाथ आ गुरुनो फरीने नहीं मणे. -अवसर.

 करशुं धरम निरांते तुं कहे गुमानमां,
 जे जाय छे धड़ी ते फरीने नहीं मणे. -अवसर.

* * *

પરલોકે સુખ પામવા, કર સારો સંકેત,
હજી બાળ છે હાથમાં, યેત યેત નર યેત.
જોર કરીને જતવું ખરેખરું રણખેત,
દુશ્મન છે તુજ દેહમાં. —યેત યેત.

ગાફીલ થઈને ગમાર તું, ફોગાટ થઈશ ફજેત,
હવે જરૂર હોશિયાર થઈ. —યેત યેત.

તન ધન તે તારાં નથી, નથી પ્રિયા પરણેત,
પાછળ સૌ રહેશે પડવા. —યેત યેત.

પ્રાણ જશે જ્યાં પિંડથી, પિંડ ગણાશે પ્રેત,
માટીમાં માટી થશે. —યેત યેત.

રહ્યા ન રાણા રાજુઅા, સુર નર મુનિ સમેત,
તું તો તરણા તુલ્ય છો. —યેત યેત.

રજકણ તારા રખડશે, જેમ રખડતી રેત,
પછી નર તન પામીશ ક્યાં. —યેત યેત.

કાળા કેશ મટી ગયા, સર્વે બન્યા છે શેત,
જોબન જોર જતું રહ્યું. —યેત યેત.

માટે મનમાં સમજુને, વિચારીને કર વેત,
ક્યાંથી આવ્યો, ક્યાં જવું. —યેત યેત.

શુભ શિખામણ સમજુને, પ્રભુ સાથે કર હેત,
અંતે અવિચળ એ જ છે. —યેત યેત.

* * *

हे गुरुवर, हे परमेश्वर, हे शानी, हे दाता,
मैं क्युं न समझ पाउं तुमको..... (२)...

लोभ क्यों मैं कोष क्यों,
फिरभी तूने माझ कियो. फिरभी मैं क्युं
भजन गायों पर भजन कियो नहीं,
अपने गान पर मान क्यों,
ये आन्यो नहीं के हर स्वर;
तेरी दया से नीकलो. फिरभी मैं क्युं.

हे आनंदधन हे निरंजन मैं क्युं न समझ पाउं तुमको
कपट क्यों ईर्षा की मैंने,
किसी के काम मैं न आयो,
विकार में रहकर खुरन काम कियो;
फिरभी तूने मुझको अपनायो. फिरभी मैं क्युं.

हे निर्मल शानी मेरे अंतर को भी निर्मल कर,
मुझको अब तो दृष्टि दे दे
कि समझ पाउं मैं अब तुमको; फिरभी मैं क्युं.

* * *

(૧૬૬)

તારા ઘટમાં ગોવિંદ બોલે...
 હાં રે તારા ઘટમાં ગોવિંદ બોલે,
 બહાર એને શીદ ખોળે રે...
 બહાર એને શીદ ખોળે... જીવલડા.

હાં રે તારા ઘટમાં ખાણ હીરાની,
 હાં રે તેને ગોત્યા વિના અજાની;
 ગરીબી નહીં મટવાની રે....
 ગરીબી નહીં મટવાની... જીવલડા.
 હાં રે તારા.

હાં રે અજાનતથા અવરોધે,
 હાં રે મૂગ કસ્તૂરીને ગોતે;
 ભટક સહુ વિષ બોધે રે...
 ભટક સહુ. વિષ બોધે... જીવલડા.
 હાં રે તારા.

હાં રે તારું રૂપ તું લેને તપાસી,
 હાં રે તું તો ઘટ ઘટ કેરો વાસી;
 ભુલવણીમાં પડી ફાંસી રે....
 ભુલવણીમાં પડી ફાંસી... જીવલડા.
 હાં રે તારા.

હાં રે ગુરુ ગોવિંદ લેને ગોતી,
 હાં રે બની હંસ ચરી લે મોતી;
 નીરખવાને નિજ જ્યોતિ રે...
 નીરખવાને નિજ જ્યોતિ.... જીવલડા.
 હાં રે તારા.

* * *

હમ એક બને, હમ નેક બને, હમ જ્ઞાન કી જ્યોત જગાએ,
હમ પ્રેમકી પરબ બહાએ.

હમ માનવતા ઓર પ્રેમ કરુણા સત્ય કી ધૂન લગાએ,
હમ પ્રેમકી પરબ બહાએ.

સૂરજ-ચંદ્ર નભકે તારે, હે દુનિયા કે સબ રખવાલે,
ઉનકી તરહ હમ ચમક ચમકતે પંથ નિરાલા બનાએ;
હમ જ્ઞાન કી જ્યોત જગાએ.
હમ પ્રેમકી પરબ બહાએ.

રાષ્ટ્રભાવના કર્મ હમારા, માનવ સર્જન ધર્મ હમારા,
વિદ્યા સંગે, ધરતી ઉછંગે અપ્ણી દુનિયા સળાએ;
હમ જ્ઞાન કી જ્યોત જગાએ.
હમ પ્રેમકી પરબ બહાએ.

પરિવર્તન હે માંગ જગતકી, નવ-વિચાર હે જનની ઉનકી,
નથી દિશાએ, નથી ઉમંગે, નથા જહાંકો બનાએ;
હમ જ્ઞાન કી જ્યોત જગાએ.
હમ પ્રેમકી પરબ બહાએ.

ગાંધી-મહાવીર-રામ-રહીમને, બુદ્ધ-ઈશુને બોધે સપને,
ઇન સપનોંકો સચ કરને હમ આતમ દીપ જલાએ;
હમ જ્ઞાન કી જ્યોત જગાએ.
હમ પ્રેમકી પરબ બહાએ.

* * *

(१६८)

मेरे गुरुकी महिमा अपार, ये हुनिया क्या जाने,
क्या जाने कोई क्या जाने, क्या जाने कोई क्या जाने;
मेरे गुरु हैं तारनहार, ये हुनिया क्या जाने. १

सद्गुरु साहेब की शांत सुरतीया, मन मंदिर में उनकी मूरतीया,
जब से उनसे लागी नज़रीया, गुरु ने रंग दी मेरी चूनरीया;
ओढ़ के में तो घुम्हु बावरीया, मेरा धन्य हुआ अवतार.

ये हुनिया क्या जाने.... २

मैं यही गुरु की होने, सब खोड़ और माया खोने,
मेरे पाप को सारे धोने, करी ऐसी हृपा उन्होने;
मुझे गुरु ने डिया स्वीकार, ये हुनिया क्या जाने.... ३

सद्गुरु साहेब की पूजा कहुंगी, उनकी आज्ञा शिर पे धुंगी,
पंचामृत से चरण धोउंगी, तन मन धन से उन्हे वरुंगी;
दिल की सारी बात कहुंगी, मैं सज्ज सोला शृंगार.

ये हुनिया क्या जाने.... ४

मैं यही गुरु को रिझाने, सब खोके उनको पाने,
मेरे दिल में उन्हे समाने, मेरे होश नहीं हैं ठिकाने.

ये हुनिया क्या जाने.... ५

तुमको पाना तुम्हे मनाना, आप सिवा अब किसे रिझाना,
तुमको ही मैंने अपना माना, जग सारा मुझे लागे बेगाना;
आप के जैसा मुझे बनाना, दास सतलीन पर डिया उपकार

ये हुनिया क्या जाने.... ६

* * *

કભી ખાસે કો પાની પીલાયા નહીં
 બાદ અમૃત પીલાને સે કચા ફાયદા..
 કભી ગીરતે હુએ કો ઉઠાયા નહીં
 બાદ આંસુ બહાને સે કચા ફાયદા..
 કભી ખાસે કો પાની....(૧)

મૈં તો મંદિર ગયા પૂજા આરતી કી,
 પૂજા કરતે હુએ યે ખયાલ આ ગયા.
 કભી મા-બાપકી સેવા કી હી નહીં
 (સીફ) કિર પૂજા હી કરનસે કચા ફાયદા..
 કભી ખાસે કો પાની....(૨)

મૈં તો સત્તસંગ ગયા ગુરુ વાણી સુની
 ગુરુ વાણી કો સુનકર ખયાલ આ ગયા..
 જન્મ માનવ કા લેકે દયા ના કરી
 કિર માનવ કહેલાને સે કચા ફાયદા..
 કભી ખાસે કો પાની....(૩)

હો મૈને દાન કીયા મૈને જપ તપ કીયા
 દાન કરતે હુએ યે ખયાલ આ ગયા
 કભી ભૂખે કો ભોજન દીલાયા નહીં
 દાન લાખો કા કરને સે કચા ફાયદા..
 કભી ખાસે કો પાની....(૪)

गंगा नहाने हरिद्वार काशी गया।
 गंगा नहाते ही मन में ख्याल आ गया
 तन को धोया मगर मनको धोया नहीं
 किर गंगा नहाने से क्या फायदा
 कभी प्यासे को पानी....(५)

मैंने वेद पढ़े मैंने शास्त्र पढ़े
 शास्त्र पढ़ते हुए ये ख्याल आ गया..
 मैंने ज्यान किसीको बांटा नहीं
 किर जानी कहेलाने से क्या फायदा
 कभी प्यासे को पानी....(६)

मातापिता के ही चरणों में चारों पाम हैं
 आज्ञा आज्ञा ये ही मुक्ति का पाम है...
 पिता-माता की सेवा की ही नहीं
 किर तीर्थों में जाने से क्या फायदा....
 कभी प्यासे को पानी....(७)

* * *

ਹੈ ਤੇਰੇ ਅੰਤਰਮੇਂ ਅਨਾਂਦ ਸਿੱਖੁ ਲਹੇਰਾਤਾ
 ਫਿਰ ਕੁਝੁਂ ਬਾਹਰ ਭਰਮਾਤਾ...
 ਕੁਝੁਂ ਏਕ ਬਿਛੁ ਮਥੁ ਬੁਂਦ ਸ਼ਵਾਦ ਛੀਤ, ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਆਖ ਪਾਤਾ,
 ਤੁਂ ਕੁਝੁਂ ੫੨ ਮੇਂ ਲਲਚਾਤਾ...
 ਹੈ ਤੇਰੇ ਅੰਤਰਮੇਂ ...੧

ਸੁਖ ਦੁਆਖ ਦੀਨੋ ਕਾਣਭਾਂਗੁਰ ਹੈ, ਹਈ ਸ਼ਾਕ ਕੁਚਾ ਕਰਨਾ,
 ਫਿਲਮ ਹੋਲ ਮੇਂ ਬੇਠ ਕੇ ਪਗਲੇ, ਕੁਚਾ ਰੋਨਾ ਕੁਚਾ ਹਸਨਾ,
 ਧਹਲੀ ਫੇਆ, ਵਹਲੀ ਫੇਆ, ਇਨਮੇ ਕੁਝੁਂ ਬਹੇਜਾਤਾ;
 ਹੈ ਤੇਰੇ ਅੰਤਰਮੇਂ ...੨

ਕੋਖ, ਲੋਬ, ਮਦ, ਮੋਹ, ਮਾਨ, ਮਾਯਾ ਜਵਨਕੀ ਛਲਨਾ,
 ਕਾਣ ਪ੍ਰਤਿਕਲਾ ਜਾਗੂਤ ਹੋ ਰਹੇਨਾ, ਹੋ ਨਾ ਕਈ ਕੁਛ ਸਮਲਨਾ,
 ਜੋ ਸਾਵਧਾਨ, ਜੋ ਸਾਵਧੇਤ ਵੋ ਸਤਵਰ ਮੰਝਿਲ ਪਾਤਾ;
 ਹੈ ਤੇਰੇ ਅੰਤਰਮੇਂ ...੩

ਆਜ ਬਿਛਡਨਾ, ਕਾਲ ਮਿਲਨ ਹੈ, ਉਦਿਧ ਅੱਗੇ ਜਵਨ ਮੇਂ,
 ਉਗੱਤ ਅਵਨਤ ਛਾਧਾ ਘਟਤੀ, ਬਫਤੀ ਹੈ ਜਨ ਜਨ ਮੇਂ,
 ਸੁਖ ਦੁਆਖ ਦਾਤਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ, ਤੁਂ ਸਵਧਾਂ ਸਵਧਾਂ ਨਿਰਮਾਤਾ;
 ਹੈ ਤੇਰੇ ਅੰਤਰਮੇਂ ...੪

ਨਿਤਿ, ਨਿਰਝਨ, ਨਿਰਮਲ, ਨਿਰਮਿ, ਨਿਰਾਕਾਰ, ਨਿਰਿਧ ਤੁਂ,
 ਅਝਰ, ਅਮਰ, ਅਵਿਚਲ, ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ, ਅਮਲ, ਅਖੰਡ ਅਮੂਤ ਤੁਂ,
 ਸ਼ੁਦਧ, ਬੁਦਧ, ਪਰਿਭੁਕਤ, ਮੁਕਤ, ਤੁਂ ਹੀ ਹੈ ਭਾਗ੍ਯ ਵਿਧਾਤਾ;
 ਹੈ ਤੇਰੇ ਅੰਤਰਮੇਂ ...੫

ਵੰਦ, ਕਲੇਸ਼, ਉਲੜਨ, ਅਸਾਂਤਿ, ਸੁਖ ਦੁਆਖ ਨਿਪਟ ਨਿਰਾਲਾ,
 ਸ਼ਾਤਾ, ਰਾਣਾ, ਸਾਕਾ ਤੁਂ ਤੋ, ਵੀਤਰਾਗ ਗੁਣਵਾਲਾ,
 ਸਵਾਰਾ ਵਿਚਕਾਣ, ਜਾਨ ਜਧੋਤਿਸੇ, ਭੁਮਰ ਪਾਰ ਭਵ ਪਾਤਾ;
 ਹੈ ਤੇਰੇ ਅੰਤਰਮੇਂ ...੬

(સાખી—જો પ્રભુકે ગુણ ગાવે, પરમ સુખી હો જાયે)

જો પ્રભુ ચરનકો પૂજે, વિપદા પાસ ન આયે,
પ્રભુ નામ કે જપસે, મન પાવન હો જાયે,
પ્રભુ દર્શન જો પાએ, ભવ સાગર તર જાયે.
પ્રભુજી તુમ બિન કોન સહારા, પ્રભુજી તુમ બિન કોન સહારા
કોન હૈ પાલનહારા, કોન હૈ પાલનહારા
બોલો મહાવીર, જ્ય જ્ય મહાવીર જ્ય....૧

કાલી રાતે ઉજ્જ્યારે દિન, સબ હૈ મહિમા તેરી,
ઔર કહીં અથ જાઉ ન ભગવન, તુલમે શ્રદ્ધા મેરી,
રાહ દિપાઈ તૂને મુજકો, છાયા જબ અંધિયારા
કોન હૈ પાલનહારા, ...કોન હૈ.....
બોલો મહાવીર, જ્ય જ્ય મહાવીર જ્ય....૨

કલ કચા હોગા, જાનુ ના મેં, સબ કુછ તુલપે છોડા,
તૂને મુજકો પાસ બિઠાયા, જબ સબને મુખ મોડા,
તું હી સચ્ચા મીત કહાયે, બેગાના જગ સારા,
કોન હૈ પાલનહારા, ...કોન હૈ.....
બોલો મહાવીર, જ્ય જ્ય મહાવીર જ્ય....૩

દુઃખ સુખ મેલા, ધૂપ છાંવકા, આતે જાતે રહેના,
જાને કબ તક ઔર રહેગા, ઈન સાંસોકા બહના,
તૂને ઉસકો દીયા સહારા, કિસને તુલે પુકારા,
કોન હૈ પાલનહારા, ...કોન હૈ.....
બોલો મહાવીર, જ્ય જ્ય જ્ય મહાવીર જ્ય....૪

પ્રભુજી તુમ બિન કોન સહારા, પ્રભુજી.....
કોન હૈ પાલનહારા, ...કોન હૈ.....
બોલો મહાવીર, જ્ય જ્ય જ્ય મહાવીર જ્ય....૫

* * *

(१७२)

नैया	मेरी	बचाना	रे,
नैया	मेरी	बचाना	रे (२)
ओ कान्छा रे,	नैया मेरी	बचाना	रे,
नैया	मेरी	बचाना	रे... नैया

न जाने यहां कैसे आया,
आंधी तूकानमें इंस गया रे;
देख दूब रही है नैया मेरी, बचाना रे,
ओ कान्छा रे, नैया मेरी बचाना रे.... नैया (१)

भायाका	सागर	प्रबल,
चारो तरफ से जल ही जल;		
देख जल रहा हूँ, मर रहा हूँ, बचाना रे,		
ओ कान्छा रे, नैया मेरी बचाना रे.... नैया (२)		

* * *

(१७३)

गुरु चरणननमें बैठकर ऐसे आँसु आये,
कोटी कोटी मेरे कर्मो धोये, पावन मुझे बनाये
गुरु चरणननमें वस गयो भो चित,
नमन करुं मैं पल पल नित नित;
इन चरणनन की महिमा अपारा, जरत जरत छूटे संसारा,
यज्ञत यज्ञावत जाये हरि ज्ञत;
इन चरणनन को पावै हुर्लभ, मोक्ष द्वार ये, कहत गुणी सब,
किसन हुई हरि कीरपा बहु ईत

* * *

ગુરુ બિન જ્ઞાન ન ઉપજે, ગુરુ બિન મીટે ન ભેદ
ગુરુ બિન સંશય ના મીટે, જ્ય જ્ય જ્ય જ્ય ગુરુદેવ

સબ ચલો ગુરુ કે દેશ,
પ્રેમ વેશમે મંડળ સારા, વહાં બરસે અમૃતધારા.... ટેક

વહાં કામ કોષ કી ગંધ નહીં, ઔર જન્માદિક દુઃખ દુંહ નહીં
કહે નેતિ નેતિ શુતિને ઉસે પુકારા.... વહાં

વહાં જાત પાતડી ચાલ નહીં, કોઈ રાજી યા કંગાલ નહીં,
સમદાસિસે હૈ, સબ હી એકાકારા.... વહાં

ત્રિતાપો કી જો જવાલા હૈ, સદગુરુ બુઝાનેવાલા હૈ
વહાં નિત્ય સુખસાગર હૈ, અપરંપારા.... વહાં

જો ભૂલે ભટકે આતે હૈ, વો સીધી રાહ પે જાતે હૈ
વહાં ‘સોહમ્ભૂ’ શબ્દકા બજતા હૈ નગારા.... વહાં

સદગુરુજી શાંતિદાતા હૈ, વો ત્રિલોકી કે ગાતા હૈ
હૈ મોક્ષમાર્ગ કે સદગુરુ અંતરદ્શાતા.... વહાં

* * *

(१७५)

तीरथ तीरथ मैं गयो, कियो न निर्मल स्नान,
मन में मेरे हूठी सुधा, निश दिन अमृत पान,
मेरे तो मन में बहेती है गंगा, जमुना यहाँ कावेरी यहाँ;

आये हैं सद्गुरु तेलाश उठाये,
लाये हैं सारे तीरथ यहाँ.
मेरे तो मन में...

लगी है समाधि गुरु की यहाँ अब,
बना है अनोखा तपोवन यहाँ,
मेरे तो मन में...

जलती है अही कर्मों की हर पल,
स्वर्ग कहाँ अब नक कहाँ,
मेरे तो मन में....

* * *

(१७६)

गुरु मातापिता, गुरु बंधु सभा,
तेरे चरणोंमें स्वामी, मेरे कोटी प्रशाम,-
प्रियतम् तुम्ही, हृदयनाथ तुम्ही;
तेरे चरणों में स्वामी...

तुम्ही भक्ति हो, तुम्ही शक्ति हो,
तुम्ही मुक्ति हो, मेरे श्यामशिवा
तुम्ही प्रेरणा, तुम्ही साधना,
तुम्ही आराधना, मेरे श्यामशिवा;
तुम्ही प्रेम हो, तुम्ही करणा हो,
तुम्ही मोक्ष हो, मेरे श्यामशिवा;

* * *

ગુરુ બિન શાન ન ઊપજે, ગુરુ બિન મિટે ન દોષ,
ગુરુ બિન લિખે ન સત્કો, ગુરુ બિન મિલે ન મોષા;

ગુરુ બિન કૌન મિટાવે ભવ દુઃખ.....
ગુરુ બિન કૌન મિટાવે રે.....

ગહેરી નદીયાં વેગ બડો હૈ, બહત જીવ સબ જાવે રે,
કર કીરપા ગુરુ પકડ ભુજાસે, ખેંચ તીર પર લાવે રે..
ગુરુ બિન કૌન મિટાવે ભવ દુઃખ.....;

જાના દૂર રાત અંધિયારી, જેલા નજર ન આવે રે,
સીધે મારગ પર પગ ધરકર, સુખસે ધામ પહુંચાવે રે..
ગુરુ બિન કૌન - મિટાવે ભવ દુઃખ.....;

કામ, કોષ મદ લોભ થાર મિલ, લૂંટ લૂંટ કર ખાવે રે,
શાન ખડગ ઢેકર કર માંણી સબ કો માર ભગાવે રે..
ગુરુ બિન કૌન મિટાવે ભવ દુઃખ.....;

તન મન ધન સબ અર્પણ કરકે, જો ગુરુદેવ રીજાવે રે,
બ્રહ્માનંદ ભવસાગર દુસ્તર સો સહજે તરી જાવે રે..
ગુરુ બિન કૌન મિટાવે ભવ દુઃખ.....

* * *

મને ચટકી લાગી શબદની,
હું તો ભૂલી મારા દેહનું ભાન, મને ચટકી..

મારી મટકી ઝૂટી માનની,
આ ગુડુ મૂર્તિમાં થઈ ગુલતાન, મને ચટકી..

ઈગલા પીગલા સુખમની,
હવે, તુરીયાતીતનું થયું છે ભાન, મને ચટકી..

આ ગંગા જમુના સરસ્વતી,
હવે ત્રિવેણીમાં કરું છું સનાન, મને ચટકી..

મને ચટકી લાગી શબદની,
હું તો નભણિએ પામી પદ નિર્વાણ, મને ચટકી..

સૂરતા શબ્દ નિશાનની,
તત્ત્વ સ્વરૂપે તદાકાર, મને ચટકી..

જાની ગુડુની ગુજથી,
હવે, અંગે અંગમાં થયો આનંદ, મને ચટકી..

મને ચટકી લાગી શબદની,
વીણાની ધૂન મેં તો સુણી મારે કાન, મને ચટકી..

મને શાન મળી સત્ત વચનની,
હવે નામથી રીજયા નિરંજન નાથ, મને ચટકી..

હું તો પ્રગટ પુરુષને પૂજતી,
જેથી હરીને થઈ હવે ઠામ, મને ચટકી..

* * *

(૧૭૯)

* “આત્મસાક્ષાત્કાર સત્તવન” *

ધન્ય ધન્ય ચોધિયું મારે આજનું રે
મેં તો નિરખ્યો આત્મપ્રભુદેવ..... ધન્ય...
(પ્રગટ્યો છે આત્મદેવ ભાણ)..... ધન્ય...
પોષવદી દશમને દિવસે રે, સ્વાનુભવ થયો સાક્ષાત્... ધન્ય...
આત્મ પરિણતિ આજે અભેદ કરી રે, ઉચ્ચ પુરુષાર્થી બન્યો હું આજ... ધન્ય...
ઉચ્ચ પુરુષાર્થી અનુભવ્યો દેવ.... ધન્ય...
નિજાનંદનાં જરણાં વરસી રહ્યાં રે, નિજ આત્મસ્વરૂપ મોજાર... ધન્ય...
સ્વરૂપધારા આજે ઉલ્લસી રહી રે, સ્વરૂપાનંદમાં બન્યો હું લીન... ધન્ય...
જ્ઞાયકદેવને પ્રગટ નિહાળીને રે, જન્મ કર્યો સાર્થક મેં આજ... ધન્ય...
ધન્ય ધન્ય ધ્રાગધ્રા ગામને રે, જ્યાં બિરાજ્યા સદ્ગુરુ દેવ.... ધન્ય...
ગુરુજી પુનિત તારા પ્રભાહરી રે, મુક્તિમાં મેં કીધાં પ્રયાણ... ધન્ય...
ગુરુજી તુજ ચરણમાં રાખજો રે, સેવકની એક જ અરદાસ... ધન્ય...
વિજયની એક જ અભિલાષ... ધન્ય...

(૧૮૦)

* “આધ્યાત્મિક સત્તવન” *

અમે રે શુદ્ધ સદા રે જ્ઞાયક ગામના, અમે રે શુદ્ધ સદા રે જ્ઞાયક ગામના
જ્ઞાયક જ્ઞાનમાં જ્ઞાયક જ્ઞાય છે, જ્ઞાતા જ્ઞાન શૈય જ્ઞાયક ગર્ભિત છે,
જ્ઞાતા જ્ઞાન શૈય અભેદ જ્ઞાયક રે... જ્ઞાયક ગામના...
જ્ઞાતિ જ્ઞાનમાં એવો સ્વપર પ્રતિભાસ છે, સ્વપર પ્રતિભાસમાં સ્વનું એક લક્ષ છે,
સ્વપર પ્રકાશક પણ સ્વપ્રકાશક નામ રે... જ્ઞાયક ગામના...
હવે તો બસ એક જ્ઞાયક જ્ઞાયક છે, ધ્યેય જ્ઞાયક ને હોય જ્ઞાયક છે,
ધ્યેય હોયનાં ગીત ગુંજે રે જ્ઞાયકમે.... જ્ઞાયક ગામના...
જ્ઞેયકાર જ્ઞાનમાં જ્ઞાયક જ્ઞાય છે, જ્ઞાનકાર જ્ઞાન ઈ તો જ્ઞાયક જ્ઞાયક છે,
જ્ઞાન તો જ્ઞાન બસ જ્ઞાનાકાર જ્ઞાયક રે... જ્ઞાયક ગામના...
લોકલોક જ્ઞેય એ તો અસદ્ભૂતની વાત છે, જ્ઞાન જ્ઞેયનો ભેદ સદ્ભૂતની જાત છે,
જ્ઞાતા જ્ઞાન હોય અભેદ નિશ્ચય છે,... જ્ઞાયક ગામના...
અમે રે શુદ્ધ સદા રે જ્ઞાયક ગામના.....

(૧૮૧)

* “સ્વાનુભવદશા મહિમા” *

ધન્ય રે દિવસ આ અહો, જગી શાંતિ અપૂર્વ રે,
આત્મધારા આજે ઉલ્લસી, પ્રગટ કર્યો આત્મદેવ રે...

દ્વારા મિથ્યાન્વમોહ રે... ધન્ય રે. ૧.

અહો અહો હું તુજને નમું, નમો તુજ નમો તુજ રે,
અમિત ફળ દાન દાતારની, તુજશું થઈ આજે ભેટ રે... ધન્ય રે. ૨.

નિજાનંદનાં જરણાં જર્યાં, તુજ આત્મ મોજારજી,
ઉપશમરસકંદ નિરખીયો, હદ્યે આહ્લાન અપારજી... ધન્ય રે. ૩.

આત્મ પરિષ્ણતિ અભેદ કરી, ઉગ્ર પુરુષાર્થે આજ રે,
નિશાદિન વધતી અનુભવ દશા, અલ્ય સમયે તુમ વીતરાગજી... ધન્ય રે. ૪.

ધન્ય નગર ધન્ય વેળાધી, ધન્ય ધન્ય તુજ અવતારજી,
મહિમા શી કરું તાહરી, લળી લળી લાગુ હું પાયજી... ધન્ય રે. ૫.

મહિમા શી કરું તાહરી, સત્ત્વસેવક લાગે પાયજી.....

(૧૮૨)

* “શ્રી શાંતિનાથજી જિન સવન” *

શાંતિ જિનેશ્વર સાચો સાહિબ, શાંતિકરણ અનુકૂલમે હો જિનજી
તું મેરા મનમે તું મેરા દિલમે....

ધ્યાન ધરું પલ પલમે સાહેબજી, તું મેરા મનમે તું મેરા દિલમે

ભવમાં ભમતાં મેં દરિશન પાયો,

આશા પૂરો એક પલમે હો જિનજી..... તું મેરા મનમે....ધ્યાન.

નિરમલ જ્યોત વદન પર સોહે

નિકસ્યો જર્યું ચંદ વાદળ મેં હો જિનજી... તું મેરા મનમે....ધ્યાન.

મેરો મન તુમ સાથે લીનાં

મીન વસે જર્યું જળમે સાહેબજી..... તું મેરા મનમે....ધ્યાન.

જિનરંગ કહે પ્રભુ શાંતિ જિનેશ્વર

દીઠોજી દેવ સકલમે હો જિનજી..... તું મેરા મનમે....ધ્યાન.

૧૨૮

(૧૮૩)

* “આત્મકીર્તન” *

(રાગ-પીલુ મિશ્ર, તાલ-કેરવા)

હું સ્વતંત્ર નિષ્ઠામ, શાના દ્રષ્ટા આત્મરામ. ટેક.
 મૈં વહુ હું જો હે ભગવાન, જો મૈં હું વહુ હે ભગવાન;
 અંતર યદી ઉપરી જાન, વે વિરાગ યહ રાગ વિતાન.... ૧.
 મમ સ્વરૂપ હે સિદ્ધ સમાન, અમિત શક્તિ સુખ જ્ઞાન નિધાન;
 કિન્તુ આશવશ ખોયા જ્ઞાન, બના બિભારી નિપટ અજ્ઞાન.... ૨.
 સુખદુઃખ દાતા કોઈ ન આન, મોહ રાગ રુધ દુઃખકી ખાન;
 નિજ કો નિજ પરકો પર જાન, કિર દુઃખકા નહીં લેશ નિદાન.... ૩.
 જિન શિવ ઈશ્વર ભ્રમા રામ, વિષ્ણુ બુદ્ધ હરિ જિસકે નામ;
 રાગ ત્યાગી પહુંચું નિજધામ, આકુલતાકા ફરી ક્યાં કામ.... ૪.
 હોતા જગત સ્વયં પરિણામ, મૈં જગકા કર્તા ક્યાં કામ;
 દૂર હટો પરકૃત પરિણામ, સહજાનંદ રહું અભિરામ.... ૫.

(૧૮૪)

* “ગુરુદેવ સ્તવન” *

(રાગ-ઘારો સુપાદ્યકો નામ)

વંદન હો ગુરુરાજ, તુજને વંદન હો ગુરુરાજ.
 અગણિત તારા ગુણો સાંભળી
 નિશદિન કરું પ્રણામ.... તુજને.
 તુજ અંતરની જ્યોત જગી છે,
 જગકી છે મુસુકુ મોઝાર.... તુજને.
 સ્વરૂપ હિડોળો ગુરુજી જૂલો
 નિશદિન સ્વરૂપે લીન.... તુજને.
 હુંદહુંદ દેવની ગાદીઓ બેસી
 સ્થાપ્ય વીર શાસન.... તુજને.
 પંચમ કાળે શાંત જ મળિયા
 સર્વ છે મારાં કાજ.... તુજને.
 ગુરુજ મારા સેવ્ય તમે છો,
 સેવક હું મારો સ્વામ.... તુજને.
 તું હી તું હી ની રટના લાગી
 દર્શન દ્યોને દ્યાળ.... તુજને.

(૧૮૫)

* “કૃપાદશાનું સલવન” *

કૃપા મારા નાથની જાતી, દશા એની બદલી જાતી,
ઉંચ કે નીચનો ભેદ નહીં એને હોય ન રાજી કે રંક;
ખેડ થાતાં એને સદગુરુ કેરી, ફરે લખેલા લેખ,
બલે હોય જાતી વિજાતિ..... દશા એની..... કૃપા.
સત્સંગ કરવામાં સ્નેહ વધે, વળી ઓળખે સાર અસાર,
પોતાના દોષને પાતે પીછાછી, હાંકી કાઢે ઘરબાર;
વસ્તુ એને સહેજે સમજાતી... દશા એની બદલી જાતી.... કૃપા.
અંતર આતુર મળવા પ્રભુને, વહે આસુંડાની ધાર,
વિષ જેવા એને સુખ જ લાગે, એને લાગે કડવો સંસાર,
રહે એ તો જગથી ઉદાસી, દશા એની બદલી જાતી.... કૃપા.
આત્મ અનુભવી સંતને દેખીને, હૈયું શીતળ થાય,
ગુજુ ગવાતા જ્યાં હોય પ્રભુના દોડી દોડી ત્યાં જાય,
પ્રીતિ ઉરમાં ન સમાતી, દશા એની બદલી જાતી.... કૃપા.
પ્રભુના પ્રેમમાં હસે રડે વળી, નાર્યે કૂદે ને ગાય,
દેવો પણ એનાં દર્શન કરવા, ત્યાં તો દોડી દોડી જાય,
વૃત્તિ એની ઉંચી જગાતી, દશા એની બદલી જાતી.... કૃપા.

(૧૮૬)

* “આત્મસ્વરૂપ ધૂન” *

હું છું ચેતન શાન સ્વરૂપ, નિર્મળ કેવળ શાન સ્વરૂપ
શાયક છું હું શુદ્ધ સ્વરૂપ, શાયક શાયક શાયક રૂપ.
દેહાદિથી ભિન્ન સ્વરૂપ, રાગાદિથી ભિન્ન સ્વરૂપ.
જડ પુદ્ગલથી ભિન્ન સ્વરૂપ, સૌ જીવોથી ભિન્ન સ્વરૂપ.
સૌ વસ્તુથી ભિન્ન સ્વરૂપ, અખંડ કેવળ શાયક રૂપ.
શુદ્ધ નિરંજન શાન સ્વરૂપ, નિરાકાર હું શાન સ્વરૂપ.
અવિનાશી હું શાન સ્વરૂપ, અજરામર હું શાન સ્વરૂપ.
સહજાનંદ હું શાન સ્વરૂપ, પરમાનંદ હું શાન સ્વરૂપ.
સત્યદાનંદ હું શાન સ્વરૂપ, અખંડાનંદ હું શાન સ્વરૂપ.

‘શુદ્ધચિદરૂપોહન્મ’

(૧૮૭)

* “શાયકદેવ સ્તવન” *

હાલો હાલો શાયકના ગામમાં રે,
શાયકના ગામમાં ને શુદ્ધ સ્વભાવમાં રે..... હાલો.....

શાયક મારો ચૈતન્ય ચાંદલો
અજર અમર અવિનાશી રે..... હાલો.....

શાયક મારો શાનનો દરિયો
સુખ શાંતિથી ભરિયો રે..... હાલો.....

શાયક દેવમાં આનંદ અપાર છે
સહુ હાલો શાયકના ઘામમાં રે..... હાલો.....

ગુરુજી મારા શાનથી ભરીયા
તે તો શાયકને પમાડે રે..... હાલો.....

સુખ સાગરમાં ને વિજય વિલાસમાં
શાયક ગામમાં રહીએ રે..... હાલો.....

* * *

ॐ जय गुरुदेव हरे..... प्रभु जय गुरुदेव हरे,
 शरणागत हम तरे..... (२)..
 ज्ञवन शुद्ध करे....., ॐ जय गुरुदेव हरे..

मनमें भक्ति तुम्हारी, सेवा हो तनसे,
 गुरु सेवा, हो तनसे...
 बुद्धि विवेकवंती हो... (२)..
 पुष्प करे धनसे...., ॐ जय गुरुदेव हरे..

भात पिता गुरु सेवा, सादर नित्य करे,
 गुरु सादर, नित्य करे...
 सद्गुष्ठ संपत्ति संचय... (२)..
 निश्चिन अधिक करे....., ॐ जय गुरुदेव हरे..

काम, कोष मद मत्सर, लोभ मोह सारे,
 गुरु लोभ, मोह सारे....
 नष्ट करे ज्ञवनमें.... (२)
 सान्त्विक भाव भरे....., ॐ जय गुरुदेव हरे..

कोई नहीं है पराया, हम सब हैं तरे,
 गुड़ हम सब हैं तरे....
 बंधु भाव विकसित कर... (२)
 सबका भला करे....., ॐ जय गुरुदेव हरे..

सद्गुरुदेव की आरती, भक्ति सहित गावे,
 गुरु भक्ति सहित गावे....
 आत्म संपत्ति पाकर.... (२)..
 प्रभुमय हो जावे....., ॐ जय गुरुदेव हरे..

* * *

મैત्रી ભાવનું પવિત્ર જરણું, મુજ હૈયામાં વહ્યા કરે,
શુભ થાઓ આ સકલ વિશ્વનું એવી ભાવના નિત્ય રહે;

ગુણથી ભરેલાં ગુણીજન દેખી, હૈયું મારું નૃત્ય કરે,
એ સંતોના ચરણકમલમાં, મુજ જીવનનું અર્થ રહે... મैત્રી. ૧

દીન, કૂર ને ધર્મ વિહોણાં, દેખી દિલમાં દઈ રહે,
કરુણા ભીની આંખોમાંથી, અશ્વનો શુભ સોત વહે... મैત્રી. ૨

માર્ગ ભૂલેલા જીવન પથિકને, માર્ગ ચીધવા ઊભો રહું
કરે ઉપેક્ષા એ મારગની, તોયે સમતા ચિત ધરું... મैત્રી. ૩

ચંદ્ર-પ્રભુની ધર્મ ભાવના, હૈયે સૌ માનવ લાવે,
વેર જેરનાં પાપ તજીને, મંગલ ગીતો એ ગાવે... મैત્રી. ૪

* * *

* અધ્યાત્મ ગાથાઓ *

ઘનધાતિ કર્મ વિહીનને ચોતીસ અતિશય યુક્ત છે,
કેવલ્યજ્ઞાનાદિક પરમગુણ યુક્ત શ્રી અર્હત છે. નિયમસાર-૭૧.

છે અષ્ટકર્મ વિનષ્ટ, અષ્ટ મહાગુણો સંયુક્ત છે,
શાશ્વત, પરમને લોક-અશ્વવિરાજમાન શ્રી સિદ્ધ છે. નિયમસાર-૭૨.

પરિપૂર્ણ પંચાચારમાં, વળી ધીર, ગુણગંભીર છે,
પંચેન્દ્રિયગજના દર્પદલને દક્ષ શ્રી આચાર્ય છે. નિયમસાર-૭૩.

રત્નગયે સંયુક્તને નિઃકાશભાવથી યુક્ત છે,
જિનવરકથિત અર્થોપદેશે શૂર શ્રી ઉવગજાય છે. નિયમસાર-૭૪.

નિર્ગંધ છે, નિર્મોહ છે, વ્યાપારથી પ્રવિમુક્ત છે,
ચાઉવિધ આરાધન વિષે નિત્યાનુરક્ત શ્રી સાધુ છે. નિયમસાર-૭૫.

હું બાળ-વૃદ્ધ-યુવાન નહિ ને, તેમનું કારણ નહિ,
કર્તાન કારયિતા ન અનુમંતા હું કર્તાનો નહિ. નિયમસાર-૭૮.

સૌ ભૂતમાં સમતા મને, કો સાથ વેર મને નહિ,
આશા ખરેખર છોડીને, પ્રામિ કરું છું સમાધિની. નિયમસાર-૧૦૪.

મારો સુશાશ્વત એક દર્શન, જ્ઞાન લક્ષણ જીવ છે,
બાકી બધા સંયોગ લક્ષણ ભાવ મુજબી ભાવ્ય છે. નિયમસાર-૧૦૨.

ચારિન્ય છે તે ધર્મ છે, જે ધર્મ છે તે સામ્ય છે,
ને સામ્ય જીવનો મોહ કોમ વિહીન નિજ પરિણામ છે. પ્રવચનસાર-૭.

અત્યન્ત આત્મોત્પન્ન વિષયાતીત અનુપ અનંતને,
વિચ્છેદ હિન છે સુખ અહો ! શુદ્ધોપયોગ પ્રસિદ્ધને. પ્રવચનસાર-૧૩.

જે જ્ઞાનતો અહીંતને ગુણ, દ્રવ્યને પર્યયપણે,
તે જીવ જ્ઞાને આત્માને, તસુ મોહ પામે લય ખરે. પ્રવચનસાર-૮૦.

અહીંત સૌ કર્મો તણો કરી નાશ એ જ વિધિ વડે,
ઉપદેશ પણ એમ જ કરી, નિવૃત્ત થયા નમું તેમને. પ્રવચનસાર-૮૨.

શ્રમણો, જિનાં, નિર્ધિકરો આ રીત સેવી માર્ગને,
સિદ્ધિ વર્યાં; નમું તેમને, નિર્વાણના તે માર્ગને. પ્રવચનસાર-૧૯૮.

એ રીત તેથી આત્માને જ્ઞાયક સ્વભાવી જાહીને,
નિર્મમ પણે રહી સ્થિત આ પરિવર્જૂ છું હું મમત્વને. પ્રવચનસાર-૨૦૦.

નથી અપ્રમત્ત કે પ્રમત્ત નથી જે એક જ્ઞાયકભાવ છે,
એ રીત 'શુદ્ધ' કથાયને જે જ્ઞાત તે તો તેજ છે. સમયસાર-૬.

વ્યવહારનય અભૂતાર્થ દર્શિત, શુદ્ધનય ભૂતાર્થ છે,
ભૂતાર્થ ને આશ્રિત જીવ સુદૃષ્ટિ નિશ્ચય હોય છે. સમયસાર-૧૧.

છે કર્મ જીવમાં બજુ વા અણાબજુ એ નયપક્ષ છે,
પણ પક્ષથી અતિકાન્ત ભાષ્યો તે સમયનો સાર છે. સમયસાર-૧૪૨.

જે શુદ્ધ જ્ઞાણો આત્માને, તે શુદ્ધ આત્મા જ મેળવે,
અણાશુદ્ધ જ્ઞાણો આત્માને અણાશુદ્ધ આત્મ જ તે લહે. સમયસાર-૧૮૬.

આમાં સદા પ્રીતિવંત બન, આમાં સદા સંતુષ્ટને,
આનાથી બન તું તુમ, તુજને સુખ અહો ઉત્તમ થશે. સમયસાર-૨૦૬.

જીવ-બંધ બને નિયત નિજ નિજ લક્ષણો છેદાય છે,
પ્રજ્ઞા છીણી થકી છેદતાં બતે જુદા પડી જાય છે. સમયસાર-૨૮૪.

એ જીવ કેમ ગ્રહાય ? જીવ ગ્રહાય છે પ્રજ્ઞા વડે,
પ્રજ્ઞાથી જેમ જુદો કર્યો ત્યમ ગ્રહણ પણ પ્રજ્ઞા વડે. સમયસાર-૨૮૬.

પ્રજ્ઞાથી ગ્રહવો નિશ્ચયે જ દેખનારો તે જ હું,
બાકી બધા જે ભાવ તે સૌ મુજ થકી પર-જ્ઞાણવું સમયસાર-૨૮૮.

પ્રજ્ઞાથી ગ્રહવો - નિશ્ચયે, જ જ્ઞાણનારો તે જ હું,
બાકી બધા જે ભાવ તે સૌ મુજ થકી પર-જ્ઞાણવું. સમયસાર-૨૮૯.

જ્યમ નેત્ર, તેમ જ જ્ઞાન નથી કારક, નથી વેદક અરે !
જ્ઞાણો જ કર્માદ્ય નિરજરા, બંધ તેમજ મોક્ષને. સમયસાર-૩૨૦.

જ્યમ શિલ્પી કર્મ કરે પરંતુ તે નહીં તન્મય બને,
ત્યમ જીવ પણ કર્મો કરે પણ તે નહીં તન્મય બને. સમયસાર-૩૪૭.

જ્યમ સેટિકા નથી પર તણી, છે સેટિકા બસ સેટિકા
જ્ઞાયક નથી ત્યમ પર તણો, જ્ઞાયક ખરે જ્ઞાયક તથા. સમયસાર-૩૫૬.

તું સ્થાપ નિજને મોક્ષપંથે, ધ્યા, અનુભવ તેહને;
તેમાં જ નિત્ય વિહાર કર, નહિ વિહર પર દ્રવ્યો વિષે. સમયસાર-૪૧૨.

તેથી ન કરવો રાગ જરીયે, ક્યાંય પણ મોક્ષચુંએ,
વીતરાગ થઈને એ રીતે, ભવ્ય ભવસાગર તરે. પંચાસ્તિકાય-૧૭૨.

* * *

* આરતી - સદગુરુદેવ *

જ્ય સદગુરુ સ્વામી ! ઊં જ્ય સદગુરુ સ્વામી !

અધમોદ્વારણ પ્રમુજ્ઞ ! (૨) નમીએ શિશ નામી. (૩૫)

અલખ નિરંજન આપ છો તમે અવિનાશી.. ગુરુ !

શુદ્ધ સ્વયંપ્રકાશી (૨) સહુના સુખરાશિ..... ઊં જ્ય.

સરચિદાનંદ સ્વરૂપ શબ્દાતીત સ્વામી.. ગુરુ !

શબ્દસુધારસસિધુ ! (૨) અવિયલ પદધામી.... ઊં જ્ય.

રામ રૂપે રમી રહ્યા છો સર્વ મહી વ્યાપી.... ગુરુ !

અનુપમ રૂપ તમારું (૨) કોણ શકે પામી ?.... ઊં જ્ય.

ભવસાગરમાં દૂબતા જીવ તારી લીધા... ગુરુ !

'તત્ત્વમસ્િ' સમજાવી (૨) આપ સ્વરૂપ કીધા... ઊં જ્ય.

શંકર શુદ્ધ સ્વરૂપ એ કરુણા તારી... ગુરુ !

સકળ જગતમાં સેવા (૨) એક જ સુખકારી.... ઊં જ્ય.

* * *

(૧૯)

* सुति *

अहंतो भगवंत् ईन्द्रमहिताः सिद्धाश्च सिद्धिस्थिताः
आचार्या जिनशासनोन्नतिकराः पूज्या उपाध्यायकाः
श्रीसिद्धान्तसुपाठका मुनिवराः रत्नत्रयाराधकाः
पंचे ते परमेष्ठिनः प्रतिदिनं कुर्वतु वो मंगलम्. ..१

महादेव्या कुक्षिरत्नं, शब्दश्छतवरात्मजम्;
राज्यंद्रमहं वंदे, तत्वलोचनदायकम्. ..२

अशान्तिभिरान्धानां शानांजनशबाक्याः
यक्षुरुन्मिलितं येन तस्मै श्री गुरवे नमः ..३

* * *

* श्री माणिभद्र देवनी सुति *

धारेलुं काम सहु सिद्ध करवा,
 छो देव साचा तमे,
 ने विघ्नो सधणां विनाश करवा,
 छो शक्तिशाणी तमे,
 सेवे जे चरणो भरा हृदयथी,
 तेने उपाधि नथी,
 ऐवा श्री माणिभद्र देव तमने,
 वंदु धणा भावथी,
 देवा सुभ समस्त जगने,
 जे छि सदा जगतां,
 सेवाना करनारना पलकमां,
 कष्टो भयां कापतां,
 सिद्धि सर्व भणे अने भय टणे,
 आपे सदा सन्मति,
 ऐवा श्री माणिभद्र देव नमतां,
 आनंद थाये अति.

* * *

* पद्मावती माताज्ञनी सुनि *

पद्मावती भगवती, मूर्ति निहाणी,
आनंद मंगल भयो, सवि हुःअ टाणी;
अद्भुत ज्योति झलके नयने तुमारी,
वंदु सदा सुखकारी, ज्यकार कारी. ॥१॥

भद्रासना चउकरा, फणी धारनारी,
सर्वोपरी स्थिति करी, सुप्रभावशाणी;
धरणेन्द्र अथमहिषी जग शोभनारी,
श्री पार्थिवकृत जनना अध कापनारी. ॥२॥

* * *

* श्री पद्मावतीटेवीनो दूर्को आप *

॥ओँ ह्रीं औं कलीं श्री पद्मावतीटेव्यै नमः ॥

* * *

* श्री महालक्ष्मीटेवीनो आप *

॥ओँ ह्रीं कलीं कलीं श्री महालक्ष्म्यै नमः ॥

* * *

* श्री घटाकर्ण महावीर मंत्र *

ॐ ह्रीं श्रीं कलीं महावीर, घटाकर्ण महाबल ।
सर्वोपट्टवती रक्ष हुष्टान् शत्रुन् निवारय ॥१॥

शांति तुष्टि य पुष्टि य, धन वृद्धि जयंकुरु ।
दर्शनं देहि प्रत्यक्षा, संरक्षा सर्वे संकटात् ॥२॥

रघो वने समुद्रे य रक्ष संरक्षा मे हुतम् ।
अग्नि योराहितो रक्ष, त्वन्नाममन्त्र आपतः ॥३॥

त्वन्नाममन्त्र मात्रेण, स्वेष्ट सिद्धिः प्रज्ञायताम् ।
क्लौं कलीं ह्रीं महावीर घटाकर्ण नमोस्तुते ६: ६: ६: स्वाहा ॥

* * *

* આરતી *

જય જય આરતી આદિ જિણંદા;
નામિરાયા મરુદેવીકો નંદા... જય. ૧

પહેલી આરતી પૂજા કીજે;
નરભવ પામીને લહાવો લીજે... જય. ૨

દૂસરી આરતી દીન દ્યાળા;
ધુળેવા મંડપમાં જગ અજવાળા... જય. ૩

તૃસરી આરતી ત્રિભુવન દેવા;
સુર નર ઈદ કરે તોરી સેવા... જય. ૪

ચોથી આરતી ચઉંગતિ ચૂરે;
મન વાંછિત ફળ શિવસુખ પૂરે... જય. ૫

પંચમી આરતી પુષ્ય ઉપાયા;
મૂલચંદે ઋઘભ ગુણ ગાયા... જય. ૬

* * *

* મંગલ દીવો *

દીવો રે દીવો પ્રભુ મંગલિક દીવો;
આરતી ઉતારીને બહુ ચિરંજીવો... દીવો. ૧

સોહામણું ધેર પર્વ દિવાણી;
અંભર ખેલે અમરા બાળી... દીવો. ૨

દીપાળ ભણો અણો કુળ અજુવાણી;
ભાવે ભગતે વિઘન નિવારી... દીવો. ૩

દીપાળ ભણો અણો એ કળિકાણે;
આરતી ઉતારી રાજ કુમારપાળે... દીવો. ૪

અમ ધેર મંગલિક તુમ ધર મંગલિક;
મંગલિક ચતુર્વિધ સંઘને હોજો... દીવો. ૫

* * *

* स्तुति *

श्री ऋषभदेव भगवान्

आदिमं पृथिवीनाथः, मादिमं निष्परिग्रहम्
आदिमं तीर्थनाथं च, ऋषभस्वामिनं स्तुमः

* * *

श्री शांतिनाथ भगवान्

सुधासोदरवाऽज्योत्सना निर्मलीकृतदिःमुखः
मृगलक्ष्मा: तमःशान्त्यै, शान्तिनाथजिनोऽस्तु वः

* * *

श्री नेमिनाथ भगवान्

यद्युवंशसमुद्रेन्दुः, कर्मक्षषुताशनः
अरिष्टनेमिर्भगवान्, भूयाद्विष्टनाशनः

* * *

श्री पार्थनाथ भगवान्

कमठे धरणेन्द्रे च, स्वोचितं कर्म कुर्वति
प्रभुस्तुत्यमनोवृत्तिः, पार्थनाथः श्रियेऽस्तु वः

* * *

श्री महावीर भगवान्

वीरः सर्वसुरासुरेन्द्रमहितो वीरं बुधाः संश्रिताः
वीरेणाभिहतः स्वकर्मनिययो, वीराय नित्यं नमः
वीरातीर्थमिदं प्रवृत्तमतुलं, वीरस्य धोरं तपो
वीरे श्रीधृतिकीर्तिकान्तिनिययः, श्री वीर ! भद्रं दिश

* * *

* દૂધનો પ્રક્ષાલ કરતી વખતે બોલવાના દુહા *

મેરણિખર નવરાવે હો, સુરપતિ મેરણિખર નવરાવે,
જન્મકાળ જિનવરજ્જકો જાણી પંચરૂપ કરી આવે;
સુરપતિ મેરણિખર નવરાવે. ૧

રત્ન પ્રમુખ અડ જાતિના કળશા, ઔષધિ ચૂરણ મિલાવે,
ખીર સમુદ્ર તીર્થોદિક આણી, સ્નાત્ર કરી ગુણ ગાવે;
સુરપતિ મેરણિખર નવરાવે. ૨

એણી પેરે જિન પ્રતિમાકો નવલ કરી બોયિબીજમાનુ વાવે,
અનુકમે ગુણ રત્નાકર ફરસી, જિન ઉત્તમ પદ પાવે;
સુરપતિ મેરણિખર નવરાવે. ૩

* * *

* પાણીનો પ્રક્ષાલ કરતી વખતે બોલવાના દુહા *

જલપૂજા જુગત કરો, મેલ અનાદિ વિનાશ;
જલપૂજા ફળ મુજ હોજો, માગો એમ પ્રભુ પાસે. ૧

જ્ઞાન કળશ ભરી આતમા, સમતા રસ ભરપૂર;
શ્રી જિનને નવરાવતાં, કર્મ થાયે ચકચૂર. ૨

* * *

* ચંદન કેસર (ધ્રાસ)ની પૂજા કરતાં બોલવાનો દુહો *

શીતળ ગુણ જેહમાં રહ્યો, શીતળ પ્રભુ મુખ રંગ;
આત્મ શીતળ કરવા ભણી, પૂજો અરિહા અંગ !

* * *

* प्रभुज्ञना नवांगी पूजाना हुआ *

- १... अंगूठे - जलभरी संपुट पत्रमां, युगलिक नर पूज्यत; ऋषभ चरण अंगूठे, दायक भवजल अंत.
  - २... ढीयणे - ज्ञानुभवो काउसऱ्ग रह्या, विचर्या देश-विदेश; खडा खडा केवण लहूं, पूजो ज्ञानुं नरेश.
  - ३... कांडे - लोकांतिक वयने करी, वरस्यां वरसी दान; कर कांडे प्रभु पूजाना, पूजो भवि भदुमान.
  - ४... खले - मान गयुं दोय अंशथी, देखी वीर्य अनंत; भुजा बणे भवजल तर्या, पूजो खंध महंत.
  - ५... शिखाए - सिद्धशिला गुण उज्ज्ञी, लोकांते भगवंत; वसिया तेणो कारण भवि, शिरशिखा पूज्यत.
  - ६... कपाणे - तीर्थकर पद पुण्यथी, त्रिभुवन जन सेवंत; त्रिभुवन तिलक समा प्रभु, भाव तिलक जयवंत.
  - ७... कंठे - सोण प्रहर प्रभु देशना, कंठे विवर वर्तुल; मधुरध्वनि सुरनर सुष्ठो, तेणो गणे तिलक अमूल.
  - ८... हृदये - हृदय कमल उपशम बणे, बाण्या राग ने द्वेष; हिम दहे वनभंडने, हृदय तिलक संतोष.
  - ९... नाभि - स्तनत्रयी गुण उज्ज्ञी, सकल सुगुण विश्राम; नाभि कमणनी पूजाना, करता अविचल धाम.
- उपसंहार : उपदेशक नवतत्त्वनां, तेणो नव अंग जिहांद; पूजो भहुविध रागशुं, कहे शुभवीर मुखींद.

* * *

* पूर्ण पूजा करती वर्खते बोलवाना हुहो *

सुरभि अखंड कुसुमग्रहि, पूजो गत संताप;
सुम जंतु भव्य ज परे, करीये समकित छाप !
प्रलु उंठे कवी झूलनी माणा, थुल थकी ग्रत उच्चरीओ;
थित योधे योरी नव करीओ, स्वामी अदान कदापि न लीजे
भेद अदार परिहरिये.... थित

* * *

* धूपनी पूजानो हुहो *

ध्यानघटा प्रगटावीये, वामनयन जिन धूप;
मिरचता हुर्गध हूरे टणे, प्रगटे आत्म-स्वरूप !
अमे धूपनी पूजा करीओ रे, ओ मन मान्या मोहनज़.
अमे धूपघटा अनुसरीओ रे, ओ मन मान्या मोहनज़.
प्रलु ! नहीं कोई तमारी तोले रे, ओ मन मान्या मोहनज़.
प्रलु ! अंते छ शरण तमारे रे, ओ मन मान्या मोहनज़.

* * *

* दीपक पूजा करतां बोलवानो हुहो *

द्रव्य दीपक सुविवेकथी, करतां हुःख होय फोक;
भाव प्रदीप प्रगट हुओ, भासित लोकालोक !

* * *

* (थाणीमां योभा लઈने बोलवानो हुहो) *

शुष्ठ अखंड अक्षत ग्रहि, नंदावर्त विशाल;
पूरी प्रलु सन्मुख रहो, टाणी सकल जंआण !

* * *

* ચામર પૂજાનો દુહો *

બે બાજુ ચામર ઢાળે એક આગલ વજ ઉલાળે,
જઈ મેરુ ધરી ઉત્સંગે, ઈન્દ્ર ચોસઠ મળ્યા રંગે;
પ્રભુ પાર્શ્વનું મુખદું જોવા, ભવોભવના પાતિક ખોવા.

* * *

* દર્પણ પૂજા કરતી વખતે બોલવાનો દુહો *

પ્રભુ દર્શન કરવા ભણી, દર્પણ પૂજા વિશાલ;
આત્મ દર્પણથી જુએ, દર્શન હોય તત્કાલ.

* * *

* પંખા પૂજા કરતી વખતે બોલવાનો દુહો *

અજિન કોણે એક ધૌવના રે, રયણમય પંખો હાથ,
ચલત શિબિકા ગાવતી રે, સર્વ સહેલી સાથ;
નમો નિત્ય નાથજી રે.

* * *

* ત્રષ્ણ છગલી અને સિદ્ધશિલા કરતી વખતે બોલવાનો દુહો *

દર્શન-શાન-ચારિગના, આરાધનથી સાર,
સિદ્ધ શિલાની ઉપરે, હો મુજ વાસ શ્રીકાર.

* * *

* સાથિયો કરતી વખતે બોલવાના દુષ્ટા *

કુ

અક્ષત પૂજા કરતા થકા, સફલ કરું અવતાર,
ફળ માર્ગું પ્રભુ આગળો, તાર તાર મુજ તાર; ૧
સાંસારિક ફલ માંગીને, રમણ્યો બહુ સંસાર,
અદ્ય કર્મ નિવારવા, માર્ગું મોક્ષફળ સાર; ૨
વિદ્ધુંગતિ ભ્રમણ સંસારમાં, જન્મમરણ જંજણ,
પંચમગતિ વિષ જીવને, સુખ નહિ ત્રિદું કાળ. ૩

* * *

* નૈવેદ પૂજા કરતી વખતે બોલવાના દુષ્ટા *

અણાઢારી પદ મેં કર્યા, વિગગંધ ગઈય અનંત;
દૂર કરી તે દીજાએ, અણાઢારી શિવ સંત !
ન કરી નૈવેદ પૂજના, ન ધરી ગુરુની શીખ;
લેશે પરભવે અશાતા, ધર ધર માંગશે ભીખ !

* * *

* ફળ પૂજા કરતી વખતે બોલવાના દુષ્ટા *

ઈન્દ્રાદિક પૂજા ભણી, ફલ લાવે ધરી રાગ;
પુરુષોત્તમ પૂજા કરી, માંગે શિવફળ ત્યાગ !

* * *

* ચૈત્યવંદન વિધિ *

શ્રી પ્રણિપાત અર્થાત् ખમાસમણ

ઈચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉ જીવણિજ્ઞાને નિસીહિઆને મત્થબેણ વંદામિ ॥

(આ પ્રમાણે બોલી ત્રણ ખમાસમણા દઈ, બેસી ઢીંચણ ઉભો રાખી જમણો ઢીંચણ નીચે રાખી બેસવું અને નીચે પ્રમાણે કહેવું - ઈચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવનું ! ચૈત્યવંદન કરું ? ઈચ્છં.)

(૧)

સકલકુશલવલ્લી	પુષ્કરાવર્તમેધો,
દુરિતતિમિરભાનુઃ	કલ્પવૃક્ષોપમાનઃ
ભવજલનિધિપોતઃ	સર્વસંપત્તિહેતુઃ
સ ભવતુ સતતં વઃ	શ્રેયસે શાંતિનાથ:
	શ્રેયસે પાર્થનાથ:

(૨)

તુજ મૂર્તિને નીરખવા, મુજ નયનાં તરસે,
 તુજ ગુણગણને બોલવા, રસના મુજ હરસે.
 કાયા અતિ આનંદ મુજ, તુજ યુગપદ ફરસે,
 તો સેવક તાર્યા વિના, કહો પ્રભુ કેમ સરસે.
 એમ જાડીને સાહિબા એ, નેક નજર મોહે જોય,
 શૌન્ખવિમલ પ્રભુ નજરથી, તેહશું જે નવિ હોય.

* જંકિયિ *

જં કિયિ નામ તિત્યં, સર્વો પાયાલિ માણુસે લોએ;
 જાઈ જિધાબિબાઈ, તાઈ સવ્વાઈ વંદામિ. ૧

* * *

* નમુન્યુણં વા શક્સતવ *

નમુન્યુણં અરિહંતાણં, ભગવંતાણં; (૧) આઈગરાણં, તિત્યરાયાણં, સયંસંબુધ્યાણં; (૨) પુરિસુતમાણં, પુરિસસીહાણં, પુરિસવરપુંડરિયાણં પુરિસવરગંધહત્યીણં; (૩) લોગુતમાણં, લોગહિઆણં, લોગપર્દીવાણં, લોગપજ્જો-અગરાણં, (૪) અભયદ્યાણં, ચક્રભુદ્યાણં, મગગદ્યાણં, સરણદ્યાણં, જીવદ્યાણં, બોહિદ્યાણં, (૫) ધર્મદ્યાણં, ધર્મદેસયાણં, ધર્મનાયગાણં, ધર્મસારહીણં, ધર્મવરચાઉરત ચક્કવદીણં, દીવો તાણં સરણ ગઈ પઈણા, (૬) આપ્પિહિયવરનાણંદસશધરાણં વિયેછાછઉમાણં; (૭) જિષાણં જીવયાણં; તિનાણંતારયાણં, બુધ્યાણં બોહ્યાણં, મુગાણં, મોહગાણં; (૮) સવ્યવ્યૂણં સવ્યદરિસીણં, સિવમયલમરુયમણાંત મક્ષય મવ્યોભાઇ મપુણરાવિત્તિ સિદ્ધિગઈનામધેયંઠાણં સંપત્તાણં, નમો જિષાણં, જિયાભયાણં; (૯) જે અ અઈઆ સિધ્યા, જે અ ભવિસસંનિ અણાગએ કાલે; સંપર્દ અ વહુમાણા, સવ્યે તિવિહેણ વંદામિ.

* * *

* જીવંતિ ચેઈઆઈ *

જીવંતિ ચેઈઆઈ, ઉડ્ઢે અ અહે અ તિરિઅલોએ અ;
સવ્યાઈ તાઈ વંદે, ઈહ સંતો તત્થ સંતાઈ. ૧

* * *

હંજામિ અમાસમારો વંદિં જાવણિજાને નિસીહિયાંને મત્થઅંડ વંદામિ ॥

* જીવંતિ કે વિ સાહૂ સૂત્ર *

જીવંત કે વિ સાહૂ, ભરહેરવય મહાવિદેહે અ;
સવ્યેસિ તેસિ પણાઓ, તિવિહેણ તિંડ વિરયાણ. ૧

* * *

નમોહર્તુસિક્ષાયાર્યોપાધ્યાયસર્વસાધુભ્ય:

૧

* * *

* ઉવસરગહરં સતવન *

ઉવસરગહરં પાસં, પાસં વંદામિ ક્રમધણમુક્કં;
વિસહર વિસનિશાસં, મંગલકલ્યાણઆવાસં. ૧

વિસહર હુલિંગમંતં, કંઠે ધારેઈ જો સયા મળુઓ;
તસ્સ ગહરોગમારિ, હુકૃજરા જંતિ ઉવસામં. ૨

ચિછુ દૂરે મંતો, તુજી પણામો વિ બહુફલો હોઈ;
નરતિરિએ સુવિ જીવા, પાવંતિ ન દુઃખદોગચં. ૩

તુહ સમ્મતો લદ્દે, ચિંતામણી કપપાયવભષિએ;
પાવંતિ અવિગ્દેષાં, જીવા અયરામરં ઢાણાં. ૪

ઈએ સંથુઓ મહાયસ ! ભિત્તિભરનિષ્ટમરેણ હિઅભેણ;
તા દેવ ! દિજજ બોહિ, ભવે ભવે પાસજિણચંદ ! ૫

* * *

* લધુશાંતિ (શાંતિનાથ પ્રભુનું) સૂત્ર *

શાંતિં શાંતિ નિશાંતં, શાંતં શાંતાડશિવ નમસ્કૃત્ય
સ્તોતુઃ શાંતિ-નિમિતાં, મંત્રપદૈઃ શાંતયે સ્તૌમિ. ૧

ઓમિતિ નિશ્ચિત વચ્ચે, નમો નમો ભગવતેડહેતે પૂજામું;
શાંતિજિનાય જ્યવતે, યશસ્વિને, સ્વામિને દમિનામ્ર. ૨

સકલાતિશોષકમહા-સંપત્તિ-સમન્વિતાય શસ્યાય;
ગૈલોક્ય-પૂજિતાય ચ, નમો નમ : શાંતિદેવાય. ૩

સર્વામર - સુસમૂહ-સ્વામિક - સંપૂજિતાય ન જિતાય
ભુવનજન પાલનોધત-તમાય સતતં નમસ્તસમૈ. ૪

સર્વ-હુરિતોધનાશન-કરાય સર્વાડશિવ-પ્રશમનાય
હુષ-ચહ ભૂતપિશાય, શાકિનીનાં પ્રમથનાય. ૫

यस्येति नाम-मंत्र-प्रधानवाक्योपयोगं-कृत-तोषा;
 विजया कुरुते जनहित-भिति य नुता नमत तं शांतिम्. ६
 अवतु नमस्ते भगवति ! विजये ! सुजये ! परपरैरजिते !
 अपराजिते ! जगत्यां जयतीति जयावहे ! भवति. ७
 सर्वस्यापि य संघस्य भद्र-कल्याण-मंगल-प्रददे !
 साधूनां य सदाशिव-सुतुष्टि-पुष्टिप्रदे ! ज्ञायाः ८
 अव्यानां कृत-सिद्धे ! निर्वृति-निर्वाण-जननि ! सत्वानम्
 अभय-प्रदान-निरते ! नमोऽस्तु स्वस्तिप्रदे तुम्ह्यं. ९
 अक्तानां जंतूनां शुभावहे ! नित्यमुद्यते ! देवि !
 सम्यग् दृष्टिनां धृति-रति ! भति धृष्टि - प्रदानाय. १०
 जिनशासन निरतानां शांति-नतानां य जृगति जनतानाम्
 श्रीसंपत्कीर्ति-यशो - वर्द्धनि जय देवि ! विजयस्व. ११
 सखिलानल-विष-विषधर-दुष्टश्रेष्ठ राज-रोग-रणभयतः
 राक्षस रिपु गण मारी-चौरेति शापदादिभ्यः १२
 अथ रक्ष रक्ष सुशिवं कुरु कुरु शांतिं य कुरु कुरु सदेति;
 तृष्टि कुरु कुरु पुष्टि कुरु कुरु स्वस्ति य कुरु कुरु त्वम्. १३
 अगवति ! गुणवति ! शिवशांति-तुष्टि पुष्टि स्वस्तीष्ठ कुरु कुरु जनानाम्
 ओभिति नमो नमो द्वीं द्वीं दुःः द्वः अः क्षः द्वीं कुटुं कुटुं स्वाहा. १४
 अेवं यशामाक्षर-पुरस्सरं संस्तुता जया-देवी;
 कुरुते शांति नमतां, नमो नमः शांतये तस्मै. १५
 इति पूर्व-सूरि-दर्शित - मंत्रपद-विद्वितः सतवः शांतेः
 सखिलादि-भयविनाशी शांत्यादि-करश्च भक्तिमताम्. १६

યશૈનં પઠતિ સદા, શુષ્પોતિ ભાવયતિ વા યथા-યોગમુ
 સ હિ શાંતિપદં યાયાત્ર સૂરિ: શ્રીમાનદેવક્ષ. ૧૭
 ઉપસર્ગઃ કાયં યાન્તિ છિદ્રેન્તે વિધનવલ્લય:
 મન: પ્રસત્તામેતિ પૂજ્યમાને જિનેશ્વરે. ૧૮
 સર્વ-મંગલ-માંગલ્યં   સર્વ-કલ્યાણ-કારણમુ
 પ્રધાનં સર્વ-ધર્માણં   જૈન જ્યતિ શાસનમુ. ૧૯

* જ્યવીયરાય *
 (બે હાથ લલાટે રાખીને)

જ્ય વીયરાય ! જગગુરુ ! હોઉ મમ તુહ પભાવઓ ભયવં;
 ભવનિવેઅઓ   મંગાણુસારિઆ   ઈફિલસિદ્ધિ. ૧
 લોગવિરુદ્ધચ્યાઓ, ગુરુજળપૂરા પરન્થકરણં ચ;
 સુહગુરુ-જ્ઞેગો   તત્વયણા-સેવણા   આભવમખંડા. ૨

(બે હાથ નીચે કરીને)
 વારિજજઈ જઈ વિ નિયાણબંધણં વીયરાય ! તુહ સમયે;
 તહ વિ મમ હુજજ સેવા, ભવે ભવે તુમ્હ ચલણાણં. ૩
 દુઃખ-દુઃખાઓ, કર્મ-દુઃખાઓ, સમાહિમરણં ચ બોહિલાભો અ;
 સંપજજઉ મહ એં, તુહ નાહ ! પણામ - કરણોણં. ૪
 સર્વ   મંગલમાંગલ્યં,   સર્વ   કલ્યાણકારણં;
 પ્રધાનં સર્વ ધર્માણં,   જૈન જ્યતિ શાસનં. ૫

* * *

* અરિહંત એઈયાણં સૂત્ર *
 (ઊભા થઈને)

અરિહંતચેઈયાણં,   કરેમિ કાઉસરગં ૧
 વંદણવત્તિયાએ,   પૂઅણવત્તિયાએ,
 સક્કારવત્તિયાએ;   સમ્માણવત્તિયાએ; ૨
 બોહિલાભવત્તિયાએ;   નિરુવસરગવત્તિયાએ;

સદ્ગાએ, મેહાએ, ધીઈએ, ધારણાએ,
અણુપેહાએ, વહૃઢમાણીએ, ઠામિ કાઉસ્સગાં. ઉ

* * *

અત્રથ

અત્રથ ઊસસિઅણાં નીસસિઅણાં ખાસિઅણાં, છીઅણાં
જંભાઈઅણાં, ઉડુઅણાં, વાયનિસર્ગાણાં ભમલીએ પિતામુખાણે; (૧)
સુહુમેહિ અંગસંચાલેહિ, સુહુમેહિ ખેલસંચાલેહિ, સુહુમેહિ
દિક્કિસંચાલેહિ, (૨) એવમાઈઅણાં, આગારેહિ, અભગ્રો અવિરાહિઓ,
હુજ્જ મે કાઉસર્ગો; (૩) જાવ અરિહંતાણાં, ભગવંતાણાં, નમુક્કારેણાં
ન પારેમિ (૪) તાવ કાયાં, ઠાણોણાં, મોણોણાં, જાણોણાં, અપાણાં
વોસિરામિ. (૫)

(એક નવકારમંત્રનો કાઉસર્ગા કરવો, અને થોય સાંભળવી)

શ્રી નવકારમંત્ર

નમો અરિહંતાણાં

નમો સિદ્ધાણાં

નમો આયરિઆણાં

નમો ઉવજજ્ઞાણાણાં

નમો લોઅે સવ્વસાહૂણાં

એસો પંચ નમુક્કારો સવ્વપાવઘણાસણો

મંગલાણાં ચ સવ્વેસિં પઢમં હવઈ મંગલં

(કાઉસર્ગા પારીને થોય કહેવી)

થોય

મનહર મૂર્તિ અરિહંત તડી, મુજ આશ ફળી તુજ દર્શનની;
કરું વંદના હૈયે ભાવ ધરી, ભવસાગર તરણી તું જ તરી.

(પછી ખમાસમણ દેવું)

આદ્વાબેટિક અનુકરણિકા

ભાજીન પદો	પાઠા નંબર
અ-આ-એ-ઓ	
અચરિજ દેખા ભારી રે સાધો.....	૨
ઓળખો અંદરવાળો.....	૨
અગર હે પ્રેમ દર્શનકા.....	૩
અબ મેરે સમકિત સાવન આયો.....	૩
અબ સૌપ હિયા ઈસ જીવનકો.....	૪
અબ હમ આનંદકો ઘર પાયો.....	૪
આડાં તાડાં કાંઈ ન જાણાં.....	૫
આપને તારા અંતરનો એક તાર.....	૫
આ રે અવસરની હું તો જાઉ રે બલિહારી.....	૬
ઐસી લાગી લગન મીરાં હો ગઈ મગન (હે આંખ વો જો).	૧૪
ઐસી કરી ગુરુદેવ કૃપા.....	૩૮
અબ હમ અમર ભયે ન મરેંગે.....	૪૨
આજ જવાની પર ઈતરાનેવાલે (કલ્યાલી).....	૪૪
અમી ભરેલાં એ નયન.....	૪૮
અલખ દેશ મેં વાસ હમારા.....	૪૯
અભિનંદનજિન ! દરિશાજ તરસીએ.....	૫૩
અબ મેરે પતિ જતિ દેવ નિરંજન.....	૫૬
અબ ચલો સંગ હમારે કાયા.....	૭૬
અવધૂ ક્યા મારું ગુનહીના.....	૭૬
અવધૂ નામ હમારા રાખે.....	૭૭
અવધૂ સો જોગી ગુડ મેરા.....	૭૮
અવધૂ અનુભવકલિકા જીગી.....	૮૧
અબ જાગો પરમગુરુ પરમદેવ ઘારે.....	૮૩

ભક્તિ પદો

પાના નંબર

અવધૂ પિયો અનુભવ રસ ઘાલા.....	૮૩
આજ ગઈ'તી હું સમવસરણમાં.....	૮૮
આહા કેવું ભાગ્ય જાગ્યું, વીરના ચરણો મળ્યા....	૯૮
આયે હૈ શરણ તેરી, ગુરુદેવ કૃપા કર દો.....	૧૦૪
અવતાર માનવીનો ફરીને નહીં મળો.....	૧૧૨
આત્મસાક્ષાત્કાર સ્તવન.....	૧૨૭
આધ્યાત્મિક સ્તવન.....	૧૨૭
આત્મકીર્તન.....	૧૨૮
આત્મસ્વરૂપ ધૂન.....	૧૩૦

ઉ

જિંચી મેડી તે મારા સંતની રે.....	૭
----------------------------------	---

ઊ

ઊ મંગલમ.....	૪૦
ઊ કારં બિદુ સંયુક્તાં.....	૭૧
ઊ જ્ય ગુરુદેવ હરે.....	૧૩૨

ક

કાયાનો ઘડનારો ઘટમાંય.....	૭
કચા સોવે ઊઠ જાગ બાઉ રે.....	૪૪
કોન ખતાવે બાટ ગુરુ બિના.....	૬૪
કિત જાનમતો હો પ્રાણનાથ.....	૮૨
કોઈ અજ્ઞબ તમાસા દેખા.....	૮૪
કયા તન માંજના રે એક દિન મિઠી મે.....	૧૧૦
કલ્પી ઘાસે કો પાની પીલાયા નહીં.....	૧૧૮
કૃપાદશાનું સ્તવન.....	૧૩૦

ગ

ગુરુ ધેર આવ્યા તે હિવાળી.....	૧૬
ગુરુ બિના, કેસે લાગે પાર.....	૩૨
ગુરુદેવ મેરી નૈયા.....	૩૫
ગિરાઓ રે ગુણ તુમ તણા.....	૬૦
ગુરુદેવ તમારે દરવાજે, દોડું છું દર્શનને કાજે...	૧૦૪
ગુરુ ચરણનનમે બેઠકર.....	૧૨૨
ગુરુ બિન શાન ન ઊપજે.....	૧૨૩
ગુરુ માતાપિતા, ગુરુ બંધુ સખા.....	૧૨૪
ગુરુ બિન શાન ન ઊપજે.....	૧૨૫
ગુરુદેવ સ્તવન.....	૧૨૯

ધ

ધૂઘટે લાંકચું એક કોડિયું.....	૧૦૮
ધેલી તો ફરું રે ધરમાં ધેલી તો ફરું.....	૧૦૯

ય

યદરિયા જીની રે બીની.....	૧૪
યંત્રપ્રભ જિન સાહેબા રે.....	૪૬
યેતન એસા ગ્યાન વિચારો.....	૬૬
યેતન શુદ્ધાતમંદું ધ્યાવો.....	૭૦
યલના ઉં દૂર મુસાફિર રે કાહે.....	૮૬
યેતન ચાલોને હવે સુખ નહીં પરમાં મળે.....	૧૦૯

ઇ

ઇદાં ઇદાં રે તીર રે અમને.....	૧૦૦
-------------------------------	-----

જ

જતી હતી હું વાટમાં.....	૮
-------------------------	---

ભક્તિ પદો

પાના નંબર

જનમ તેરા બાતોં હી ભીત ગયો.....	૮
જ્યોતસે જ્યોત જગાઓ સદગુડુ.....	૯
જગીને જોઉં તો જગત દીસે નહિ.....	૧૩
જાઓ જાઓ મેધરાજા.....	૧૭
જીવનની આ પળ અજમોલ.....	૧૮
જખસે ઘારે શ્રીમહાજી આયે.....	૩૪
જરાં તો ઈતના જતા દો પ્રીતમ.....	૩૯
જો ભજે ગુરુકો સટા.....	૪૧
જ્ય જાને મેરી સફલ ધરીરી.....	૭૯
જહવા સે આયો અમર વહ દેશવા.....	૬૦
જ્ય સદગુડુ સ્વામી..(આરતી).....	૧૩૬

૩

જાંખી ક્યાંથી થાય, હું-પદ હૈયેથી.....	૮૩
---------------------------------------	----

૪

તારા નયણે અમીરસ જરતાં રે.....	૧૦
તેરા રાજજી કરેંગે બેડા પાર.....	૧૪
તારા ઘટમાં ગોવિંદ બોલે.....	૧૧૫
તીરથ તીરથ મે ગયો.....	૧૨૪

૫

દર્શાન દયો ઘનશયામ નાથ.....	૩૬
દેખજી દે રે સખી, મુને દેખજી દે.....	૫૫
દુઃખ દોહગ દૂરે ટણાં રે.....	૫૭
દિલમાં દીવો કરો રે.....	૬૩
દેખો એક અપૂરવ ખેલા.....	૮૨

ભક્તિ પદો	પાના નંબર
ધ	
ધર્મ જિનેસર ગાઉં રંગશું.....	૫૮
ધૂળી રે ધખાવી બેલી ! અમે તારા નામની....	૧૧૧
ન	
નૈયા ઝુકાવી મૈં તો જોજે દૂધી જીય ના.....	૨૧
નીરખને ગગનમાં કોણ ધૂમી રહ્યો.....	૬૦
નિશદ્ધિન જોઉં તારી વાટડી.....	૬૧
નામ સુધારસ સાર સરવમાં.....	૮૬
નિત્ય નિત્ય ભજુએ તારું નામ.....	૮૮
નજર નાખું ત્યાં હે શ્રી નારાયણ.....	૧૦૬
નૈયા મેરી બચાના રે.....	૧૨૨
શ	
શાનમય હો ચેતન, તોહે જર્ગડા.....	૩૩
શાયકદેવ સ્તવન.....	૧૩૧
પ	
પતિ પરમહૃપાળુ મારા રે.....	૧૧
પરકમ્મા કરીને લાગું પાય રે.....	૧૨
પ્રભુજી ! તુમ ચંદન હમ પાની.....	૧૯
પ્રેમી આવો રે.....	૨૦
પાયોજી મૈને રામ રતન ધન.....	૩૪
પંથડો નિધાળું રે બીજા જિનતણો.....	૪૦
પીવતા નામ જો જુગન જુગ જીવતાં.....	૪૧
પદ્મપ્રભુ જિન, તુજુ-મુજ આંતરે રે.....	૪૪
પગ મને ધોવા દયોને રધુરાઈ.....	૭૭
પૂરવ પુરુષ ઉદ્ઘય કરી ચેતન.....	૮૪

ભક્તિ પદો	પાઠા નંબર
પગ ધુઘર બાંખ મીરાં નાચી રે.....	૮૮
પીવો જ હોય તો રસ પી કેજો પાનબાઈ.....	૧૦૧
પ્રાર્થના કરને કો અબ, હાથ યે ઉઠતે નહીં.....	૧૧૨
પરલોકે સુખ પામવા, કર સારો સંકેત.....	૧૧૩
પ્રભુજી તુમ બીન કોન સહારા.....	૧૨૧
૬	
ફીરોં કી દુનિયા અજબ હે નિરાલી.....	૮૪
૭	
બેર બેર નહીં આવે અવસર.....	૪૭
બિના નયન પાવે નહીં.....	૭૦
૮	
ભજનમે હોત આનંદ આનંદ.....	૧૯
ભોળી રે ભરવાડણ હરિને.....	૨૧
૯	
મન લાગો મેરો યાર ફીરીમે.....	૧૭
મન મસ્ત હુઆ.....	૧
મન શૂલા શૂલા કિરે જગતમે.....	૨૨
મને કાલા થાઓ શ્રી રાજ એવા.....	૨૩
મનો બુદ્ધિ અહંકાર.....	૨૪
મંદિરે પધારો સ્વામી સલૂણા.....	૨૫
મેરા સત્ત ચિત્ત આનંદરૂપ.....	૨૬
મહારે જનમ મરણારા સાથી.....	૨૭
મારા મરણ વખતે બધી.....	૩૮
મૈં તો જ્યું સદા તેરા નામ.....	૪૨
મેરે સદ્ગુરુ દીન દયાળ.....	૪૦

ભક્તિ પદો	પાઠા નંબર
મૂલડો થોડો ભાઈ વાજડો ઘણો રે.....	૫૩
મનનું કિમહિ ન બાજે હો કુંધુજિન.....	૬૧
મુનિસુપ્રત જિન વંદતાં.....	૬૨
મન કી તરંગ માર લે.....	૬૪
મહારો બાલુડો સંન્યાસી.....	૭૮
મેરુ તો ડગે પણ જેનાં મનડાં ડગે નહીં.....	૮૭
મેરા તેરા મનવા કેસે એક હોઈ.....	૮૯
મન રે તું કાહે ના ધીર ધરે.....	૯૬
મોહે લાગી લટક ગુરુ ચરનનકી.....	૯૮
મનને સ્થિર કરી આવો રે મેદાનમાં.....	૧૦૩
મૈં શરણ પડા તેરી, ચરણો મેં જગા દેના.....	૧૦૪
મેરે ગુરુકી મહિમા અપાર, યે દુનિયા કચ્છ જાને..	૧૧૭
મને ચટકી લાગી શબદની.....	૧૨૬
મૈત્રી ભાવનું પવિત્ર જરણું.....	૧૩૩
૪	
યે તો પ્રેમ કી બાત હે ઉધો.....	૧
યમનિયમ સંજમ આપ કિયો.....	૭૪
યે મીઠા પ્રેમકા પ્યાલા કોઈ પિયેગા.....	૮૮
૨	
રાજ રંગભીના મારે.....	૨૭
રોમે રોમે હું તારી થની જાઉ છું.....	૨૮
રે ! મનાળ તું તો જિન ચરણો.....	૩૮
રામ કૃષ્ણ હરિ મુકુદ મુરારી.....	૬૨
રામ કહો રહેમાન કહો.....	૬૮

ભક્તિ પદો

પાના નંબર

લ

લાગો છો ઘારા ઘારા કૃપાળુદેવ..... ૨૮

લિખનેવાલે તૂ હોકે દ્યાલ લિખ દે..... ૩૧

વ

વીતરાગી ! તારી માયા લાગી રે..... ૩૦

વ્હાલા લાગો છો વિશભાધાર રે..... ૬૫

વીજળીને ચમકારે મોતીડાં પરોવતાં પાનબાઈ.... ૮૮

વીણવો જ હોય તો રસ વીણી લેજો પાનબાઈ... ૧૦૨

શ

શું શોધે સજની ?..... ૨૭

શું રે કરવું રે મારે..... ૫૦

સ

સત્સંગનો રસ ચાખ..... ૧૮

સાધો મનકા માન ત્યાગો..... ૨૦

સાંસ સાંસ મેં સુમરિન કરકે..... ૨૮

સમાધિસાધન રાજ તારું નામ..... ૩૧

સર્વ હુઆ હે ઉન્હી કા જીવન..... ૩૪

સંભવદેવ તે ધૂર સેવો રે..... ૪૧

સમકિન દાતા સમકિન આપો..... ૫૨

સત્ગુરુ તુમ્હારે ઘારને..... ૬૭

સંતો સો સત્ગુરુ મોહિ ભાવે..... ૬૮

સુષ્ઠો શાંતિ જિણાં સોભાગી..... ૭૫

સુહાગણ ! જીગી અનુભવ પ્રીત..... ૭૮

સદગુરુ દેવ દ્યાળું દાતા..... ૮૮

સુગરાનું સુખ શું વખાણું ?..... ૮૧

ભજિ પદો

પાઠા નંબર

સખ સે ઊંચી પ્રેમ સગાઈ.....	૫૨
સમજ ગયા તો હો જા મૌન.....	૫૪
સત્ગુરુ શબ્દનાં થવા અધિકારી.....	૫૭
સ્વાનુભવદશા મહિમા.....	૧૨૮
સુતિ.....	૧૩૭

શ્રી

શ્રી અનંત જિનથું કરો.....	૪૮
શ્રી શાંતિનાથજી જિન સત્વન.....	૧૨૮

હ

હોગા આત્મજ્ઞાન વો દિન.....	૩૬
હે ! પ્રભુ આનંદદાતા.....	૩૭
હરિનામકે હીરે મોતી.....	૪૧
હે ! મારા ઘટમાં બીરાજતાં.....	૪૩
હે ! શારદે માં.....	૪૭
હારે મારે ધર્મજિષ્ણાંદથું લાગી.....	૫૮
હરિ વસે હરિના જનમાં.....	૬૮
હે પ્રભુ ! હે પ્રભુ ! શું કહું.....	૭૨
હરિ તારો અમને સથવારો.....	૮૭
હરિ મારે હદયે રહેજો રે.....	૮૫
હરિ ઊં .... હરિ ઊં.....	૧૦૬
હે ગુરુવર, હે પરેમશ્વર, હે જાની, હે દાતા....	૧૧૪
હમ એક બને, હમ નેક બને.....	૧૧૬
હે તરે અંતરમે અનંત આનંદ સિંહુ.....	૧૨૦

